

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2021

Yhtymähallitus 30.3.2022
Tarkastuslautakunta
Yhtymävaltuusto 30.5.2022

Sisällysluettelo

1. Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
2. Kuntayhtymän hallinto	3
3. Yleinen ja alueen kehitys	7
4. Kuntayhtymän toiminta	8
5. Kuntayhtymän henkilöstö	8
6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	9
7. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	11
8. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tuloksen käsittely	13
8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	15
8.2 Rahoituslaskelma	16
8.3 Tase	17
8.4 Kokonaistulot ja –menot	18
8.5 Tilikauden tuloksen käsittely	18
9. Talousarvion toteutuminen	19
9.1 Hallinto	27
9.1.1 Hallinto- ja toimistopalvelut	27
9.2 Hyvinvointipalvelut	30
9.2.1 Hallinto	30
9.2.2 Perhepalvelut	31
9.2.3 Aikuissosiaalityö	38
9.2.4 Vammaispalvelut	41
9.2.5 Terapiapalvelut	46
9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut	52
9.3.1 Hallinto	52
9.3.2 Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto	56
9.3.3 Vuodeosastot	60
9.3.4 Täydentävät palvelut	62
9.3.5 Kuntoutus	65
9.3.6 Sairaankuljetus ja ensihoito	69
9.3.7 Työterveyshuolto	70
9.3.8 Suun ja hampaiden huolto	73
9.3.9 Erikoissairaanhoito	76
9.3.10 Ikääntyneiden palvelut	77
9.3.10.1 Palveluohjaus ja kotihoito	78
9.3.10.2 Arviointi- ja vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito	83
9.3.10.3 Asumispalvelut	89
9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	93
9.5 Investointien toteutuminen	98
9.6 Rahoitusosan toteutuminen	98
10. Tilinpäätöslaskelmat	99
11. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	102
11.1 Arvostuksen periaatteet	102
11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	102
11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot	102
11.2.2 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin	103
11.3 Käyttöomaisuus	103
11.4 Tasetta koskevat liitetiedot	104
11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	104
11.4.2 Sijoitukset	104
11.4.3 Saamiset	105

11.4.4 Peruspääoma	106
11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä	106
11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma	107
11.4.7 Lomapalkkavelka	107
11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot, vuokrien jäljellä oleva määrä, leasingvastuut, taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus	108
12. Tilinpäätöksen allekirjoitukset	109
Liitteet	
1. Henkilöstöraportti vuodelta 2021	111

1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perustehtävänä on järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien sekä Reisjärven kunnan asukkaille. Tämän lisäksi Selänne järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-ainesvalvonnan ja rakennusvalvonnan viranomaistehtävät koko Selänteen alueella mukaan lukien Kärämäen kunta.

Kuntalain 1.6.2017 voimaan tulleen muutoksen myötä kuntayhtymän perussopimusta muutettiin 1.8.2020 siten, että jäsenkuntien valtuustojen sijaan ylintä päätösvaltaa kuntayhtymässä käyttää yhtymävaltuusto. Perussopimuksen muuttamisen yhteydessä Kärämäen kunnasta tuli jälleen jäsenkunta.

Koronapandemia on vaikuttanut koko kuntayhtymän toimintaan vuoden 2021 aikana. Edelleen koronarajoituksilla on ollut vaikutusta terveyspalveluiden käyttöön. Osastot olivat normaalisti käytössä koko vuoden ajan. Infektiopotilaita hoidettiin tarvittaessa Pyhäjärvellä eristystiloissa. Kunnat ovat hoitaneet omat infektiovastaanottonsa ja koronanäytteiden ottamisen. Jäljitystyö työllisti henkilökuntaa merkittävästi vuoden aikana. Usein vaihtuneet koronarajoitukset ovat asettaneet haasteita toimintojen järjestämisessä. Koronarokotukset aloitettiin vuoden 2021 aikana ja rokotukset on saatu vietyä hyvin läpi. Kaikille halukkaille on voitu järjestää joustavasti rokotusaikoja ja massarokotustapahtumat ovat onnistuneet hyvin. Koronaviruksen muutokset aiheuttivat laajoja tartuntaketjuja ja rajoituksia vuoden aikana, Delta -variantti alkuvuodesta ja Omikron loppuvuodesta.

Suomen väestö ikääntyy nopeasti ja tarvitsee aiempaa enemmän palveluita. Syntyvyyden lasku vähentää työikäisten määrää ja verotuloja. Sanna Marinin hallitus käynnisti sote-uudistuksen valmistelun syksyllä 2019.

Sote-uudistukseen valmistaudutaan käytännössä kahden valtakunnallisen hankkeen kautta. Peruspalveluja kehitetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa. Toinen hanke on rakenneuudistusta tukeva hanke. Pohjois-Pohjanmaan maakunta on mukana kansallisessa kehittämissuunnitelmassa. Maakunnassamme uudistuksen eteenpäin viemiseksi on perustettu POPsote -hanke, jossa kaikki maakunnan kunnat ja sote-organisaatiot ovat mukana. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen viranhaltijoita on keskeisesti mukana molemmissa POPsote -hankkeen osiossa. Hanke on työllistänyt siinä mukana olevia kuntayhtymän viranhaltijoita runsaasti vuosien 2020 ja 2021 aikana ja vielä ainakin keväällä 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansäätöä annettu laki 616/2021 tuli voimaan 1.7.2021. Lain mukaan kuntayhtymän on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevista toimitiloista, siirtävästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa määräajassa tulee antaa hyvinvointialueelle arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta. Tietoja joudutaan päivittämään vielä kevään aikana.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue muodostuu 19 sote -soteyksiköstä ja kahdesta pelastuslaitoksesta. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue vastaa alueen julkisista sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista 1.1.2023 alkaen. Valmistelutyötä tehdään parhaillaan vaihe vaiheelta. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lainsäädäntö uudistui kesällä 2021. Hyvinvointialueiden perustaminen on 2000 -luvun merkittävin yksittäinen yhteiskunnallinen päätös Suomessa.

Uudistus mahdollistaa entistä yhtenäisemmät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut alueen asukkaille, tiiviimmän yhteistyöverkoston alueen ammattilaisille ja uudenlaisen tavan

kehittää alueen palveluita ja toimintaa. Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido ovat samassa organisaatiossa. Yliopistollisen sairaalan erityisosaaminen tuodaan tukemaan perusterveydenhuoltoa. Samalla kuntien vastuu sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy hyvinvointialueille. Hyvinvointialueilla pyritään vastaamaan yhteiskunnan muutoksiin ja takaamaan yhdenvertainen palvelujen saatavuus asuinpaikasta riippumatta. Haasteita tulee jatkossakin olemaan. Ihmisten ikääntyminen, työvoimapula ja nyt viimeisimpänä tasapainoa kurittaa maailmantilanteen kriisiytyminen. Erityisen huolissaan on oltava lasten ja nuorten pahoinvoinnista, jonka määrää raskas pandemia-aika on lisännyt.

Hyvinvointialueen 23.1.2022 valittu aluevaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 1.3.2022. Pohjois-Pohjanmaan aluevaltuustossa on 79 valtuutettua, jotka edustavat koko hyvinvointialuetta. Selänteen alueelta valtuuston valittiin viisi jäsentä ja kaksi varajäsentä.

Aluevaltuuston tehtäviin kuuluu päättää laajoista ja strategisista hyvinvointialueen asioista, kuten hyvinvointialuestrategiasta, hallintosäännöstä, talousarvioista ja taloussuunnitelmasta, palvelumaksujen yleisistä perusteista ja hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja jäsenten valitsemisesta toimielimiin.

Selänteen tuottamista ympäristö- ja rakennusvalvonnan palveluista hyvinvointialueelle ei siirry 1.1.2023 mitään. Osa taloushallinnon henkilöstöstä siirtyy hyvinvointialueelle. Valtiovarainministeriö tiedotti 12.1.2022, että ympäristöterveydenhuollon tehtävät ehdotetaan siirrettäväksi hyvinvointialueelle 1.1.2026 alkaen. Selänteen kuntien kanssa on aloitettu neuvottelut taloushallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan sekä ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan tehtävien organisoinnista 1.1.2023 alkaen. Kuntien rooli muuttuu oleellisesti ensi vuonna. Kunnat vastaavat jatkossa sivistys- ja vapaa-aikapalveluista, maankäytöstä ja kaavoituksesta, yritys- ja työllisyyspalveluista sekä aiemmin Selänteen tuottamista ympäristö- ja rakennusvalvonta palveluista.

Yhtymävaltuusto hyväksyi kuntayhtymälle uuden strategian vuosille 2021 - 2025 kokouksessaan 12.11.2020 § 11. Strategiassa on kuvattu kuntayhtymän arvot, visio, toiminta-ajatus, strategiset päämäärät ja mittarit. Strategia ohjaa kuntayhtymän toimintaa ja konkretisoi tavoitteet.

Kuntayhtymä on järjestänyt jäsenkuntiensa palvelut vuosisopimusten mukaisesti, vaikkakin jäsenkuntien tiukka taloustilanne toi haasteita palvelujen järjestämiselle. Toimintakertomuksessa esitetään palvelulinjoittain taloudelliset ja toiminnalliset toteutumat vuodelta 2021. Kuntayhtymähallitus seurasi talouden toteumaa kuukausiraporttien muodossa. Lisäksi vuoden aikana laadittiin kaksi osavuosikatsausta, joissa raportoitiin toiminnasta ja taloudesta. Vuosi 2021 oli taloudellisesti kohtalaisen hyvä. Talousarvion toteutuma oli 1.860.379,98 euroa alle talousarvion. Tulos olisi talouden osalta ollut vielä noin 1,3 miljoonaa euroa parempi, jos Selänne olisi hakenut korona-avustukset valtiolta.

Viime vuodelle toi lisähaastetta koronan lisäksi hyvinvointialueen valmistelut ja kuntayhtymän johtajan sekä talous- ja henkilöstöjohtajan vaihtuminen kesken vuoden. Haasteista selvittiin kohtalaisen hyvin – kiitokset siitä koko henkilöstölle. Sijaisten saaminen on ollut haasteellista eikä näy helpottavan viimeisenä toimintavuotenakaan. Kiitokset myös poliittisille päättäjille, joilta löytyi tiukasta taloustilanteesta huolimatta tahtoa ja luottamusta tukea meitä Selänteen työntekijöitä.

Jorma Turunen va. kuntayhtymän johtaja

2 Kuntayhtymän hallinto

Luottamushenkilöhallinto

Perussopimuksen mukaisesti ylintä päätösvaltaa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä käyttää yhtymävaltuusto. Sen tehtävät vastaavat kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaisesti kuntien valtuustojen tehtäviä. Sen tehtävänä on päättää:

- strategiasta,
- hallintosäännöstä,
- talousarviosta ja taloussuunnitelmasta,
- varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista,
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista,
- palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista,
- takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- tilintarkastajien valitsemisesta;
- tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrätyistä asioista.

Muu päätöksenteko kuuluu yhtymähallitukselle, ellei päätösvaltaa ole hallinto- tai muilla säännöillä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Kuntavaaleja jouduttiin siirtämään koronan vuoksi ja ne pidettiin 13.6.2021. Valtuuston toimikausi alkoi poikkeuksellisesti 1.8.2021 ja jatkuu 31.5.2025 saakka. Selänteen valtuuston puheenjohtajisto ja muut luottamuselimet valittiin 3.9.2021. Yksilöjaoksen kokoonpanoa muutettiin 17.11.2021.

Yhtymävaltuusto 1.1.2021 – 3.9.2021

Varsinaiset jäsenet:

Paavo Ranua, pj. Haapajärvi
Jarmo Halonen, 1. vpj. Pyhäjärvi
Kaarlo Paavola, 2. vpj. Reisjärvi
Veikko Ekman, Haapajärvi
Esko Peltoniemi, Haapajärvi
Ulla Savola, Haapajärvi
Maritta Niska, Haapajärvi
Teijo Paananen, Haapajärvi
Jari Nahkanen, Haapajärvi
Sirli Hautamäki, Haapajärvi
Eeva-Riitta Pappila, Pyhäjärvi
Jukka Tikanmäki, Pyhäjärvi
Matti Savolainen, Pyhäjärvi
Mirja-Liisa Hynninen, Pyhäjärvi
Raija Leppäharju, Pyhäjärvi
Helena Kinnunen, Reisjärvi
Teuvo Nyman, Reisjärvi 17.3.21 asti
Markku Koski, Kärämäki
Pekka Anttila, Kärämäki
Tuula Huovila, Kärämäki

Varajäsenet:

Risto Hautakangas
Ilpo Karvonen
Eija Siniluoto 17.3.21 asti
Kaarina Torkkola
Unto Kananen
Hilkka Soranta
Aila Kukkola
Markku Mäkelä
Mauri Tenkula
Samuel Vainio
Aila Kauranen
Juha Liuska
Teija Mykkänen
Reijo Pennanen
Markku Liuska
Sari Huuskonen
Johannes Mattila 17.3.21 asti
Esko Ristinen
Mika Autio
Jaana Kyllönen

Varajäsenen Eija Siniluodon tilalle 18.3-2.9.21 varajäsen Arto Vähäsöyrinki.
Teuvo Nymanin tilalle 18.3 alkaen Esa Hirvinen ja varajäsen Johannes Mattilan tilalle Ulla Pietilä.

Yhtymävaltuusto 3.9.2021 – 31.12.2021

Varsinaiset jäsenet:

Paavo Ranua, pj. Haapajärvi
Asko Torssonen, 1.vpj. Pyhäjärvi
Sari Huuskonen, 2.vpj. Reisjärvi
Kaija Jokela, Haapajärvi
Esko Peltoniemi, Haapajärvi
Unto Kananen, Haapajärvi
Sinikka Parttimaa, Haapajärvi
Teijo Paananen, Haapajärvi
Juhani Pavloff, Haapajärvi
Eeva-Riitta Pappila, Pyhäjärvi
Jukka Tikanmäki, Pyhäjärvi
Teija Mykkänen, Pyhäjärvi
Raija Leppäharju, Pyhäjärvi
Pasi Vornanen, Pyhäjärvi
Kaarlo Paavola, Reisjärvi
Teuvo Nyman, Reisjärvi
Marko Ahola, Kärämäki
Ari Mikkola, Kärämäki
Marjatta Seppä, Kärämäki

Varajäsenet:

Risto Hautakangas
Laimi Shemeikka
Mervi Niskakoski
Margareetta Vilppola
Esko Lapinoja
Harri Finnilä
Ulla Savola
Harri Härkönen
Teemu Kukkola
Martti Ruotsalainen
Jarmo Halonen
Marja-Leena Våg
Teemu Kähärä
Jere Hakkarainen
Arto Vähäsöyrinki
Jarno Saaranen
Esko Loukkola
Tapio Myllymäki
Anne Andersson

Yhtymävaltuusto on kokoontunut 5 kertaa ja käsitellyt 42 asiaa. Esittelijänä on toiminut yhtymähallitus, jonka puheenvuoron on käyttänyt yhtymähallituksen puheenjohtaja Jukka Tikanmäki ja 4.9.2021 alkaen Kaarlo Paavola. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut talous- ja henkilöstöjohtaja Marianne Ahmaoja 15.6.2021 saakka ja 18.6.2021 alkaen va. talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen.

Yhtymähallitus 1.1.2021 – 3.9.2021

Varsinaiset jäsenet:

Jukka Tikanmäki, pj. Pyhäjärvi
Helena Kinnunen, 1. vpj. Reisjärvi
Veikko Ekman, 2. vpj. Haapajärvi
Ulla Savola, Haapajärvi
Aila Kukkola, Haapajärvi
Jari Nahkanen, Haapajärvi
Aila Kauranen, Pyhäjärvi
Jouni Jussinniemi, Pyhäjärvi
Antti Vedenpää, Reisjärvi 6.5.21 asti
Marjatta Seppä, Kärämäki
Esko Loukkola, Kärämäki

Varajäsenet:

Teuvo Liimatainen
Eija Siniluoto
Kaarina Torkkola
Paavo Ranua
Anne Nevasaari
Mauri Tenkula
Jarmo Halonen
Teija Mykkänen
Kaarlo Paavola 6.5. asti.
Katariina Lohvansuu
Harri Pernu

Antti Vedenpään tilalle 7.5.2021 jäseneksi Kaarlo Paavola ja varajäseneksi Timo Kemppainen.

Yhtymähallitus 4.9.2021 – 31.12.2021

Varsinaiset jäsenet:

Kaarlo Paavola, pj. Reisjärvi

varajäsenet:

Arto Vähäsöyrinki

Aila Kukkola, 1. vpj. Haapajärvi
Jukka Tikanmäki, 2. vpj. Pyhäjärvi
Sinikka Parttimaa, Haapajärvi
Ulla Savola, Haapajärvi
Tuomo Ilvesvuori, Haapajärvi
Raija Leppäharju, Pyhäjärvi
Teija Mykkänen, Pyhäjärvi
Sari Huuskonen, Reisjärvi
Esko Loukkola, Kärämäki
Marjatta Seppä, Kärämäki

Markku Mäkelä
Aila Kauranen
Katja Sikala
Esko Peltoniemi
Mirjami Räisänen
Markku Liuska
Jouni Jussinniemi
Mervi Niskakoski
Marko Ahola
Anne Andersson

Yhtymähallitus on kokoontunut 15 kertaa ja käsitellyt 182 asiaa. Esittelijänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila ja 1.10.2021 alkaen va. kuntayhtymän johtaja Jorma Turunen. Pöytäkirjanpitäjänä toimistosihteri Hille-Mari Hollanti ja 21.5.2021 alkaen Piia Turpeinen.

Yksilöjaos 1.1.-3.9.2021

Varsinaiset jäsenet:

Aila Kauranen, pj. Pyhäjärvi
Jari Nahkanen, Haapajärvi
Veikko Ekman, Haapajärvi
Teuvo Nyman, Reisjärvi

Varajäsenet:

Teuvo Liimatainen
Lyyli Nivala
Ulla Savola
Marjatta Mattila

Yksilöjaos 4.9.2021 – 31.12.2021

Varsinaiset jäsenet:

Kaarlo Paavola, pj. Reisjärvi
Sinikka Parttimaa, vpj. Haapajärvi
Arja Mikkonen, Pyhäjärvi
Teemu Kukkola, Haapajärvi

Varajäsenet:

Sari Huuskonen
Unto Kananen
Matti Ruotsalainen 16.11.21 asti
Anu Kuivaniemi

Arja Mikkosen varajäseneksi Matti Ruotsalaisen tilalle valittiin 17.11.2021 Jukka Tikanmäki.

Yksilöjaos on kokoontunut 7 kertaa ja käsitellyt 41 asiaa. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila ja 1.10. alkaen Jorma Turunen.

Henkilöstöjaos 1.1.2021 – 3.9.2021

Varsinaiset jäsenet:

Jari Nahkanen, pj. Haapajärvi
Marjatta Seppä, Kärämäki
Jukka Tikanmäki, vpj. Pyhäjärvi
Helena Kinnunen, Reisjärvi

Varajäsenet:

Aila Kukkola, Haapajärvi
Veikko Ekman, Haapajärvi
Aila Kauranen, Pyhäjärvi
Kaarlo Paavola, Reisjärvi

Henkilöstöjaos 4.9.2021 – 31.12.2021

Varsinaiset jäsenet:

Jukka Tikanmäki, pj. Pyhäjärvi
Sinikka Parttimaa, Haapajärvi
Sari Huuskonen, vpj. Reisjärvi
Esko Loukkola, Kärämäki

Varajäsenet:

Raija Leppäharju
Ulla Savola
Kaarlo Paavola
Marjatta Seppä

Henkilöstöjaos kokoontui vuonna 2021 8 kertaa. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi talous- ja henkilöstöjohtaja Marianne Ahmaoja 15.6.2021 asti ja 18.6.2021 alkaen Seija Kärkkäinen.

Ympäristölautakunta 1.1.2021 - 3.9.2021

Varsinaiset jäsenet:

Mauri Tenkula, vpj. Haapajärvi
Hilkka Soranta, Haapajärvi
Pauli Ojalehto, pj. Kärämäki,
Anne Ruha, Kärämäki
Markku Kärkkäinen, Pyhäjärvi
Sanni Kantola, Pyhäjärvi
Jarkko Savola, Reisjärvi
Hilkka Lindberg, Reisjärvi

Varajäsenet:

Liisa Myllylä
Raimo Salomaa
Timo Flankkila
Jaana Kyllönen
Jaana Niskanen
Reijo Pennanen
Sakari Pesola
Leena Kinnunen

Ympäristölautakunta 4.9.2021 – 31.12.2021

Varsinaiset jäsenet:

Jari Nahkanen, pj. Haapajärvi
Armas Niemi, vpj. Pyhäjärvi
Hilkka Soranta, Haapajärvi
Merja Liuska, Pyhäjärvi
Ilkka Saari, Kärämäki
Päivi Ojala, Kärämäki
Hilkka Lindberg, Reisjärvi
Jarkko Savola, Reisjärvi

Varajäsenet:

Kaija Jokela
Teija Mykkänen
Raimo Salomaa
Harri Lehto
Ari Mikkola
Aino Jussila
Heidi Kesänen
Sakari Pesola

Ympäristölautakunta on kokoontunut 6 kertaa ja käsiteli 86 asiaa. Viranhaltija, joka valmistelee asian lautakunnalle, toimii myös esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut ympäristöjohtaja Sanna Rätty.

Tarkastuslautakunta 1.1.2021 – 3.9.2021

Varsinaiset jäsenet:

Maritta Niska, pj. Haapajärvi
Vesa Puputti, Haapajärvi
Pekka Anttila, Kärämäki
Tuula Huovila, Kärämäki
Eeva-Riitta Pappila, vpj. Pyhäjärvi
Asko Torssonen, Pyhäjärvi
Oili Kiviranta, Reisjärvi
Pauli Niemi, Reisjärvi

Varajäsenet:

Jouko Pekonen
Hilkka Soranta
Markku Koski
Jaana Kyllönen
Heikki Koski
Mirja-Liisa Hynninen
Sari Huuskonen
Jarno Saaranen

Tarkastuslautakunta 4.9.2021 – 31.12.2021

Varsinaiset jäsenet:

Eeva-Riitta Pappila, pj. Pyhäjärvi
Teuvo Nyman, vpj. Reisjärvi
Marja Kantola, Haapajärvi
Teijo Paananen, Haapajärvi
Jere Hakkarainen, Pyhäjärvi
Tapio Myllymäki, Kärämäki
Jaana Takalo, Kärämäki
Oili Kiviranta, Reisjärvi

Varajäsenet:

Heikki Koski
Raili Hirvinen
Hannes Tolonen
Kaija Jokela
Marja-Leena Våg
Timo Littow
Jaana Kyllönen
Jorma Kauppila

Tarkastuslautakunta on kokoontunut 9 kertaa ja käsitellyt 77 asiaa. Esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja Maritta Niska ja 4.9.2021 alkaen Eeva-Riitta Pappila. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut toimistosihteeri Paula Ilmonen.

Organisaatio ja vastuuhenkilöt

Kuntayhtymää johtaa kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila 1.1-30.9.2021 ja va. kuntayhtymän johtaja Jorma Turunen 1.10.-31.12.2021. Kuntayhtymällä on myös tukipalveluyksikkö (Taloushallinto SELMA), joka tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä IT-palveluja kuntayhtymälle ja jäsenkunnille. Tukipalveluyksikköä johtaa talous- ja henkilöstöjohtaja Marianne Ahmaoja 1.1.-15.6.2021 ja va. talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen 18.6.-31.12.2021.

Kuntayhtymän organisaatio jakaantuu palvelulinjoihin, joita ovat:

- hyvinvointipalvelut, vastuuhenkilö hyvinvointijohtaja Minna Malila
- terveys- ja vanhuspalvelut, vastuuhenkilö palvelujohtaja Hannele Koski
- terveys- ja vanhuspalvelut/erikoissairaanhoidon/lääkinnällinen vastuu, vastuuhenkilö ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja
- ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, vastuuhenkilö ympäristöjohtaja Sanna Rätty.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kuntayhtymän johtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja sekä palvelulinjojen esimiehinä toimivat palvelujohtajat (ks. yllä oleva luettelo).

3 Yleinen ja alueen kehitys

Alueen keskeisiä haasteena on vanheneva ja vähenevä väestö, vaikka syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Selänteen jäsenkuntien asukasluvut 2017-2020.

Kunta	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.1.2017
Haapajärvi	6896	7010	7147	7251
Kärsämäki				
Pyhäjärvi	5033	5131	5248	5337
Reisjärvi	2710	2718	2743	2813
Yhteensä	14639	14859	15138	15401
Kärsämäki	2 538	2 576	2 613	2 611
Yhteensä (kaikki jäsenkunnat)	17 177	17 435	17 751	18 012
Lähde: Tilastokeskus, Väestö iän ja sukupuolen mukaan alueittain, 1972-2020, 31.3.2021				

Ikärakenne sote-palvelut ppky Selänteelle siirtäneissä jäsenkunnissa.

	0-14 v. osuus väestöstä 31.12.2020	15.-64 v. osuus väestöstä 31.12.2020	yli 65 v. osuus väestöstä 31.12.2020	perheiden lukumäärä
Haapajärvi	1 261	3 884	1 751	1798
Pyhäjärvi	714	2 531	1 788	1364
Reisjärvi	508	1 460	742	693
Yhteensä/ka	828	2 625	1 427	1 285
Lähde: Tilastokeskus, Väestörakenne, 1972-2020, 23.2.2022				

4 Kuntayhtymän toiminta

Vuosi 2021 oli kuntayhtymän 12 toimintavuosi. Palvelutoiminta toimi hyvin. Haasteita palvelujen tarjoamiselle aiheuttivat vuoden 2021 aikana koronaepidemia ja hoitajapula, minkä johdosta toiminnot supistettiin kesän ja joulun aikana. Vuodeosastot olivat normaalisti käytössä koko vuoden ajan. Infektiopotilaita hoidettiin tarvittaessa Pyhäjärvellä erityistiloissa. Koronaepidemia ja sen aiheuttamat rajoitustoimet vaikuttivat myös hyvinvointipalvelujen järjestämiseen, sillä monet aiemmin ryhmätoimintana toteutetut palvelut tuotettiin yksilöpalveluna. Lisäksi usein vaihtuneet koronarajoitukset ovat asettaneet haasteita toimintojen järjestämisessä.

Vuoden 2021 toimintaa ja palvelujen tarjoamista leimasi kevään aikana käynnissä ollut palvelurakennemuutos. Toinen merkittävä toimintaan vaikuttanut tekijä oli vuoden 2021 aikana käyntiin lähtenyt sote- ja maakuntamuutos, jonka POPsote-hankkeisiin on osallistuttu aktiivisesti. Se on myös merkinnyt toiminnan kehittämistä uusien hankkeiden kautta.

Erityisesti talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden toimintaan vaikutti vuoden 2021 aikana uusien talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien käyttöönotto, joka alkoi elokuussa 2020. Vuoden aikana on valmisteltu myös uutta versiota asiakirjahallinnon ohjelmasta Dynastysta. Molemmat ohjelmat ja sitä kautta toiminnan kehittäminen ovat osa EU:n ja kansallisen lainsäädännön edellyttämää ja valtiotietojärjestelmän tilastotietojen siirtymistä sähköiseen tiedonhallintaan.

Kärsämäki on mukana kuntayhtymässä ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta.

Kuntayhtymän toimintaa on sopeutettu koko ajan palvelujen tarpeen mukaiseksi mahdollisuuksien rajoissa. Kaikkia virkoja ei ole täytetty, tehtäviä on jaettu uudelleen ja toimintaa kehitetään.

Ppky Selänteen kuntayhtymähallitus 13.6.2019 § 109 perusti talouden tasapainottamistyöryhmän, johon nimettiin yhtymähallituksen puheenjohtajisto ja kuntayhtymän johtavista viranhaltijoista kuntayhtymän johtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja, terveys- ja vanhuspalvelujohtaja, ylläkäri ja hyvinvointipalvelujohtaja. Lisäksi työryhmään nimettiin jokaisesta jäsenkunnasta (Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi) yksi jäsen. Lisäksi taloustyöryhmään henkilöstöjärjestöjen edustajat nimesivät yhden jäsenen. Taloustyöryhmä jätti loppuraportin kuntayhtymähallitukselle 23.1.2020 esittäen toimenpiteitä kustannussäästöjen aikaan saamiseksi palvelurakennetta tarkastelemalla. Palvelurakennemuutosta on jatkettu vuoden 2020 ja 2021 aikana. Kuluneen vuoden aikana on tilattu FCG:n selvitys Selänteen jäsenkuntien sote-uudistuksesta, mikä esiteltiin 23.9.2021 jäsenkuntien edustajille. Selvityksen aiheena oli kuinka asukasluvun ja väestön ikärakenteen muutos vaikuttaa palveluntarpeeseen – ja kustannuksiin.

5 Kuntayhtymän henkilöstö

Kertomusvuonna vakinaista henkilökuntaa oli 449 henkilöä ja sijaisia 150 henkilöä, joista työllistettyjä oli 2. Vakituudesta henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 35 työntekijää. Avoimia vakansseja oli hakijoiden puuttumisen takia tai meneillään olevan palvelurakennemuutoksen vuoksi. Sijaisia käytetään vuosi-, sairaus- ja muiden työlomien sijaisuuksiin.

Henkilöstökulut olivat yhteensä noin 26,2 miljoonaa euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli noin 21,6 miljoonaa euroa, henkilösivukulujen osuus 4,6 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut nousivat edellisestä vuodesta 0,9 miljoonaa euroa, mikä johtuu mm. kunta-alan sopimuskorotuksista.

Selänteen henkilökunnasta lähes puolet työskentelee terveys- ja vanhushpalveluissa. Seuraavaksi eniten työntekijöitä on hyvinvointipalveluissa.

Henkilöstökulujen jakaantuminen palvelulinjoittain.

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivukulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2020/2021 (1000 euroa/%)
Hallinto	1 254	243	1 497	6	-394/-35,7
Hyvinvointipalvelut	3 950	900	4 850	19	-7/-0,1
Terveys- ja vanhushpalvelut	15 362	3 233	18 595	71	-320/-1,7
Ympäristöpalvelut	997	250	1 247	5	-127/-11,3
Yhteensä	21 563	4 626	26 189	100	-848/-3,3

Kustannusten nousu on merkitty vertailusarakkeeseen negatiivisella luvulla.

Koko henkilökunnan määrä (vakinaiset ja sijaiset) lukumäärinä eri palvelulinjoilla 31.12.2021.

Liitteenä olevassa henkilöstöraportissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot palvelulinjoittain mm. henkilökunnan määrästä, poissaoloista ja työhyvinvoinnista.

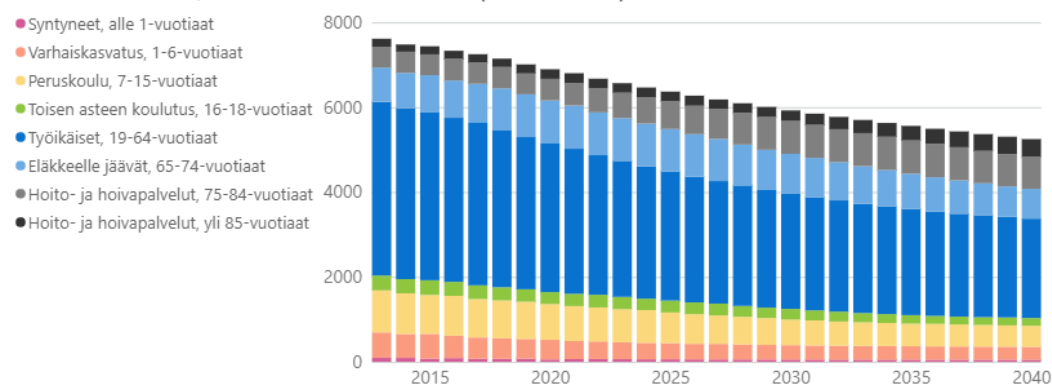
6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Merkittävin riski ja epävarmuustekijä on ollut ja tulee olemaan toimintaympäristössä tapahtuva muutos. Eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön 23.6.2021. Laki astui voimaan 1.7.2021. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue vastaa alueen julkisista sosiaali- terveys- ja pelastuspalveluista 1.1.2023 alkaen. Kuntayhtymän henkilöstö osallistuu aktiivisesti uudistukseen. Uudistus mahdollistaa entistä yhtenäisemmät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut alueen asukkaille, tiiviimmän yhteistyöverkoston alueen ammattilaisille ja uudenlaisen tavan kehittää alueen palveluita ja toimintaa. Kuntayhtymän toimintaan ei sisälly merkittäviä ympäristökysymyksiä tai ihmisoikeusasioita. Lahjontaa ja korruptiota seurataan sisäisen valvonnan keinoin eikä niitä hyväksytä kuntayhtymän toiminnassa.

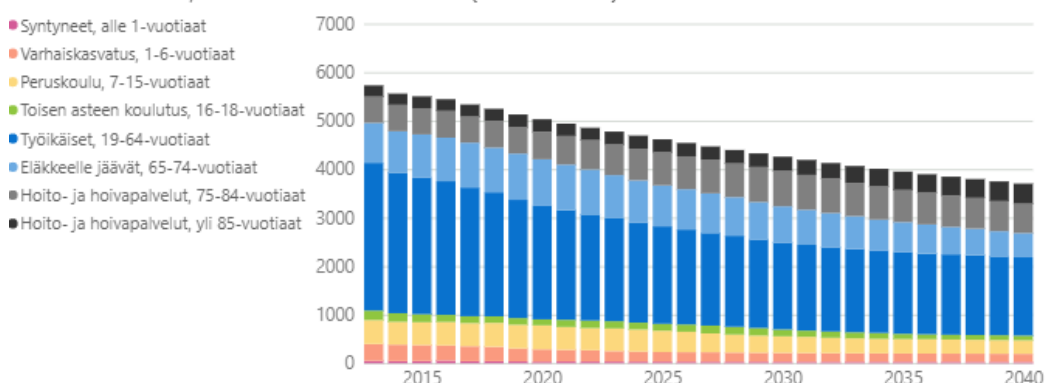
Henkilöstön saatavuus, varsinkin yleisesti vaikeasti rekrytoivien ammattiryhmien kohdalla, on myös merkittävä riski kuntayhtymän toiminnan turvaamiseksi. Myös mahdollinen koulutuksen keskittyminen kauas aluekeskuksiin vähentää koulutetun ja ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuutta. Henkilöriskeihin liittyvät myös toimitilakysymykset, joita selvitetään yhteistyössä toimitilat omistavien jäsenkuntien kanssa. Työergonomiakortti-, työyhteisön alaistaitojen ja ergonomisten työvuorojen koulutuksilla pyritään henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseen. Varhaisen tuen –mallin mukaisia keskusteluja käydään työntekijöiden kanssa, mahdollistetaan työnkierto ja järjestetään tarvittaessa henkilökunnalle työnohjausta. Kuluneen vuoden aikana koronaepidemia kuormitti henkilöstön jaksamista. Koronaepidemian pitkittyminen tulee kuormittamaan henkilöstöä vielä ainakin vuonna 2022. Esimiesvalmennuksella vahvistetaan esimiesten osaamista ja työyhteisötaitoja sekä edistetään henkilökunnan tasa-arvoista kohtelua ja pyritään henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseen.

Palvelujen kysynnän kasvu väestön ikääntyessä ja Selänteen alueen väestön sairastavuus sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien lisääntyminen asettaa kuntayhtymän palvelutuotannolle haasteita. Väestö tulee ikääntymään vuoteen 2030 mennessä merkittävästi, kuten alla olevasta taulukosta voidaan havaita. Palvelujen tarve hyvinvointialueelle siirtymisestä huolimatta tulee lisääntymään jäsenkuntien alueella, kuten alla olevista kuvioista voidaan havaita..

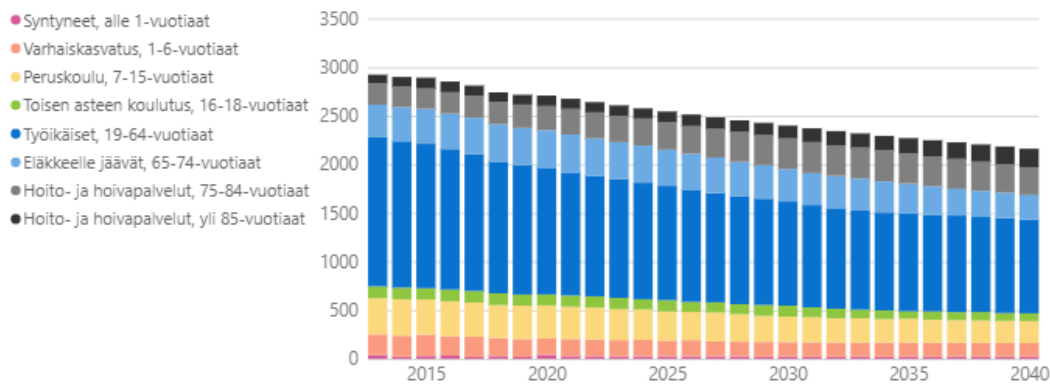
Ennusteet väestörakenteesta vuoteen 2040 asti on oheisiin kuvioihin poimittu Kuntamaisemasta. Väestö 2013-2020, väestöennuste 2021-2040 (Tilastokeskus)

Väestö 2013-2020, väestöennuste 2021-2040 (Tilastokeskus)

Väestö 2013-2020, väestöennuste 2021-2040 (Tilastokeskus)

Ennuste Reisjärven väestörakenteesta vuoteen 2040 asti.

Ennuste koko Selänteen alueen väestörakenteesta vuoteen 2040 asti.

Toiminnassa tarvittavat tietojärjestelmät ja niiden toimivuus ovat riski, jota hallitaan mm. yhteistyösopimuksilla palvelun tuottajien kanssa sekä organisaation sisäisellä tietoturvatoinnalla. Potilasturvallisuuskoulutuksen on suorittanut hoito- ja avustava henkilökunta verkkokoulutuksena. Lisäksi osa henkilökunnasta on suorittanut sähköisen potilastiedonarkiston koulutuksen. Tietoturvasuunnitelmat sisällytetään jatkossa tiedonhallintamalliin, jonka avulla pyritään osaltaan hallitsemaan tiedon elinkaareen (syntyminen, käsittely, säilytys ja tuhoaminen) liittyviä mahdollisia riskejä. Työtä ohjaa EU:n ja kansallinen lainsäädäntö.

Kyberturvallisuus on turvallisuuden osa-alue, jolla pyritään sähköisen ja verkotetun yhteiskunnan turvallisuuteen. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Kyberturvallisuusajattelussa yhdistyy tietoturvallisuuden, jatkuvuuden hallinnan ja yhteiskunnan kriisivarautumisen ajattelu. Erilaiset verkkohyökkäykset ovat ajankohtaisia ja huoli omien tietojen päätyemisestä väärin käsiin huolestuttaa. Kuntayhtymässä päivitetään säännöllisesti erilaisia it-ohjelmia ja ohjelmistojen turvallinen käyttövarmuus on entistäkin tärkeämpää. Kuntayhtymä osallistuu Joki ICT:n järjestämiin työpajoihin, joilla pyritään ehkäisemään ja hallitsemaan tietoturvallisuuden kohdistuvia epävarmuus- ja riskitekijöitä.

Kuntayhtymällä on lakisääteisen tapaturmavakuutuksen lisäksi työnantajan työttömyysvakuutus, vapaaehtoisia työajan ja hoidon aikaisia tapaturmavakuutuksia erityisryhmille, omaisuusvakuutus toimitiloissa olevalle irtaimistolle, vastuuvakuutus tilivelvollisille viranhaltijoille ja luottamushenkilöille sekä toiminnan vastuuvakuutus. Vakuutukset on hankittu If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:ltä.

7 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen hallintosäännön 8 luvussa mainitaan ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta seuraavasti:

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on osa kuntayhtymän johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kuntayhtymän sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyyttä.

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

56 § Yhtymähallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Yhtymähallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä,
4. käsittelee vuosittain kuntayhtymän johtajan laatiman raportin sisäisestä valvonnasta.

Yhtymähallitus voi siirtää riskienhallintaa koskevaa toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille.

57 § Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Palvelujohtajat vastaavat palvelulinjansa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Talous- ja henkilöstöjohtaja suorittaa sisäistä valvontaa kuntayhtymän talouden ja henkilöstöhallinnon sekä tuki- palveluyksikön osalta.

Kuntayhtymän johtaja, palvelujohtajat sekä talous- ja henkilöstöjohtaja tekevät sisäistä valvontaa jatkuvasti kuntayhtymän sisäisen valvonnan ohjeen ja valvontasuunnitelman mukaisista valvontakohteista sekä muista tarvittavista kohteista. Valvonta-toimenpiteet kirjataan sisäisen valvonnan seurantaraporttiin, jonka perusteella laaditaan vuosittain vuoden loppuun mennessä sisäisen valvonnan raportti. Kuntayhtymän johtaja esittää yhtymähallitukselle vuosittain koko kuntayhtymää koskevan sisäisen valvonnan raportin helmikuun loppuun mennessä.

Yhtymähallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ne on hyväksytty yhtymävaltuustossa 19.3.2021 § 5.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja seurantaa. Kuntayhtymässä sisäinen valvonta toteutetaan vertaamalla toimintayksiköiden ja niiden henkilöstön toiminnan tuloksia ja toimintatapaa säädettyihin lakeihin, säännöksiin ja ohjeisiin, kuntayhtymää sitoviin sopimuksiin, kuntayhtymän omiin ohjeisiin sekä talousarviossa ja taloussuunnitelmassa varattuihin resursseihin ja toimintatavoitteisiin.

Kuntayhtymähallitus on vastannut sisäisen valvonnan järjestämisestä hyväksymällä sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelemällä toimintakertomuksen ja osavuositarkastuksiin liittyvät talouden ja toiminnan keskeiset tunnusmerkit koko kuntayhtymän osalta. Viranhaltijapäätökset on saatettu hallitukselle tiedoksi säännöllisesti päätöksiin mahdollisesti kohdistuvan otto-oikeuden käyttämisen varmistamiseksi hallituksen päättämässä laajuudessa.

Palvelujohtajien ja kuntayhtymän johtajan muodostama johtoryhmä (hallintosäntö 10 §) kokoontuu pääasiassa viikoittain. Tämän lisäksi kuntayhtymän johtaja on kutsunut säännöllisesti koolle palvelujohtajien ja -päälliköiden kokouksen. Tätä kautta hänellä on tieto kuntayhtymän tilasta ja toiminnasta suhteessa talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin. Toimintaan ja talouteen liittyvien suunnitelmien toteutuminen käydään läpi osavuositarkastusten yhteydessä. Palvelujohtajien osalta kuntayhtymän johtaja käy läpi tehtyjä päätöksiä vuosittain otannalla. Päätökset ovat nähtävillä Dynastyssa ja ProConsonassa.

Palvelulinjojen johtajat vastaavat johtamansa palvelulinjan osalta sisäisestä tarkastuksesta. He vastaavat toimintaan liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta näistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Palvelujohtajat toimittavat sisäisen valvonnan raportit kuntayhtymän johtajalle, joka vie niistä tehdyt johtopäätökset kuntayhtymähallitukselle vuosittain.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä jokainen esimies vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta. Se on osa normaalia johtamista. Henkilöstön tulee raportoida esimiehelleen seikoista, jotka uhkaavat toiminnan tuloksellisuutta, laatua, laillisuutta ja kuntayhtymän varallisuuden asianmukaista hoitamista.

Asiahallintajärjestelmään kuuluvaa sopimuksenhallintaosiota käytetään sopimusten seurannassa. Työpaikan vaarojen tunnistamiseksi ja riskien arvioimiseksi on otettu käyttöön Työturvallisuuskeskuksen Riski-Arvi –tietojärjestelmä ja sen käyttöönottoa ja vuosittaista työn vaarojen ja riskien tarkistamista on edistetty toimintayksiköissä. Potilasturvallisuuden seurannassa on käytössä HaiPro-järjestelmä.

8 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tuloksen käsittely

Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustui kuntayhtymähallituksen päätöksen mukaisesti oman toiminnan osalta talousarvioon ja erikoissairaanhoidon osalta sairaanhoitopiirien toteutuneeseen laskutukseen. Elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä hyväksyttyjen talousarvion muutosesitysten pohjalta toteutettiin lisälaskutus/palautus kunnille yhteensä 498.694,16 euroa, joka jakaantui seuraavasti: Haapajärvi -249.427,73 euroa, Pyhäjärvi 356.797,06 euroa, Reisjärvi 376.232,83 euroa. Kärämäen liikasuoritusta 15.092 euroa ei palautettu. Lopulliset jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä 70.704.824,02 euroa, joten palautus oli yhteensä 179.918,47 euroa. Lisäperintä/palautus jakaantui kunnittain seuraavasti: Haapajärvi -10.706,77 euroa, Kärämäki 33.050,23 euroa, Pyhäjärvi 15.388,52 euroa ja Reisjärvi 142.186,49 euroa.

Talousarvion toteutuminen kunnittain hallinnon ja muiden palvelujen osalta.

	HALLINTO			PALVELUT		
	TA	TOT	Tot%	TA	TOT	Tot%
Haapajärvi	942 966	906 003,81	96,08	31 340 830	30 416 912,87	97,05
Kärämäki				248 610	215 559,77	86,71
Pyhäjärvi	689 244	662 227,36	96,08	26 571 495	26 612 657,06	100,15
Reisjärvi	365 599	351 268,42	96,08	12 406 460	11 540 194,73	93,02
Yhteensä	1 997 809	1 919 499,59	96,08	70 567 395	68 785 324,43	97,47

Talousarvon toteutuminen kunnittain, maksetut ennakkomaksuosuudet ja lisäperintä.

	HALLINTO JA PALVELUT YHTEENSÄ				MAKSETUT ENNAKKO- MAKSU- OSUUDET	EROTUS - LISÄ- PERINTÄ/+PAL- AUTUS
	TA	TOT	Ero €	Tot%	€	€
Haapajärvi	32 283 795,85	31 322 916,68	960 879,17	97,02	31 312 209,91	-10 706,77
Kärsämäki	248 610,00	215 559,77	33 050,23	86,71	248 610,00	33 050,23
Pyhäjärvi	27 260 739,10	27 274 884,42	-14 145,32	100,05	27 290 272,94	15 388,52
Reisjärvi	12 772 059,05	11 891 463,15	880 595,90	93,11	12 033 649,64	142 186,49
Yhteensä	72 565 204,00	70 704 824,02	1 860 379,98	97,44	70 884 742,49	179 918,47

Yhtymävaltuusto hyväksyi talousarvioon lokakuussa yhteensä 557.964,40 euron määrärahamuutokset toimintakuluihin 557.964,40 euron muutokset toimintatuotoissa oleviin kuntaosuuksiin. Talousarvion määrärahojen muutoksia selvitetään myöhemmin tarkemmin asianomaisissa kohdissa. Rahoitustuottoja ja -kuluja on syntynyt lähinnä perintätoimiston laskutustavasta johtuen. Perintätoimisto tilittää omat saatavansa Selänteelle tilitysten yhteydessä ja perii ne takaisin itselleen.

Kuntayhtymän nettomenot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 1.999.974,53 euroa (2,9 %). Tätä voidaan pitää erittäin maltillisena nousuna sosiaali- ja terveydenhuollon alalla. Kuntayhtymän menojen merkittävin kustannusten nousu edelliseen vuoteen verrattuna tuli palvelujen ostoissa. Henkilöstökulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 847.900 euroa, mikä johtuu pääosin kunta-alan sopimuskorotuksista ja lisääntyneestä sijaistarpeesta koronaepidemian hoidossa, toisaalta sijaisia on ollut vaikea saada. POPsote- hankkeisiin osallistuvien osalta palkkakustannukset on haettu hyvinvointialueelta. Palvelujen ostojen kustannukset nousivat noin 6 miljoonaa euroa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat noin 79.500 euroa. Muiden toimintakulujen ja avustusten menot sen sijaan laskivat edelliseen vuoteen verrattuna, avustukset noin 3,5 miljoonaa euroa kirjaustavan muutoksesta johtuen ja muut toimintakulut nousivat noin 131.900 euroa.

Talousarvioon verrattuna ulkoiset myyntituotot laskivat noin 444.500 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkoisista tuotoista maksutuotot laskivat noin 231.300 euroa. Tuet ja avustukset nousivat noin 318.900 euroa ja muut toimintatuotot noin 1.600 euroa. Maksutuottojen lasku johtuu koronan aiheuttamasta asiakkaiden varovaisuudesta hakeutua hoitoon. Toimintaa on myös jouduttu ajoittain supistamaan. Tämä vaikuttaa myös nostavasti jäsenkuntien maksuuksiin ja sitä kautta myyntituottojen nousuun. Tuet ja avustukset ovat nousseet mm. hankkeista saatavien korvausten osalta.

8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (vain ulkoiset)

TULOSLASKELMA (ulk.)	2021	2020	Erotus
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
TOIMINTATUOTOT	79 181	77 484	1 697
Myyntituotot	73 267	71 629	1 638
Maksutuotot	4 800	5 032	-232
Tuet ja avustukset	579	290	289
Muut toimintatuotot	535	533	2
TOIMINTAKULUT	-79 075	-77 324	-1 751
Henkilöstökulut	-26 189	-25 341	-848
Palkat ja palkkiot	-21 563	-20 906	-657
Henkilösivukulut	-4 626	-4 435	-191
Eläkekulut	-3 754	-3 669	-85
Muut henkilösivukulut	-872	-766	-106
Palvelujen ostot	-43 412	-39 167	-4 245
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 955	-2 876	-79
Avustukset	-2 803	-6 356	3 553
Muut toimintakulut	-3 716	-3 584	-132
TOIMINTAKATE	106	160	-54
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	3	23	-20
Korkotuotot	2	4	-2
Muut rahoitustuotot	36	59	-23
Muut rahoituskulut	-35	-40	5
VUOSIKATE	109	183	-74
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-109	-183	74
TILIKAUDEN TULOS Summa	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	-,00	0,00

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

	2021	2020
Toimintatuotot/toimintakulut %	100,14	103,21
Vuosikate/Poistot %	100	100
Vuosikate eur/asukas, sote jäsenkunnat	7,48	12,29
Vuosikate eur/asukas, kaikki jäsenkunnat	6,37	10,47
Asukasluku, sote-jäsenkunnat	14 639	14 859
Asukasluku kaikki jäsenkunnat	17 177	17 435

Toimintatuotot 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)
Vuosikate/poistot % 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

8.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (1.000 €)	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	109	182
Satunnaiset erät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-98	-179
Investointihyödykkeiden myyntitulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	11	4
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	-2 437	2 437
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	6
Vaihto-omaisuuden muutos	-4	23
Saamisten muutos	69	1 375
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	546	-729
Rahoituksen rahavirta	-1 825	3 112
Rahavarojen muutos	-1 814	3 115
Rahavarat 31.12.	4 762	6 576
Rahavarat 1.1.	6 576	3 461
Muutos	-1 814	3 115

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 € (2017-2021)	156	236
Investointien tulorahoitus, %	111,3	102
Lainanhoitokate, 1000 €	0	0
Kassan riittävyys	22	31
Asukasmäärä, sote-jäsenkunnat	14 639	15 138
Kaikki jäsenkunnat	17 177	17 749
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)	
Investointien tulorahoitus, %		
Lainanhoitokate		
Kassan riittävyys pv		
	365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella	

8.3 Tase

TASE	2021	2020		2021	2020
	1000 euroa	1000 euroa		1000 euroa	1000 euroa
VASTAAVAA	9 727	11 616	VASTATTAVAA	9 727	11 616
A Pysyvät vastaavat	296	307	A Oma pääoma	19	2 456
I Aineettomat hyödykkeet	231	50	I Peruspääoma	19	19
1. Aineettomat oikeudet	231	50	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		2437
II Aineelliset oikeudet	64	257	D Toimeksiantojen pääomat	12	11
4. Koneet ja kalusto	64	98	2. Valtion toimeksiannot		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		159	3. Muut toimeksiantojen pääomat	12	11
III Sijoitukset	1	1	E Vieras pääoma	9 695	9 149
1. Osakkeet ja osuudet	1	1	II Lyhytaikainen	9 695	9 149
C Vaihtuvat vastaavat	9 431	11 309	5. Saadut ennakot	23	41
I Vaihto-omaisuus	116	111	6. Ostovelat	5 212	4 551
1. Aineet ja tarvikkeet	116	104	7. Muut velat	498	906
2. Valmiit tuotteet		7	8. Siirtovelat	3 962	3 651
II Saamiset	4 553	4 622			
1. Myyntisaamiset	3 413	3 828			
3. Muut saamiset	568	552			
4. Siirtosaamiset	572	242			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 762	6 576			

TASEEN TUNNUSLUVUT:

	2021	2020
Omavaraisuusaste %	0,2	21,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	12,2	11,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	0	2 437
Aiemman perussopimuksen mukaan yli-/alijäämä tasattiin loppulaskulla jäsenkuntien kesken. Tämän johdosta yli-/alijäämää ei aiempina vuosina muodostunut.		
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas, sote-jäsenkunnat	0	164
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas, kaikki jäsenkunnat	0	140
Lainakanta 31.12.2020, 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12.2020, €/asukas	0	0
Lainsaamiset	0	0
Asukasmäärä, sote-jäsenkunnat	14 639	14 859
Kaikki jäsenkunnat	17 177	17 356

Omavaraisuusaste $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)
 $((\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä})$

8.4 Kokonaistulot ja –menot

TULOT (ulkoiset)	€	MENOT (ulkoiset)	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	79 181 860	Toimintakulut	79 075 330
Korkotuotot	2 053	Muut rahoituskulut	34 614
Muut rahoitustuotot	35 455	Poistot	109 424
Kokonaistulot yhteensä	79 219 368	Kokonaismenot yhteensä	79 219 368
Pysyvät vastaavat		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Investointimenot	98 301

8.5 Tilikauden tuloksen käsittely

Uuden kuntalain mukaan kuntayhtymillä on alijäämän kattamisvelvollisuus. Alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki 410/2015 110.3 §). Kuntalain kunnan tilikauden alijäämä katetaan tilinpäätöstä seuraavan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien ylijäämästä määrään, mihin taseen ylijäämäerät riittävät. Kuntayhtymässä noudatetaan vastaavaa menettelyä. Jäsenkunnat voivat kuitenkin sopia erikseen tilikauden alijäämän kattamisesta ja ylijäämän palautuksesta (www.kunnat.net/fi/asiantuntipalvelut/kuntatalous, Soveltamisohje kuntalain talouden tasapainottamista koskevasta sääntelystä).

Tuloslaskelman mukainen tulos toimintavuodelta on 0 euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot – 109.424,39 euroa. Tämän mukaisesti yli-/alijäämätilille ei jää kirjattavaa.

9 Talousarvion toteutuminen

TULOSASELMAN TOTEUTUMINEN	Alkup.TA	MuutosTA	TA2021	Tot 2021	Tot %
TOIMINTATUOTOT	79 739 230	557 964	76 648 100	80 897 292,35	99,20
Myyntituotot	74 293 280	557 964	74 851 244	74 976 944,38	98,50
Maksutuotot	4 832 750		4 832 750	4 806 242,45	99,50
Tuet ja avustukset	294 000		294 000	579 499,77	197,10
Muut toimintatuotot	319 200		319 200	534 605,75	167,50
TOIMINTAKULUT	-79 455 140	-557 964	-76 295 260	-80 790 762,74	98,80
Henkilöstökulut	-26 714 610	-737 101	-27 451 711	-26 189 138,21	95,40
Palkat ja palkkiot	-21 944 110	-737 101	-22 681 211	-21 563 483,66	95,10
Henkilösivukulut	-4 770 500		-4 770 500	-4 625 654,55	97,00
Eläkekulut	-3 972 690		-3 972 690	-3 754 245,76	94,50
Muut henkilösivukulut	-797 810		-797 810	-871 408,79	109,20
Palvelujen ostot	-43 146 750	-41 963	-43 188 713	-45 127 079,32	101,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 678 200		-2 678 200	-2 955 325,29	110,30
Avustukset	-3 157 850	240 000	-2 917 850	-2 802 906,60	96,10
Muut toimintakulut	-3 757 730	-18 900	-3 776 630	-3 716 313,32	98,40
TOIMINTAKATE	284 090	0	284 090	106 529,61	37,50
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			0	2 894,78	
Korkotuotot			0	2 053,38	
Muut rahoitustuotot			0	35 455,32	
Muut rahoituskulut			0	-34 613,92	
VUOSIKATE	284 090	0	284 090	109 424,39	38,50
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-284 090		-284 090	-109 424,39	38,50
TILIKAUDEN TULOS Summa	-0	0	-0	,00	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-0	0	-0	,00	

Talousarvion sitovuuden yhtymähallitukseen nähden muodostavat palvelulinjan kunnittaiset toimintakatteet. Palvelujohtaja voi siirtää käyttösuunnitelmassa tai sen tarkistuksessa toimintatuottoja tai -kuluja palvelulinjan sisällä palveluyksiköiden välillä kunnittain. Yhtymähallitus hakee määrärahamuutokset yhtymävaltuustolta, mikäli määräraha on ylittymässä.

Yllä olevassa toteutumisessa on huomioitu yhtymävaltuuston 17.11.2021 § 31 hyväksymät määrärahamuutokset.

Hallinnon osalta talousarvion määrärahamuutos oli yhteensä -116.450 euroa (uusien talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien käyttöönotto), josta Haapajärven osuus -54.964,40 euroa, Pyhäjärven -40.175,25 euroa ja Reisjärven -21.310,35 euroa.

Haapajärven osalta talousarvion määrärahamuutos oli yhteensä -557.964,40 euroa, joka sisälsi hallinnon osuuden. Terveys- ja vanhuspalveluissa se oli -503.000 euroa (pandemiakustannukset, hoito-tarvikekustannukset) sisältäen saatavien poistot. Lisäksi siirrettiin hyvinvointipalveluista määrärahoja 499.815 euroa terveys- ja vanhuspalveluihin.

Kärsämäen osalta talousarvioon ei tehty määrärahamuutoksia.

Pyhäjärven osalta talousarvion määrärahamuutos oli palvelulinjojen välinen siten, että hyvinvointipalveluista siirrettiin 40.175 euroa hallintoon ja 244.464 euroa terveys- ja vanhuspalveluihin.

Reisjärven osalta talousarvion määrärahamuutos oli palvelulinjojen välinen siten, että terveys- ja vanhuspalveluista siirrettiin 21.210 euroa hallintoon.

Yhteensä toimintakulujen ylitykset ja toimintatuottojen alitukset arvioitiin olevan **-557.964,40 euroa**, mikä kasvatti jäsenkuntien maksuosuuksia 557.964,40 euroa.

Seuraavana olevassa taulukossa on esitetty talousarvion muutokset tuloslaskelmaan.

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset tuloslaskelmamuodossa.

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	MuutosTA	TA2021	Toteutunut	Ero €
TOIMINTATUOTOT	80 297 194	557 964	80 297 194	80 897 292,35	600 098,35
TOIMINTAKULUT	-80 013 104	-557 964	-80 013 104	-80 790 762,74	-777 658,74
TOIMINTAKATE	284 090	0	284 090	106 529,61	-177 560,39
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0			2 894,78	2 894,78
VUOSIKATE	284 090	0	284 090	109 424,39	-174 665,61
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-284 090		-284 090	-109 424,39	174 665,61
Kaikki yhteensä	-,00	,00	-,00	,00	

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset kunnittain.

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	MuutosTA	TA2021	Toteutunut	Ero €
Kuntayhtymän hallinto	70 125 780	441 615	70 567 395	68 785 324,43	-1 782 070,57
Haapajärven palvelut	-30 837 830	-503 000	-31 340 830	-30 416 912,87	923 917,13
Kärsämäen palvelut	-248 610		-248 610	-215 559,77	33 050,23
Pyhäjärven palvelut	-26 611 670	40 175	-26 571 495	-26 612 657,06	-41 162,06
Reisjärven palvelut	-12 427 670	21 210	-12 406 460	-11 540 194,73	866 265,27
Kaikki yhteensä	-,00	,00	-,00	,00	

Jäsenkuntien maksuosuudet olivat talousarvioon verrattuna yhteensä 1,86 milj. euroa suuremmat. Haapajärven maksuosuus oli noin 960.900 euroa, Kärsämäen maksuosuus noin 33.000 euroa ja Reisjärven noin 880.600 euroa suurempi. Pyhäjärven noin -14.000 euroa pienempi kuin talousarviossa.

Hallinnon osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 78.300 euroa, josta Haapajärven osuus noin 37.000 euroa, Pyhäjärven 27.000 euroa ja Reisjärven 14.300 euroa. Johdon kustannuspaikan osalta toteutuma oli noin 21.200 euroa talousarvioon varattua pienempi. Kuntaosuushankkeisiin käytettiin rahaa noin 308.500 euroa, ja talousarviomääräraha alittui noin 31.300 euroa edellisen vuoden hankkeista saatujen tulojen verran. Henkilökunnan käyttämät työterveyshuollon palveluiden ostot laskivat noin 30.200 euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Työterveyshuollon kustannusten laskussa näkyy koronaepidemian aiheuttama työpaikkakäyntien vähentyminen. Kelan korvaus työterveyshuollon palveluista on 50/60 %. Kaikkiaan henkilöstöpalvelujen kustannukset toteutuivat talousarvioon nähden noin 13.300 euroa pienempinä. Rahoituksen tuotot ja kulut toteutuivat noin 2.900 euroa suurempana, kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Taloushallinto Selman menot alittuivat noin 7.700 eurolla.

Haapajärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 411.000 euroa, terveys- ja vanhuspalveluissa noin 460.200 euroa sekä ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 52.800 euroa verrattuna talousarvioon. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa hallinnon menoissa noin 30.800 euroa, lasten- ja perheiden palveluissa noin 18.700 euroa, aikuissosiaalisuudessa noin 72.900 euroa, vammaispalveluissa noin 123.300 euroa ja terapiapalveluissa noin 165.300 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti kustannukset ylittyivät kotiin annettavissa palveluissa noin 72.300 euroa, täydentävissä palveluissa noin 210.000 euroa, erikoissairanhoidossa noin 193.500 euroa. Asumispalveluissa määrärahat alittuivat noin 316.400 euroa, hallinnossa noin 121.200 euroa, vastaanottopalveluissa noin 212.600 euroa, työterveyshuollossa noin 70.400 euroa, vuodeosastolla noin 137.000 euroa, suun ja hampaiden terveydenhuollossa noin

81.500 euroa. Koronaepidemiasta johtuen työterveyshuollon tulot talousarvioon nähden olivat noin 168.800 euroa pienemmät ja vastaavasti menot noin 231.600 euroa pienemmät.

Kärsämäen osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 33.050 euroa ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen osalta.

Pyhäjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 616.200 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 47.500 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa talousarvioon verrattuna menot ylittyivät noin 704.900 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa lasten- ja perheidenpalveluissa noin 333.266 euroa, hallinnossa 31.500 euroa, aikuissosiaalityössä noin 15.700 euroa, vammaispalveluissa noin 115.900 euroa ja terapiapalveluissa noin 119.900 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli kotiin annettavissa palveluissa noin 23.100 euroa, asumispalveluissa noin 198.600 euroa, kuntoutuksessa noin 15.900 euroa, vuodeosastolla noin 109.400 euroa ja suun ja hampaiden terveydenhuollossa noin 39.100 euroa. Hallinnossa määrärahat ylittyivät noin 249.000 euroa, vastaanottopalveluissa noin 232.700 euroa, täydentävissä palveluissa noin 134.600 euroa, työterveyshuollossa noin 48.400 euroa ja erikoissairaanhoidossa noin 426.300 euroa. Koronaepidemiasta johtuen työterveyshuollon tulot talousarvioon nähden olivat noin 92.100 euroa pienemmät ja vastaavasti menot noin 38.000 euroa pienemmät.

Reisjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 513.800 euroa, terveys- ja vanhuspalveluissa noin 293.300 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 59.200 euroa. Euromääräisesti säästöä hyvinvointipalveluissa lasten- ja perheidenpalveluissa noin 102.200 euroa, hallinnossa noin 12.900 euroa, vammaispalveluissa noin 364.900 euroa, aikuissosiaalityössä noin 36.500 ja terapiapalveluissa menot ylittyivät noin 2.700 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli asumispalveluissa noin 416.000 euroa, kuntoutuksessa noin 42.000 euroa, suun ja hampaiden terveydenhuollossa noin 121.300 euroa ja erikoissairaanhoidossa noin 361.600 euroa. Kotiin annettavissa palveluissa määrärahat ylittyivät noin 22.600 euroa, hallinnossa noin 165.200 euroa, vastaanottopalveluissa noin 311.900 euroa, täydentävissä palveluissa noin 65.500 euroa, työterveyshuollossa noin 22.900 euroa ja vuodeosastomenoissa noin 59.500 euroa. Koronaepidemiasta johtuen työterveyshuollon tulot talousarvioon nähden olivat noin 92.100 euroa pienemmät ja vastaavasti menot noin 38.000 euroa pienemmät.

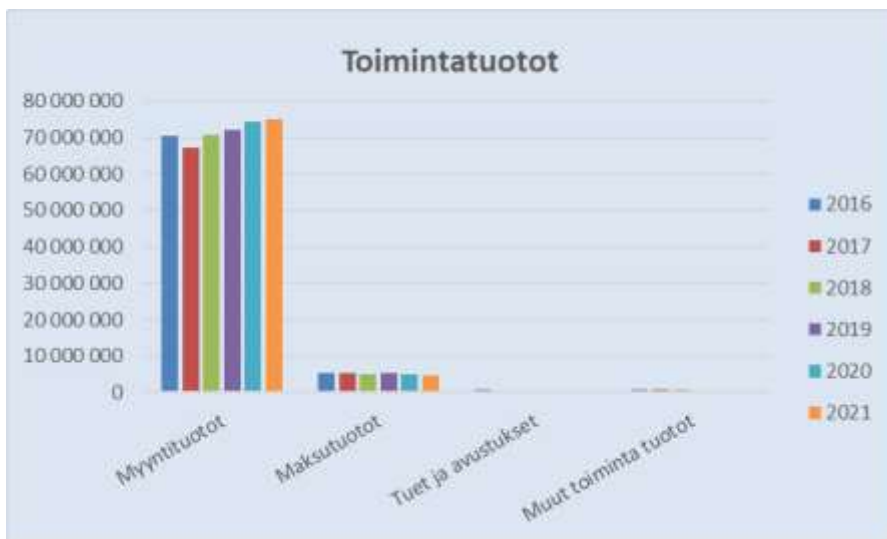
Kunnille on toimitettu talousarvion toteutumisesta tämän tilinpäätöksen lisäksi Kuntapaketti, jossa on mm. talousarvion toteutuminen kustannuspaikoittain.

Kuntayhtymän toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutuminen.

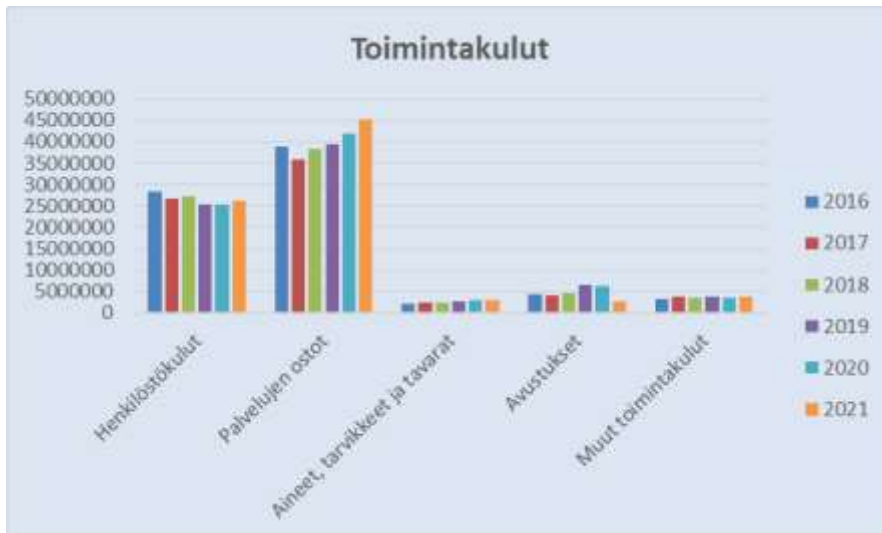
TOIMINTATUOTOT	€	%
Myyntituotot	74 976 944,38	92,7
Maksutuotot	4 806 242,45	5,9
Tuet ja avustukset	579 499,77	0,7
Muut toimintatuotot	534 605,75	0,7
TOIMINTATUOTOT	80 897 292,35	100

TOIMINTAKULUT		€	%
Henkilöstökulut		26 189 138,21	32,4
Palvelujen ostot		45 127 079,32	55,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		2 955 255,29	3,7
Avustukset		2 802 906,60	3,5
Muut toimintakulut		3 716 313,32	4,6
TOIMINTAKULUT		80 790 692,74	100

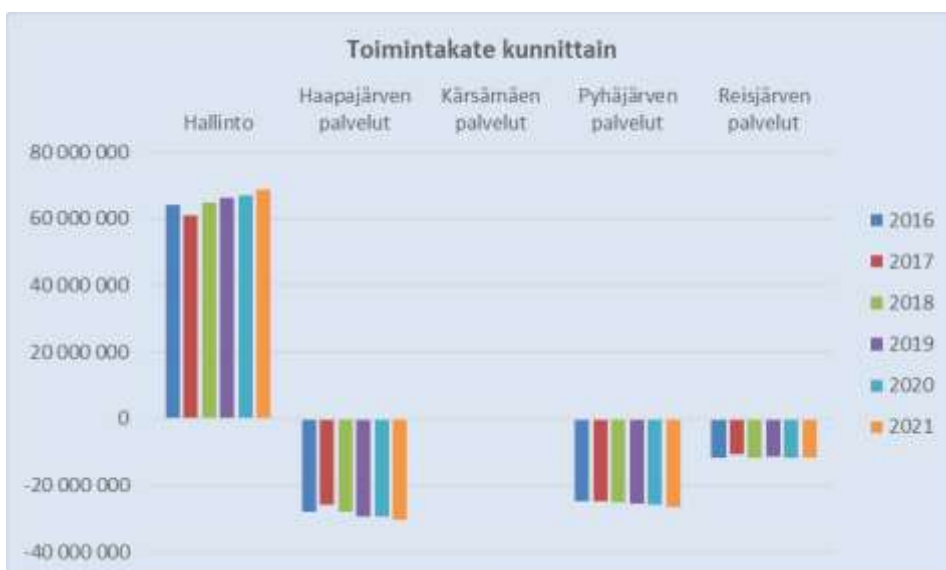
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos € 2020/2021
Toimintatuotot (sis./ulk)							
Myyntituotot	70 604 200	67 080 690	70 770 976	72 203 750	74 309 974	74 976 944	666 971
Maksutuotot	5 294 025	5 184 195	4 985 554	5 182 095	5 031 793	4 806 242	-225 550
Tuet ja avustukset	734 917	337 754	470 643	352 040	290 633	579 500	288 867
Muut toiminta tuotot	679 924	816 629	662 041	436 596	533 038	534 606	1 568
Yhteensä	77 313 066	73 419 268	76 889 214	78 174 481	80 165 438	80 897 292	731 855
Sisältää vuonna 2016 perustoimeentulotuen tulot.							

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos € 2020/2021
Toimintakulut (sis./ulk)							
Henkilöstökulut	28 425 004	26 781 388	27 309 188	25 409 701	25 341 278	26 189 138	847 860
Palvelujen ostot	38 809 618	35 769 550	38 359 808	39 502 273	41 847 863	45 127 079	3 279 216
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 281 649	2 513 976	2 550 130	2 620 975	2 875 873	2 955 255	79 382
Avustukset	4 279 584	4 210 356	4 694 441	6 715 829	6 356 148	2 802 907	-3 553 241
Muut toimintakulut	3 266 181	3 849 891	3 665 688	3 698 931	3 584 390	3 716 313	131 924
Yhteensä	77 062 037	73 125 161	76 579 255	77 947 709	80 005 552	80 790 693	785 140
Sisältää vuonna 2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen menot.							

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos € 2020/2021
Toimintakate kunnittain							
Hallinto	64 261 016	60 983 856	64 924 344	66 146 228	67 073 144	68 785 324	1 221 884
Haapajärven palvelut	-27 751 635	-25 687 856	-27 775 060	-29 259 973	-29 307 642	-30 416 913	-1 484 912
Kärsämäen palvelut	-180 795	-177 161	-209 273	-161 608	-170 545	-215 560	47 665
Pyhäjärven palvelut	-24 767 054	-24 589 782	-25 206 814	-25 358 936	-25 772 191	-26 612 657	-152 122
Reisjärven palvelut	-11 561 533	-10 529 058	-11 733 197	-11 365 711	-11 822 767	-11 540 195	367 486
Sisältää vuonna 2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen tulot/menot.							

Talousarvion toteutuminen kuukausittain (hallinnon menot kuntayhtymän hallinnossa).

	Kuntayhtymän hallinto	Haapajärven palvelut	Kärsämäen palvelut	Pyhäjärven palvelut	Reisjärven palvelut	Yhteensä
Tammikuu	8 473 878,77	-1 435 208,05	-546,70	-1 145 753,50	-664 344,69	5 228 025,83
Helmikuu	1 500 540,14	-2 453 523,12	-326,10	-2 152 797,05	-793 355,18	-3 899 461,31
Maaliskuu	5 729 385,15	-2 579 610,55	-436,40	-1 944 946,02	-939 646,13	264 746,05
Huhtikuu	5 625 053,69	-2 625 730,11	-436,40	-1 951 426,49	-1 097 127,17	-49 666,48
Toukokuu	5 514 605,79	-2 259 771,44	-436,40	-2 162 768,83	-1 113 521,59	-21 892,47
Kesäkuu	5 784 037,16	-3 395 627,93	-115 590,83	-2 671 583,46	-678 887,46	-1 077 652,52
Heinäkuu	5 858 869,25	-2 589 678,31	-437,85	-2 225 786,70	-991 365,15	51 601,24
Elokuu	5 524 474,95	-2 163 240,65	-32 437,37	-2 395 422,95	-930 752,66	2 621,32
Syyskuu	5 557 451,21	-2 423 496,33	-437,85	-2 192 800,85	-1 023 694,27	-82 978,09
Lokakuu	5 402 795,27	-2 539 887,91	-14 874,78	-2 291 300,70	-869 673,08	-312 941,20
Marraskuu	5 760 658,07	-2 600 207,40	-37 878,07	-2 276 098,46	-729 532,82	116 941,32
Joulukuu	8 053 574,98	-3 350 931,07	-11 721,02	-3 201 972,05	-1 708 294,53	-219 343,69
Kaikki yhteensä	66 146 227,80	-29 259 972,58	-161 608,18	-25 358 935,62	-11 365 711,42	0,00

Jäsenkuntien erikoissairaanhoidon sairaanhoitopiirien kustannukset laskutetaan toteutuneen mukaisesti. Loka-marraskuussa talousarviota tarkistettiin osavuositarkistuksen perusteella ja toimintaan varattuja määrärahoja korotettiin Haapajärven osalta 557.964,40 eurolla. Erikoissairaanhoidon, asumis- ja ruokapalvelujen laskutus perustuu toteutuneiden palvelujen jälkikäteen tehtävään laskutukseen, minkä takia kuukauden palvelujen käyttö laskutetaan vasta seuraavassa kuussa. Tämä aiheuttaa sen, että joulukuun kirjanpitoon tulee kahden kuukauden menot eli joulukuussa maksettavat marraskuun laskut ja tammikuussa maksettavat joulukuun laskut. Vastaavasti tammikuulle ei tule ko. menoja juuri lainkaan.

Joulukuussa toimintakuluja kertyi muita kuukausia enemmän, koska ko. kuukaudelle kirjautuvat mm. kahden kuukauden (marras- ja joulukuu) erikoissairaanhoidon ja asumispalvelujen ostopalvelut, menojäämälaskut sekä lomapalkkavelan muutos ja poistot. Toimintatuotoissa joulukuulle kirjautuvat mm. marras- ja joulukuun asiakasmaksutulot.

Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat vaihdettiin 1.1.2021 alkaen CGI:n Raindanceen ja henkilöstöhallinnon ohjelma Populukseen. Vuoden 2020 tilinpäätös tehtiin vielä Abilitan ohjelmalla.

Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien vaihdoksen yhteydessä siirryttiin Ppky Selänteessä jäsenkuntien mukaiseen käytäntöön, jossa menojäämälaskkoja ei makseta, vaan palkat maksetaan normaaleina palkanmaksupäivinä.

Talousarvion toteutuminen kunnittain ja palvelulinjoittain.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten iälk.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Tot-%
100 KUNTAYHTYMÄN HALLINTO	70 125 780,00	441 615,00	70 567 395,00	68 785 324,43	-1 782 070,57	97,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	72 147 240,00	557 964,00	72 705 204,00	71 184 145,28	-1 521 058,72	97,91%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 974 760,00	-116 349,00	-2 091 109,00	-2 388 940,98	-297 831,98	114,24%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	0,00	0,00	0,00	2 894,79	2 894,79	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-46 700,00	0,00	-46 700,00	-12 774,66	33 925,34	27,35%
Haapajärven palvelut	-30 837 830,00	-503 000,00	-31 340 830,00	-30 416 912,87	923 917,14	97,05
200 HYVINVOINTIPALVELUT	-8 761 200,00	499 815,00	-8 261 385,00	-7 850 405,77	410 979,23	95,02
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	734 500,00	0,00	734 500,00	991 102,44	256 602,44	134,94%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 487 650,00	499 815,00	-8 987 835,00	-8 839 735,71	148 099,29	98,35%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-8 050,00	0,00	-8 050,00	-1 772,50	6 277,50	22,02%
250 TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	-21 535 620,00	-1 002 815,00	-22 538 435,00	-22 078 281,13	460 153,88	97,95
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 669 020,00	0,00	3 669 020,00	4 036 568,08	367 548,08	110,02%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 116 220,00	-1 002 815,00	-26 119 035,00	-26 075 617,56	43 417,44	99,83%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-88 420,00	0,00	-88 420,00	-39 231,65	49 188,36	44,37%
290 YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA	-541 010,00	0,00	-541 010,00	-488 225,97	52 784,03	90,24 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	83 150,00	0,00	83 150,00	96 795,41	13 645,41	116,41%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-622 260,00	0,00	-622 260,00	-579 244,93	43 015,07	93,09%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 900,00	0,00	-1 900,00	-5 776,45	-3 876,45	304,02%
Kärsämäen palvelut	-248 610,00	0,00	-248 610,00	-215 559,77	33 050,23	86,7%
390 YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA	-248 610,00	0,00	-248 610,00	-215 559,77	33 050,23	86,70 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	36 000,00	0,00	36 000,00	45 127,87	9 127,87	125,36%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-282 710,00	0,00	-282 710,00	-259 228,83	23 481,17	91,69%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 900,00	0,00	-1 900,00	-1 458,81	441,19	76,78%
Pyhäjäjärven palvelut	-26 611 670,00	40 175,00	-26 571 495,00	-26 612 657,06	-41 162,06	100,2%
400 HYVINVOINTIPALVELUT	-6 366 560,00	284 639,00	-6 081 921,00	-5 465 691,03	616 229,97	89,90 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	572 200,00	0,00	572 200,00	597 990,22	25 790,22	104,51%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 929 260,00	284 639,00	-6 644 621,00	-6 060 007,09	584 613,91	91,2%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-9 500,00	0,00	-9 500,00	-3 674,16	5 825,84	38,68%
450 TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	-19 836 320,00	-244 464,00	-20 080 784,00	-20 785 648,24	-704 864,24	103,50 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 965 970,00	0,00	1 965 970,00	2 090 053,14	124 083,14	106,31%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-21 731 520,00	-244 464,00	-21 975 984,00	-22 847 271,22	-871 287,22	103,96%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-70 770,00	0,00	-70 770,00	-28 430,16	42 339,84	40,17%
490 YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA	-408 790,00	0,00	-408 790,00	-361 317,79	47 472,21	88,40 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	67 000,00	0,00	67 000,00	71 938,72	4 938,72	107,37%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-473 990,00	0,00	-473 990,00	-431 127,11	42 862,89	90,96%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 800,00	0,00	-1 800,00	-2 129,40	-329,40	118,3%
Reisjärven palvelut	-12 427 670,00	21 210,00	-12 406 460,00	-11 540 194,73	866 265,27	93,01%
500 HYVINVOINTIPALVELUT	-3 444 110,00	0,00	-3 444 110,00	-2 930 334,22	513 775,78	85,08 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	486 300,00	0,00	486 300,00	517 208,50	30 908,50	106,36%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 925 560,00	0,00	-3 925 560,00	-3 446 834,37	478 725,63	87,8%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 850,00	0,00	-4 850,00	-708,35	4 141,65	14,61%
550 TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	-8 680 480,00	21 210,00	-8 659 270,00	-8 365 934,55	293 335,45	96,61 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 185 900,00	0,00	1 185 900,00	1 213 511,60	27 611,60	102,33%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 838 280,00	21 210,00	-9 817 070,00	-9 568 377,89	248 692,11	97,47%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-28 100,00	0,00	-28 100,00	-11 068,26	17 031,74	39,39%
590 590 YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALV	-303 080,00	0,00	-303 080,00	-243 925,96	59 154,04	80,48 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 050,00	0,00	42 050,00	52 851,09	10 801,09	125,69%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-323 030,00	0,00	-323 030,00	-294 377,05	28 652,95	91,13%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-22 100,00	0,00	-22 100,00	-2 400,00	19 700,00	10,86%
RAPORTTI YHTEENSÄ	0,00	0,00	0,00	-0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	80 989 330,00	557 964,00	81 547 294,00	80 897 292,35	-650 001,65	99,2%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-80 705 240,00	-557 964,00	-81 263 204,00	-80 790 762,74	472 441,26	99,42%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	0,00	0,00	0,00	2 894,78	2 894,78	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-284 090,00	0,00	-284 090,00	-109 424,39	174 665,61	38,52%

Talousarvion toteutuminen kunnittain tuloslaskelmamuodossa.

	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	Tot %
C10 Kuntayhtymän hallinto	64 924 343,87	66 146 227,80	67 073 144,35	70 427 395	68 785 324,43	97,40 %
A3100 TOIMINTATUOTOT	66 747 088,00	67 924 012,11	68 886 764,76	72 565 204	71 184 145,28	97,90 %
A3120 Myyntituotot	66 494 747,01	67 768 802,62	68 713 359,66	72 565 204	70 742 030,94	97,50 %
A3170 Maksutuotot			2 051,43		2 947,66	
A3240 Tuet ja avustukset	248 378,02	154 957,63	155 152,90	140 000	431 809,91	308,40 %
A3250 Muut toimintatuotot	3 962,97	251,86	16 200,77		7 356,77	
A4100 TOIMINTAKULUT	-1 845 037,89	-1 811 194,31	-1 829 608,27	-2 091 109	-2 388 940,98	114,12 %
A4110 Henkilöstökulut	-1 071 290,79	-1 040 760,42	-1 102 810,23	-1 224 807	-1 495 794,96	122,10 %
A4170 Palvelujen ostot	-624 936,77	-617 738,50	-575 735,00	-729 502	-694 261,59	95,50 %
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 036,09	-27 157,47	-25 321,96	-23 900	-46 157,26	193,10 %
A4230 Avustukset	-4 200,00	-4 200,00	-2 200,00	-4 200	-2 200,00	52,40 %
A4270 Muut toimintakulut	-113 574,24	-121 337,92	-123 541,08	-108 700	-150 527,17	138,50 %
A6100 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	27 498,18	37 138,71	22 694,18		2 894,79	
A6110 Korkotuotot	16 280,83	15 468,20	3 825,03		2 053,38	
A6120 Muut rahoitustuotot	43 865,53	52 725,37	59 023,96		35 455,32	
A6140 Muut rahoituskulut	-32 648,18	-31 054,86	-40 154,81		-34 613,91	
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 204,42	-3 728,71	-6 706,32	-46 700	-12 774,66	27,40 %
C20 Haapajärven palvelut	-27 775 060,22	-29 259 972,58	-29 307 642,10	-31 340 830	-30 416 912,87	97,20 %
A3100 TOIMINTATUOTOT	4 934 901,70	5 092 855,63	5 672 971,01	4 486 670	5 124 465,93	114,20 %
A3120 Myyntituotot	2 352 394,25	2 495 469,31	3 059 895,48	2 086 920	2 427 217,79	116,30 %
A3170 Maksutuotot	2 189 585,90	2 283 668,93	2 267 222,97	2 182 250	2 246 157,87	102,90 %
A3240 Tuet ja avustukset	141 049,84	130 497,44	103 250,41	101 000	104 195,74	103,20 %
A3250 Muut toimintatuotot	251 871,71	183 219,95	242 602,15	116 500	346 894,53	297,80 %
A4100 TOIMINTAKULUT	-32 589 095,79	-34 245 949,16	-34 891 207,50	-35 729 130	-35 494 598,20	99,30 %
A4110 Henkilöstökulut	-10 848 227,40	-10 562 993,20	-10 761 361,77	-11 623 350	-10 938 783,45	94,10 %
A4170 Palvelujen ostot	-17 356 027,19	-18 617 499,73	-19 017 807,67	-20 033 450	-20 406 036,21	101,90 %
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 248 769,04	-1 270 364,41	-1 450 285,87	-1 331 930	-1 431 545,83	107,50 %
A4230 Avustukset	-1 820 135,95	-2 316 649,45	-2 215 279,89	-1 207 000	-1 219 052,83	101,00 %
A4270 Muut toimintakulut	-1 315 936,21	-1 478 442,37	-1 446 472,30	-1 533 400	-1 499 179,88	97,80 %
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-120 866,13	-106 879,05	-89 405,61	-98 370	-46 780,60	47,60 %
C30 Kärsämäen palvelut	-209 272,86	-161 608,18	-170 544,87	-248 610	-215 559,77	86,70 %
A3100 TOIMINTATUOTOT	41 696,09	74 388,68	83 636,46	36 000	45 127,87	125,40 %
A3120 Myyntituotot	5 754,13	6 252,56	5 831,98	5 450	16 390,21	300,70 %
A3170 Maksutuotot	35 691,98	68 135,62	77 664,13	30 550	28 719,93	94,00 %
A3250 Muut toimintatuotot	249,98	,50	140,35		17,73	
A4100 TOIMINTAKULUT	-250 631,49	-234 878,17	-252 897,93	-282 710	-259 228,83	91,70 %
A4110 Henkilöstökulut	-195 229,02	-184 457,81	-198 864,76	-218 810	-212 019,91	96,90 %
A4170 Palvelujen ostot	-29 298,43	-27 570,87	-27 314,43	-32 200	-22 689,98	70,50 %
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 591,43	-1 973,06	-3 867,18	-6 850	-4 096,67	59,80 %
A4270 Muut toimintakulut	-23 512,61	-20 876,43	-22 851,56	-24 850	-20 422,27	82,20 %
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-337,46	-1 118,69	-1 283,40	-1 900	-1 458,81	76,80 %
C40 Pyhäjärven palvelut	-25 206 813,83	-25 358 935,62	-25 772 190,79	-26 571 495	-26 612 657,06	100,20 %
A3100 TOIMINTATUOTOT	3 485 741,96	3 130 973,37	3 424 294,37	2 605 170	2 759 982,08	105,90 %
A3120 Myyntituotot	1 255 492,31	1 176 854,42	1 620 530,00	868 670	1 108 851,64	127,60 %
A3170 Maksutuotot	1 914 052,51	1 750 300,54	1 639 565,87	1 615 600	1 565 974,40	96,90 %
A3240 Tuet ja avustukset	56 477,49	55 639,04	24 983,14	42 000	29 580,01	70,40 %
A3250 Muut toimintatuotot	259 719,65	148 179,37	139 215,36	78 900	55 576,03	70,40 %
A4100 TOIMINTAKULUT	-28 520 040,53	-28 368 671,37	-29 134 816,03	-29 094 595	-29 338 405,42	100,80 %
A4110 Henkilöstökulut	-10 421 053,94	-8 833 411,79	-8 578 528,29	-9 305 784	-8 956 427,79	96,20 %
A4170 Palvelujen ostot	-13 553 602,95	-13 682 629,98	-14 954 100,88	-16 461 861	-17 019 789,83	103,40 %
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-841 684,71	-837 867,58	-948 405,08	-874 070	-972 282,92	111,20 %
A4230 Avustukset	-1 961 594,28	-3 451 649,80	-3 213 122,08	-989 000	-924 868,14	93,50 %
A4270 Muut toimintakulut	-1 742 104,65	-1 563 112,22	-1 440 659,70	-1 463 880	-1 465 036,74	100,10 %
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-172 515,26	-121 237,62	-61 669,13	-82 070	-34 233,72	41,70 %
C50 Reisjärven palvelut	-11 733 196,96	-11 365 711,42	-11 822 766,59	-12 406 460	-11 540 194,73	93,00 %
A3100 TOIMINTATUOTOT	1 679 785,69	1 952 251,55	2 097 771,19	1 714 250	1 783 571,19	104,00 %
A3120 Myyntituotot	662 587,83	756 371,10	910 356,63	575 100	682 453,80	118,70 %
A3170 Maksutuotot	846 223,71	1 079 990,12	1 045 288,53	1 004 350	962 442,59	95,80 %
A3240 Tuet ja avustukset	24 737,37	10 946,30	7 246,62	11 000	13 914,11	126,50 %
A3250 Muut toimintatuotot	146 236,78	104 944,03	134 879,41	123 800	124 760,69	100,80 %
A4100 TOIMINTAKULUT	-13 374 449,50	-13 287 016,41	-13 897 022,63	-14 065 660	-13 309 589,31	94,60 %
A4110 Henkilöstökulut	-4 773 386,85	-4 788 078,02	-4 699 713,30	-5 078 960	-4 586 112,10	90,30 %
A4170 Palvelujen ostot	-6 795 942,58	-6 556 834,05	-7 272 905,36	-7 181 800	-6 984 301,71	97,20 %
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-426 049,06	-483 612,31	-447 992,94	-433 050	-501 242,61	115,70 %
A4230 Avustukset	-908 510,52	-943 329,75	-925 545,99	-726 050	-656 785,63	90,50 %
A4270 Muut toimintakulut	-470 560,49	-515 162,28	-550 865,04	-645 800	-581 147,26	90,00 %
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-38 533,15	-30 946,56	-23 515,15	-55 050	-14 176,61	25,80 %
Kaikki yhteensä	,00	,00	-,00	0	0,00	

9.1 Hallinto

9.1.1 Hallinto- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: Kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila 1.1.-30.9.2021 ja va. kuntayhtymän johtaja Jorma Turunen 1.10.-31.12.2021

Hallinnon talousarviomäärärahat alittuivat yhteensä noin 78.300 euroa. Johdon kustannuspaikan osalta toteutuma oli noin 21.200 euroa talousarvioon varattua pienempi. Henkilökunnan käyttämät työterveyshuollon palveluiden ostot laskivat noin 30.200 euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Työterveyshuollon kustannusten laskussa näkyy koronaepidemian aiheuttama työpaikkakäyntien väheneminen. Kelan korvaus työterveyshuollon palveluista on 50/60 %. Kaikkiaan henkilöstöpalvelujen kustannukset toteutuivat talousarvioon nähden noin 13.300 euroa pienempinä. Rahoituksen tuotot ja kulut toteutuivat noin 2.900 euroa suurempana, kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Taloushallinto Selman menot alittuivat noin 7.700 eurolla.

Hallinnossa työskentelee neljä työntekijää. Kuntayhtymän henkilökunnan työterveyshuolto toteutetaan omana toimintana. Työsuojelupäällikkö hoitaa tehtäviä tarpeen mukaan ja työsuojeluvaltuutettu työskentelee noin kolme päivää viikossa.

Hallintopalvelut ovat järjestäneet palvelulinjojen esimiehille esimiespäiviä, joissa on käsitelty ajan-kohtaisia asioita, henkilöstöasioita sekä ohjattu talouden seurantaan. Kuntayhtymässä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen ja toimintojen järjestämisen avulla. Sote-uudistuksen lait tulivat voimaan 1.7.2021. Kuntayhtymän johtajan lisäksi palvelulinjoilta on osallistuttu POPsote-hankkeen työhön. Myös LifeCare -potilastietojärjestelmän kehittämistä on jatkettu.

Hallinnon kustannusten jakautuminen				
	Haapajärvi 47,2 %	Pyhäjärvi 34,5 %	Reisjärvi 18,3 %	Yhteensä
Muu Hallinto	-312 421	-228 358	-121 129	-661 909
Tukipalveluyksikkö Selma	-593 583	-433 869	-230 139	-1 257 591
Yhteensä	-906 004	-662 227	-351 268	-1 919 500

Hankkeet

Kuntaosuushankkeisiin käytettiin rahaa noin 308.500 euroa, ja talousarviomääräraha alittui noin 31.300 euroa edellisen vuoden hankkeista saatujen tulojen verran. Merkittävimmät hankkeet vuoden aikana olivat POPsote-hankkeen ikäihmisten palvelut, hoitotakuu, digikehitystyö, automatisoitu työvuoro, jalkautuvat palvelut, LNP, sosiaalihuollon kanta, MiPä-palveluohjaus, HYTE ja yhdyspinnat sekä väliaikaishallinto VATE. Kuntayhtymän johtaja oli mukana POPsote-hankkeen sote-palvelustrategian kehittämishankkeessa ja alueellisessa työryhmässä. Kaikkiaan hankkeisiin vuoden aikana osallistui kaksitoista työntekijää eri pituisia aikoja.

Tukipalveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Talous- ja henkilöstöjohtaja Marianne Ahmaoja 1.1.-15.6.2021 ja va. talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen 18.6.-31.12.2021

Toiminta-ajatus: Tukipalveluyksikkö Selma tuottaa palvelusopimuksella kolmen jäsenkunnan (Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi) ja kuntayhtymän talous-, henkilöstö- ja it-palvelut. Tukipalveluyksikkö Selmassa on 18 vakinaista työntekijää.

Toiminnan tavoitteet: Tavoitteena on tuottaa talous-, henkilöstöhallinnon ja it-palvelut palvelut jäsenkunnille ja kuntayhtymälle oikea-aikaisesti ja sopimuksessa sovitun vastuunjakotaulukon mukaisesti.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen: Taloushallinnossa on panostettu tulojen seuraamiseen ja antamalla neuvontaa tarpeen mukaan. Vuoden toimintaa leimasi uusien talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien käyttöönotto, mikä on vaatinut henkilöstöltä merkittävää venymistä.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Sähköisten toimintojen laajentaminen talous- ja henkilöstöhallinnossa Selman ja yhteistyökumppaneiden välillä	Asiakastyytyväisyyskysely jäsenkuntien ja Selänteen käyttäjille	Asiakaskyselyn tulos vähintään 4 (asteikko 1-5)	Ei toteutunut.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Osallistuminen uusien ratkaisujen suunnitteluun ja käyttöönottoon Selänteen alueella	Uusien ohjelmien käyttöönotto vuoden 2021 alusta lähtien, projektin aloitus vuonna 2020	Henkilökunnan koulutukset CGI:n ohjelmien joustavaan käyttöön	Henkilökunta on osallistunut CGI:n ohjelmien käyttöönottokoulutuksiin.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työssään tuloksia saavuttava henkilöstö	Henkilöstön osaaminen ja saataavuus turvaan/varmistetaan työhyvinvointia, koulutusta ja työssä jaksamista kehittämällä sekä tukemalla	Osaava henkilöstö Sairauslomapäivät	Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen x 12 pv Sairauslomapäivät alle 5 pv/hlö/vuosi	Ammatilliseen koulutukseen on osallistuttu aktiivisesti osana uusien ohjelmien käyttöönotto-projektia. Sairauslomia hallinnossa oli 97 kalenteripäivää
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021

Tuottavuuden lisääminen	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Uuden ohjelman hankinta on teettänyt lisätyötä. Muutostalousarviossa pysyttiin.
-------------------------	--------------------------------	-------------	--------------------------	---

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tukipalveluyksikkö Selma otti käyttöön uudet CGI:n ohjelmat. Taloushallintoon otettiin käyttöön Raindance ja henkilöstöhallintoon Populus. Käyttöönottoprojekti on teettänyt paljon työtä, koska valmiita konversioajoja ei saatu eri ohjelmien välillä. Lisäksi henkilöstöhallintoon ja taloushallintoon on jouduttu hankkimaan lisähenkilökuntaa uusien ohjelmien sisään ajamiseksi sekä uusien ohjelmien lisätyövoiman tarpeen vuoksi.

Tukipalveluyksikössä muutostalousarvion määräraha alittui noin 15.600 eurolla.

Toimintatuotot ja -menot

Kuntayhtymän hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2018/2019 €
Hallinto ja toimistopalvelut	-710 480		-710 480	-362 661,33	347 818,67	83,15 %	-718 108,00	355 446,67
TOIMINTATUOTOT	140 000		140 000	444 924,13	304 924,13	104,40 %	180 648,81	264 275,32
TOIMINTAKULUT	-850 480		-850 480	-810 480,25	39 999,75	89,71 %	-921 450,99	110 970,74
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				2 894,79	2 894,79	742,77 %	22 694,18	-19 799,39
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					0,00			0,00
Tukipalveluyksikkö	-1 150 920	-116 349	-1 267 269	-1 251 641,00	15 628,00	91,36 %	-897 902,54	-353 738,46
TOIMINTATUOTOT				5 442,46	5 442,46		1 266,46	4 176,00
TOIMINTAKULUT	-1 104 220	-116 349	-1 220 569	-1 244 308,80	-23 739,80	91,84 %	-892 462,68	-351 846,12
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-46 700			-12 774,66	-12 774,66	52,08 %	-6 706,32	-6 068,34
Tarkastustoimi	-20 060		-25 290	-19 718,83	5 571,17	76,54 %	-15 694,60	-4 024,23
TOIMINTAKULUT	-20 060		-25 290	-19 356,53	5 933,47	76,54 %	-15 684,60	-3 671,93
Kuntaosuudet	72 007 240	557 964	72 565 204	70 704 824,02	-1 860 379,98	99,86 %	68 704 849,49	1 999 974,53
TOIMINTATUOTOT	72 007 240	557 964	72 565 204	70 704 824,01	-1 860 379,99	99,86 %	68 704 849,49	1 999 974,52
Kaikki yhteensä	70 125 780	441 615	70 567 395	68 900 802,86	-1 666 592,14	100,21 %	67 073 144,35	1 997 658,51

9.2 Hyvinvointipalvelut

9.2.1 Hallinto

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipalvelujohtaja Minna Malila

Toiminnan kuvaus: Hyvinvointipalvelut järjestävät Ppky Selänteen alueen asukkaille lakien ja asetusten mukaisia sosiaali- ja terveystalveluja ja vastaavat sosiaalisten ongelmien ja niiden haitta-vaikutusten ehkäisemisestä. Palveluita järjestetään alueen asukkaiden palvelutarpeet huomioiden elämän eri vaiheissa. Ppky Selänteen hyvinvointipalvelut rakentuvat kotona ja arkiympäristössä tapahtuvaan arjen tukeen ja palveluihin, matalan kynnyksen palveluihin, perustalveluihin sekä tarvittaviin erityistalveluihin. Palveluissa tehdään moniammatillista yhteistyötä niin Selänteen kuin kuntien palveluita tarjoavien tahojen kanssa. Myös kolmannen sektorin talvelut ovat tärkeä yhteistyökumppani.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen 2021: Koronaepidemia on aiheuttanut voimakasta kuormitusta hyvinvointitalveluissa edelleen vuonna 2021. Monelta osin asiakkaiden tarvitsema tuen määrä on kasvanut ja toisaalta työntekijöiden jaksamista on haastettu mm. yksintyöskentelyn lisääntymisessä. Terveystenhoitajat ovat joutuneet ennenkokemattoman tiukalle järjestäessään koronarokotukset alueen asukkaille. Työ on kuitenkin onnistunut erinomaisesti, kun katsotaan alueen rokotusprosentteja ja asiakastytytyväsyyttä asiaan liittyen.

Työntekijöiden hyvinvointiin on panostettu mm. kehitys- ja tsemppikeskustelujen avulla, etäkouluksien, hyven teams-kahvien ja kehittämispäivien avulla. Hyvinvointitalveluiden henkilökunnalla on käytössä ns. Puhutaan hyvää – padlet alusta, jonka avulla pystytään antamaan kiitosta ja nostamaan hyviä asioita esille. Positiivisia uudistuksia koronan myötä ovat olleet vakiintuneet etäkoukouskäytännöt, jotka ovat vähentäneet tienpäällä käytettävää aikaa. Lisäksi asukkaille on kyetty tarjoamaan entistä enemmän etävastaanottoja, jotka ovat vakiintuneet käyttöön erityisesti terapia-talveluissa ja lisäksi kouluterveydenhuollossa niitä on päästy testaamaan. Pandemiasta huolimatta asiakkaat ovat saaneet tarvitsemansa talvelun pääasiassa ja aina tarvittaessa kasvokkain. Työntekijät ovat käyttäneet kasvomaskeja ja huolehtineet muista tarvittavista varotoimista. Myös asukkaille on ollut tarjolla kasvomaskeja ja käsidesiä toimistotapaamisia varten. Hyvinvointitalveluissa on myös pystytty venymään ja toimintamuotoja asiakkaiden kotona tukemiseen on edelleen kehitetty esimerkiksi vammaistalveluissa ja lapsiperheiden kotitalveluissa. Vammaistalveluissa on esimerkiksi toimintakeskusten henkilökunta tehnyt tuetun asumisen käyntejä.

Hyvinvointitalveluissa on jatkettu aktiivista kehittämistä koronaepidemiasta huolimatta, mm. terapiatalveluiden asumistalveluiden prosessikokonaisuus ja asiakkaiden hoitosuunnitelmat, terapiayksiköiden vastaanottokäytänteet ja kotikuntoutus ovat olleet kehittämisen keskiössä. Terapiatalveluiden hyvästä tilanteesta kertoo, että toiminnassa ei ole jonotilannetta ja käytännössä ns. walk in- periaate toteutuu. Kehittämistyön lisäksi aiemmin todettuja hyviä yhteisiä käytänteitä on jatkettu, mm. Voimaperheet toimintamalli, hyvinvointineuvola, perhekeskustoiminta. Syksyllä aloitettiin uutena toimintamuotona Selänteen alueen perhekeskusten teams-kokoontumiset talveluiden esittelyn ja tutustumisen kautta. Toiminta on yhteistä kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävää työtä. Osaltaan tämä lisää yhdyspintatyöskentelyä kuntien hyte- ja laperyhmien rinnalla.

Hyvinvointitalveluista on osallistuttu POPsote-hankkeeseen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystalveluohjelman lapset, nuorten ja perheet – hankkeessa (LNP) ja lisäksi yhdessä Rakennemuudistuksen hankkeessa yhdyspintaosuudessa. LNP – hankkeen tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden talveluiden painopisteen siirtäminen varhaisempaan tukeen sekä lasten ja nuorten kehitysympäristöön,

peruspalveluiden vahventaminen, oikea-aikaisten palveluiden saatavuus ja palvelujärjestelmän kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteeseen pyritään yhdenmukaistamalla perhekeskustoimintaa maakunnallisesti, luomalla yhtenäiset toimintamallit palveluohjaukselle ja erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille ja nuorille sekä vahvistamalla ja hyödyntämällä sähköisiä palveluita.

Hyvinvointipalveluiden talous kokonaisuutena toteutui erinomaisesti kaikilla paikkakunnilla talousarvion alittaen.

Hyvinvointipalvelut, hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-255 010		-255 010	-224 168,34	30 841,66	87,90 %	-344 264,43	120 096,09
TOIMINTATUOTOT							3 644,03	-3 644,03
TOIMINTAKULUT	-246 960		-246 960	-223 178,91	23 781,09	90,40 %	-341 759,18	118 580,27
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 050		-8 050	-989,43	7 060,57	12,30 %	-6 149,28	5 159,85
Pyhäjärven palvelut	-198 390		-198 390	-166 930,71	31 459,29	84,10 %	-253 813,51	86 882,80
TOIMINTATUOTOT							8 964,40	-8 964,40
TOIMINTAKULUT	-191 640		-191 640	-166 191,77	25 448,23	86,70 %	-258 217,05	92 025,28
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 750		-6 750	-738,94	6 011,06	10,90 %	-4 560,86	3 821,92
Reisjärven palvelut	-96 290		-96 290	-83 419,99	12 870,01	86,60 %	-140 677,67	57 257,68
TOIMINTATUOTOT							32,26	-32,26
TOIMINTAKULUT	-91 440		-91 440	-83 019,21	8 420,79	90,80 %	-138 311,36	55 292,15
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 850		-4 850	-400,78	4 449,22	8,30 %	-2 398,57	1 997,79
Kaikki yhteensä	-549 690	0	-549 690	-474 519,04	75 170,96	86,3	-738 755,61	264 236,57

9.2.2 Perhepalvelut

Vastuuhenkilö: Johtava terveydenhoitaja Marja-Leena Lehtomäki ja johtava sosiaalityöntekijä Sirpa Pengerkoski

Toiminnan kuvaus: Perhepalveluihin kuuluvat kaikki Ppky Selänteen lasten, nuorten ja perheiden palvelut. Nämä palvelut muodostavat yhdessä kuntien, järjestöjen ja muiden lapsiperheiden palveluita tarjoavien toimijoiden kanssa perhekeskuspalvelut. Perhekeskusten toiminta on tarkoitettu kaikille lapsiperheille. Lähtökohta on, että toiminta alkaa jo neuvolassa ensimmäistä lasta odottaessa ja jatkuu muissa peruspalveluissa lapsen kasvaessa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon saakka. Työ on yksilöllistä, ennalta ehkäisevää, varhaista tukea tarjoavaa ja perhelähtöistä.

Neuvolapalveluissa lähtökohtana on yksilöllinen ja asiakaslähtöinen palvelu, jossa perheen arjessa selviytymistä, hyvinvointia ja vanhemmuutta tuetaan tarpeen mukaan. Varsinaisen neuvolatoiminnan lisäksi terveydenhoitajat huolehtivat mm. matkailijoiden rokotusneuvonnasta, vuosittaisista kausi-influenssarokotuksista, asevelvollisten kutsunnoista sekä naisten joukkotarkastuksista. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa tärkeää on moniammatillisen työn kehittäminen koululaisten ja opiskelijoiden fyysisen ja varsinkin psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi koulunkäynnin ja opiskelun tukena. Perhekeskusten kohtaamispaikat tarjoavat perheille mahdollisuuden tavata toisia samassa tilanteissa olevia perhekerhoissa. Myös lapsiparkkitoiminta, kerhot ja vertaisryhmätoiminta kuuluvat paikkakunnista riippuen kohtaamispaikkojen ohjelmiin. Kohtaamispaikoissa voidaan järjestää myös valvottuja tapaamisia ja tukihenkilötoimintaa.

Perheneuvolan tehtävänä on lasten, nuorten ja perheiden myönteisen kasvun tukeminen ja antaa ohjausta ja tukea kasvatus ja ihmissuhdeongelmiin lapsiperheissä. Perheneuvolassa annetaan kasvatus- ja perheneuvonnan palveluita. Perheneuvolan tiimiin kuuluvat kaksi sosiaalityöntekijää, kaksi psykologia ja erikoislääkärin työpanosta. Perheneuvolassa asiakkaat saavat tukea vanhemmuuteen, lasten ja nuorten kasvuun ja kehitykseen sekä tukea parisuhteeseen ja tarvittaessa ohjausta sovinnolliseen eroon ja eronjälkeiseen vanhemmuuteen.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden tiimiin kuuluu lastenvalvoja-sosiaalityöntekijä, kaksi sosiaaliohjaajaa ja perhekeskuksen sosiaaliohjaaja. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa annetaan sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita lapsille ja perheille esimerkiksi tukisuhdetoimintaa, lapsiperheiden kotipalvelua ja perhetyötä, sosiaalityötä ja sosiaaliohjausta sekä perheoikeudellisia palveluita. Perhetyön avulla tuetaan vanhemmuutta sekä lapsen turvallista kasvua ja kehitystä. Pääsääntöisesti perhetyötä toteutetaan perheen kotona, yhdessä vanhempien ja lasten kanssa. Perhetyöntekijä tapaa perheitä säännöllisesti, jolloin perheiden kanssa keskustellaan, työskennellään erilaisten työmenetelmien avulla ja pyritään vahvistamaan perheen omia voimavaroja. Perhetyötä voidaan toteuttaa varhaisen tuen perhetyönä, erityisen tuen perhetyönä ja tehostettuna perhetyönä.

Lastensuojelussa vastataan niiden lasten tarpeisiin, joiden elämäntilanne edellyttää lastensuojelun asiakkuutta ja tukitoimia. Lastensuojelussa pyritään tukemaan lasta ja perhettä aina ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla. Avohuollon tukitoimia voivat olla esimerkiksi sosiaaliohjaus ja sosiaalityö, perhetyö, tukisuhdetoiminta, perhekuntoutus ja avohuollon sijoitus. Mikäli avohuollon tukitoimilla ei riittävässä määrin pystytä turvaamaan lapsen kasvua ja kehitystä, voidaan lapsi sijoittaa kodin ulkopuolelle. Huostaanoton tai yli puoli vuotta kestäneen avohuollon sijoituksen jälkeen lasta/nuorta tuetaan jälkihuollon työskentelyn kautta. Selänteen lastensuojelu on sitoutunut systeemiseen lastensuojeluun ja sen kehittämiseen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Koronapandemiasta huolimatta **neuvolapalveluissa** on voitu järjestää normaalia vastaanottotoimintaa koko vuoden ajan eikä tarkastuksia ole jäänyt tekemättä sanottavammin. Reisjärvellä siirrettiin loppuvuodesta leikki-ikäisten tarkastuksia seuraavan vuoden puolelle, mutta osasyynä oli myös muutto uusiin tiloihin hammashuollon kanssa. Pandemia on työllistänyt jokaista toimintayksikköä ja terveydenhoitajat ovat olleet järjestämässä rokotuksia ja auttaneet näytteidenotossa. Lisäksi on ollut paljon tehtävää neuvonnan, ohjauksen sekä rokotuspassien tiimoilta. Yhden terveydenhoitajan työpanos on palkattu loppuvuonna pandemiatyöhön, tilalla on ollut sijainen. Rokotukset on kirjattu yhdenmukaisuuden vuoksi pandemiakustannuspaikoille, vaikka niitä on tehty paljon myös neuvoloissa. Vaikka syntyvyys on hiipunut, on paikkakunnille myös muuttanut lapsiperheitä. Haapajärvellä syntyi useita monikkoperheitä. Hyvinvointineuvolatyö on alkanut kaikissa kunnissa, mutta se vaatii juurruttamista, jotta siitä muodostuu kunnissa kaikille yhteinen työkalu perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Voimaperheet sai vuoden alussa uuden, kaikille 3- vuotiaiden vanhemmille suunnatun, maksuttoman digitaalisen Ole läsnä lapsellesi vanhempainohjauksen tukimuodon.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on tarkastukset saatu tehtyä kesään mennessä, mutta syksyllä ollaan oltu vähän jäljessä normaalista osin pandemian ja osin heikon lääkäritilanteen vuoksi. Ostolääkärit ovat vaihtuneet Haapajärvellä ja Reisjärvellä useasti vuoden aikana. Puutetta on ollut osittain myös psykologeista ja kuraattoreista asiantuntijoina oppilashuollossa. Apua on saatu mm. koulupsykykkäreista syksyn aikana. Vaikka oppilaiden terveydentila on pääosin hyvä, on ahdistuneisuutta, yksinäisyyttä ja oman terveydentilan heikkenemistä koettu aiempaa enemmän. Työntekijät ovat käyneet mm. mielenterveyden ensiavun koulutuksia ja neuropsykiatrisia NEPSY- koulutuksia työn tueksi.

Perhekeskusten kohtaamispaikoissa on järjestetty eri-ikäisten lasten kerhoja, parkkitoimintaa, perhekerhoja sekä vertaisryhmätoimintaa ja valvottuja tapaamisia ja tukihenkilötoimintaa kunnista riippuen. Kohtaamispaikoissa on ollut ehdoton terveysvaatimus ja lapsia onkin käynyt aiempaa vähemmän, parkkitoiminta on ollut puolestaan vilkasta. Välillä perhekerhot olivat kiinni aluehallintoviraston ohjeen mukaisesti. Väliaikana tarjottiin enemmän perhekohtaisia parkkeja ja kotipalvelua.

Lapsiperheiden kotipalvelussa oli keväällä painetta ja tuolloin jouduttiin ostamaan työvoimaa, jotta haastavissa tilanteissa oleville perheille saatiin tarvittava apu kotiin ja säästettiin sijoittamiselta. Myöhemmin tilanne on hieman rauhoittunut, mutta työntekijöitä on jouduttu palkkaamaan perheisiin edelleen jonkin verran. Lapsiperheiden kotipalvelun työntekijät ovat olleet työpareina perhetyöntekijöille kaikilla paikkakunnilla. Tämä on mahdollistanut moniammatillista työskentelyä ja perheen auttamista laaja-alaisesti.

Perheneuvolaan ei ole erityksistä huolimatta saatu rekrytoitua psykologeja vaan kaikkien Selänteen paikkakuntien osalta psykologipalvelut on toteutettu ostopalveluina. Ostopalveluiden avulla on pystytty alueen asukkaille takaamaan välttämättömät tutkimuskäynnit. Ostopalveluiden käytöstä huolimatta perheneuvolat pysyvät talousarviossa, jopa aavistuksen talousarviota alittaen. Perheneuvolassa on määrätietoisesti kehitetty toimintaa kohti perheneuvolan lakisääteistä tehtävää eli kasvatus- ja perheneuvontaa. Tätä kohti on pyritty pilotoimalla loppuvuodesta 2021 perheneuvolaan sosiaaliohjaajan toimi ja terapiapalveluihin lasten ja nuorten psykiatrisen sairaanhoitajan toimi. Näin on mahdollistettu se, että vaikeammista psyykkisestä oireilusta kärsivien lasten ja nuorten hoitokontakti on terveydenhuollon ammattihenkilöllä eli lasten ja nuorten psykiatrisella sairaanhoitajalla. Perheneuvolan sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaaja pystyvät näin ollen keskittymään kasvatukseen ja perheneuvonnan tehtäviin. Lisäksi perheneuvolassa on panostettu jalkautuvan työotteeseen kehittämiseen. Loppuvuodesta 2021 saatiin tervetullut tieto, että saamme pysyvästi vahvistettua palveluita terapiapalveluissa kahdella lasten ja nuorten psykiatrisella sairaanhoitajalla ja yhdellä perheneuvolan sosiaaliohjaajalla. Tämä on merkittävä panostus Selänteen alueen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

Lapsiperheiden palveluissa on pystytty vastaamaan monien tuen tarpeessa olevien lasten ja perheiden palvelun tarpeeseen. Monissa tapauksissa lastensuojeluasiakkuutta ei ole tarvittu ollenkaan tai lastensuojeluasiakkuus on pystytty päättämään lyhyen työskentelyn jälkeen ja ohjaamaan perhe lapsiperheiden palveluiden asiakkuuteen. Lapsiperheiden palveluiden työskentelyä kuvastaa kokonaisuudessaan laaja yhteistyö niin järjestöjen kuin kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyössä eri perhekeskuksen toimijoiden kanssa on aloitettu työstämään perhekeskuksen käsikirjaa. Työtä on tehty kuntien sekä muiden lasten ja perheiden parissa työskentelevien tahojen kanssa. Ppky Selänteen työntekijät ovat olleet koordinoimassa käsikirjan tekoa ja koostaneet sitä.

Perhetyö on työskennellyt sekä lastensuojeluasiakkaiden että lapsiperheiden sosiaalipalveluiden asiakkaiden parissa. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa asiakasmäärät ovat kasvaneet Haapajärvellä ja aavistuksen laskeneet Reisjärvellä ja Pyhäjärvellä. Asiakasmäärän ja sitä kautta myös palvelutarpeen kasvu on näkynyt Haapajärvellä talousarvion reiluna ylittymisenä. Haapajärvellä ja Reisjärvellä on perheissä ollut haastavia tilanteita, joihin on osin jouduttu vastaamaan myös ostopalveluilla, kun kasvaneeseen palvelutarpeeseen ei ole omalla henkilöstöllä pystytty vastaamaan. Tämän vuoksi myös Reisjärvi ylitti talousarvion. Lapsiperheiden palveluissa Pyhäjärvi pysyi talousarviossa. Lastenvalvonta on edelleen keskitetty yhdelle lastenvalvojalle, mutta pidempien poissaolojen varalta useampi sosiaalityöntekijä osaa lastenvalvonnan ja tekee sitä satunnaisesti oman työn ohella. Lastenvalvoja on lisäksi toiminut lapsiperheiden sosiaalipalveluissa erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden sosiaalityöntekijänä. Yksi sosiaalityöntekijä on kouluttautunut perheasioiden sovittelijaksi, joten sitäkin palvelua olemme pystyneet asiakkaille tarjoamaan.

Lastensuojeluilmoitusten osalta vuosi 2021 oli Reisjärvellä edelliseen vuoteen verrattuna kohtuullisen vilkas, Haapajärvi oli suurin piirtein samoissa vuoteen 2020 verrattuna ja Pyhäjärvi oli lastensuojeluilmoitusten osalta rauhallisempi vuonna 2021.

Lastensuojelun asiakkuudet ovat vuoden 2021 aikana jonkin verran lisääntyneet kaikissa Selänteen kunnissa. Tähän osaltaan vaikuttanee jälkihuollon ikärajan nousu 25 vuoteen saakka. Lastensuojelun asiakasmäärä sosiaalityöntekijää kohden on kuitenkin pysynyt maltillisena, joten lastensuojelu Selänteessä on kohtuullisen hyvin resursoitua.

Sijaishuoltovuorokausien määrät ovat laskeneet kaikilla Selänteen paikkakunnilla, mikä on näkynyt myös kustannusten tasaantumisena. Kokonaisuutena Haapajärvellä lastensuojelun talousarvio alittui runsaat 30.000 euroa, suurimpana alittajana perhekodit. Pyhäjärvellä lastensuojelun talousarvio alittui runsaat 230.000 euroa, suurimmat säästöt tulivat perhekodeista ja perhehoidosta. Reisjärvellä talousarvio alittui runsaat 60.000 euroa, suurimmat säästöt tulivat perhekodeista ja perhehoidosta. Lastensuojelukustannusten osalta parin vuoden nousevien kustannusten jälkeen kustannuskehitys on tasaantunut. Kodin ulkopuolisten sijoitusten ehkäiseminen on edelleen tehtävä, joka vaatii merkittävää ja pitkäjänteistä panostusta kodin ulkopuolisiin palveluihin. Selänteessä on panostettu vuoden 2021 aikana kiitettävästi matalan kynnyksen palveluihin lapsille ja nuorille, esimerkkinä lasten ja nuorten psykiatriset sairaanhoitaja ja perheneuvolan sosiaalihoaja, jotka pilotoitiin hankkeen kautta ja, jotka saadaan vuodelle 2022 kuntayhtymän omaksi toiminnaksi.

Vuoden 2021 aikana kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden osalta tilanne oli hyvä. Vuoden 2021 päättyessä lastensuojelussa oli yhtä virkaa lukuun ottamatta kelpoisuusehdot täyttävä sosiaalityöntekijä ja tätä yhtä virkaa teki sijaispätevä sosiaalityön opiskelija. Lapsiperheiden palveluissa kaikki virat on täytetty vakituisilla ja kelpoisuusehdot täyttävillä työntekijöillä. Kaikille työntekijöille on tarjottu mahdollisuutta työnohjaukseen. Työntekijät ovat myös osallistuneet osaamista tukeviin koulutuksiin. Koronapandemian myötä koulutukset ovat olleet pääasiallisesti etäkoulutuksia.

Virka-ajan ulkopuolisessa sosiaalipäivystyksessä Selänne osallistui edelleen vuoden 2021 aikana Jokilaaksojen virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen päivystysrenkaaseen. Vähitellen rekrytointien edetessä Jokilaaksojen sosiaali- ja kriisipäivystys otti yhä enemmän vastuuta virka-ajan ulkopuolisista päivystyksistä ja vuoden 2021 aikana virka-ajan ulkopuolinen päivystys siirtyi kokonaan Jokilaaksojen sosiaali- ja kriisipäivystykselle

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Laadukkaat, oikea-aikaiset ja tarpeenmukaiset tukitoimet. Asiakkaan osallisuus kaikissa asiakasprosessin vaiheissa.	Painopiste matalan kynnyksen tukitoimissa.	Lastensuojeluilmoituksen, yhteydenottojen ja palvelutarpeen arvioinnin toteutuminen määraikojen puitteissa.	Enintään seitsemän arkipäivää Enintään kolme kuukautta	Määräajoissa on pääsääntöisesti pysytty. Terveystoimialalle on päässyt viikon sisällä, lääkärinajat on myös saatu järjestyseen.
	Vastentahtoisten toimenpiteiden määrän pysyminen mahdollisimman vähäisenä	Suostumuksellisten sijoitusten määrä	Suurin osa sijoituksista suostumuksellisia	Merkittävä osa sijoituksista suostumuksellisia.
	Asiakastyytyväisyys	Asiakaspalaute (Roidu)	Tieto analysoitu ja hyödynnetty, Asiakkaiden kokemus osallisuuden ja oikeudenmukaisuuden toteutumisesta.	Asiakkaiden antama palaute otettu huomioon toiminnan kehittämisessä.
	Osaava henkilöstö, toiminnan jatkuva arviointi ja kehittäminen			
Palvelut (prosessit)				

Strategiset päämäärät	Kriittiset menestys- kijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Lasten ja perheiden sosiaa- lityön painopiste varhai- sessa tuessa ja ennalta eh- käisevissä tukitoimissa Systeemisen lastensuojelu- mallin mukainen työsken- tely. Työskentely tavoite- teellista ja tavoitteiden saa- vuttamista tarkastellaan säännöllisesti. Toimiva palveluohjaus, yhteisten rajapintojen löy- täminen, toiminnan tehos- taminen ja päällekkäisen työn välttäminen	Tukitoimien ja palve- luiden tarjoaminen ja järjestäminen perheille oikea-aikaisesti mata- lalla kynnyksellä Työntekijöillä tulee olla aikaa asiakkaille ja lastensuojelussa asiak- kaina vain ne lapset, joiden tilannetta ei pys- tytä hoitamaan vapaa- ehtoisissa palveluissa (lapsiperheiden palve- lut ja muut tukitoimet) Yhteistyötä kehitetään eri toimijoiden kanssa	Sijoitusvuorokausien määrien väheneminen Asiakkuuksista suurin osa sosiaalihuoltolain mukaisia (lapsiperhei- den sosiaalipalveluissa) Oikein mitoitettut asia- kasmäärät ja asiakkai- den ohjaaminen oikei- siin palveluihin. Toimivat prosessit	Sijoitusvuoro- kaudet ovat vä- hentyneet, tukitoi- mia järjestetään matalalla kynnyk- sellä Lapsiperheiden palveluiden asia- kasmäärä suh- teessa korkeampi kuin lastensuoje- lussa. Toimiva palve- luohjaus ja oikeat palvelut oikeasta paikasta oikeaan aikaan	Sijoitusvuorokau- sien määrä vähen- tynyt kaikilla paikkakunnilla. Tukitoimia järjes- tetty perheiden tarpeiden mukai- sesti. Lapsiperheiden palveluissa asiak- kaita enemmän kuin lastensuoje- lussa. Asiakkaita pys- tytty auttamaan oikea-aikaisesti ja ohjaamaan oikei- siin palveluihin.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestys- kijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jat- kuva kehittäminen ja hen- kilöstön hyvinvoinnin tu- keminen	Työhyvinvointi Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvoinnista huo- lehtiminen, työntekijän oma motivaatio	Esimiehen ja tiimin an- tama tuki työntekijälle Kohtuulliset asiakas- määrät Koulutuspäiviin osallis- tuminen, virkistyspäi- vät, työnohjaus, sairaslomapäivät, tsemppikeskustelut, asiakaspalautte	Vakituinen, kel- poisuusehdot täyt- tävä henkilöstö ja virat täytettyinä Henkilöstö kehit- tää jatkuvasti osaamistaan ja voi hyvin	Perheneuvolan psykologeja ei ole onnistuttu rekry- toimaan. Muuten hyvä tilanne. Koulutuksia mah- dollistettu. Koro- nan sallimissa mi- toissa virkistäy- dytty. Käyty tsemppikeskuste- lut. Työnohjausta järjestetty haluk- kaille. Reisjärven neu- vola muutti uusiin tiloihin syksyllä. Työhyvinvointiin kiinnitetty huo- miota, kysely to- teutettu syksyllä.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestys- kijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Ostopalveluiden vähentä- minen, sijoitusten vähene- minen	Resurssien oikea koh- dentaminen ja riittävä henkilöstö. Tiivis työ- skentely perheissä, per- hetyön ja omana työnä	Työn jatkuva kehittä- minen ja tavoitteiden säännöllinen seuraami- nen ja tarkistaminen. Ostopalveluiden	Määrärahat riittä- vät	Määrärahat riitti- vät lapsiperheiden palveluita lukuun ottamatta. Lapsi- perheiden

	tehtävän perhekuntoutuksen kehittäminen.	vähentyminen. Talouden jatkuva seuranta.		palveluissa pysytetty panostamaan matalan kynnyksen tukeen, mikä osaltaan vähentämässä lastensuojelun kuluja. Lp. kotipalvelun ja perhetyön koordinaointia on kehitetty. Ostopalvelua on jouduttu käyttämään, koska oma työvoima ei ole riittänyt perheiden auttamiseen.
--	--	--	--	--

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Perhepalvelut						
Terveysneuvonta						
Äitiysneuvola						
Asiakkaat	hlö	1 032	534	249	208	41
Käynnit	kpl	3 049	1 597	941	466	45
Lääkärikäynnit	kpl	627	307	249	52	19
Perhesuunnitteluneuvola						
Asiakkaat	hlö	246	118	93	24	11
Käynnit	kpl	311	164	104	29	14
Lastenneuvola						
Asiakkaat	hlö	1 233	634	337	239	23
Käynnit	kpl	3 542	1 841	922	750	29
Lääkärikäynnit	kpl	671	284	239	141	7
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto						
Asiakkaat	hlö	2 141	1 144	599	383	15
Käynnit	kpl	5 661	2 653	2 144	849	15
Kouluterveydenhuolto						
Asiakkaat	hlö	1 876	973	538	354	11
Käynnit	kpl	5 258	2 415	2 040	792	11
Lääkärikäynnit	kpl	757	295	357	102	3
Opiskeluterveydenhuolto						
Asiakkaat	hlö	265	171	61	29	4
Käynnit	kpl	403	238	104	57	4
Lääkärikäynnit	kpl	165	120	20	23	2
Ennaltaehkäisevät palvelut						

Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	713	323	163	227	
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	88	36	22	30	
Lapsiperheiden kotipalvelu						
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	391	155	68	168	
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	88	36	22	30	
Käynnit	kpl	1 349	638	340	371	
Ennaltaehkäisevä perhetyö						
Asiakasperheet	kpl	50	20	22	8	
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	116	59	36	21	
Varhaisen vaiheen perhetyö						
Asiakasperheet	kpl	30	11	15	4	
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	66	33	24	9	
Tuettu perhetyö						
Asiakasperheet	kpl	20	9	7	4	
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	50	26	12	12	
Käynnit	kpl	180	112	51	17	
Perhekeskus						
Kerhokäynnit	kpl	814	335	479	0	
Lapsiparkin osallistujat	hlö	167	69	43	55	
Lapsiparkin käynnit	kpl	1 271	454	371	446	
Perhekerhoperheet	kpl	45	0	45	0	
Perhekerholapset	kpl	69	0	69	0	
Muut ennaltaehkäisevät palvelut						
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	206	109	59	38	
Perheneuvola						
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	371	190	153	28	
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	246	102	87	44	13
Käynnit	kpl	1 729	867	686	158	18
Sosiaalityö (lapset ja perheet)						
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	155	70	65	20	
Lastensuojeluilmoitukset	kpl	479	238	177	64	
Lastensuojelutarpeen selvitykset	kpl	98	32	40	26	
Avohuolto						
Asiakasperheet	kpl	29	8	18	3	
Uudet asiakkuudet	hlö	45	22	18	5	
Tehostettu perhetyö						
Asiakasperheet	kpl	27	6	18	3	
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	59	18	34	7	

Perhekuntoutus						
Asiakasperheet	kpl	2	2	0	0	
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	4	4	0	0	
Kodin ulkopuolelle sijoitetut						
Asiakkaat (summatason hetu), alle 18-vuotiaat	hlö	56	28	20	8	
Huostassa olevat	hlö	39	21	15	3	
Hoitopäivät	pv	15 152	7 828	5 724	1 600	
Perhehoito						
Hoitopäivät	pv	7 698	3 754	3 699	245	
Laitoshoidto ja ammatilliset perhekodit						
Hoitopäivät	pv	7 454	4 074	2 025	1 355	
Jälkihuolto						
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	4	2	2	0	
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	31	15	9	7	
Perheoikeudelliset palvelut						
Lastenvalvoja						
Sopimukset	kpl	250	138	93	19	

Toimintatuotot ja -menot

Perhepalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-3 087 800	-110	-3 087 910	-3 069 183,31	18 726,69	99,40 %	-3 055 729,26	-13 454,05
TOIMINTATUOTOT	45 400		45 400	153 308,99	107 908,99	337,70 %	55 231,32	98 077,67
TOIMINTAKULUT	-3 133 200	-110	-3 133 310	-3 222 100,76	-88 790,76	102,80 %	-3 110 960,58	-111 140,18
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-391,54	-391,54			-391,54
Pyhäjärven palvelut	-1 965 100		-1 965 100	-1 631 833,26	333 266,74	83,00 %	-1 801 157,39	169 324,13
TOIMINTATUOTOT	38 900		38 900	89 485,56	50 585,56	230,00 %	55 779,42	33 706,14
TOIMINTAKULUT	-2 004 000		-2 004 000	-1 721 032,86		85,90 %	-1 856 936,81	135 903,95
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-285,96	-285,96			-285,96
Reisjärven palvelut	-742 560		-742 560	-640 332,33	102 227,67	86,20 %	-741 596,07	101 263,74
TOIMINTATUOTOT	125 500		125 500	144 311,21	18 811,21	115,00 %	234 517,34	-90 206,13
TOIMINTAKULUT	-868 060		-868 060	-784 489,76	83 570,24	90,40 %	-975 956,78	191 467,02
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-153,78	-153,78		-156,63	2,85
Kaikki yhteensä	-5 795 460	-110	-5 795 570	-5 341 348,90	454 221,10	2,69	-5 598 482,72	257 133,82

9.2.3 Aikuissosiaalityö

Vastuuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä Sirpa Pengerkoski

Toiminnankuvaus: Kuntayhtymässä toteutettavan aikuissosiaalityön tavoitteena on ehkäistä ja vähentää sosiaalisia ongelmia yksilöiden, perheiden, yhteisöjen ja rakenteiden tasolla. Työtä tehdään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti, usein moniammatillisena verkostotyönä. Aikuissosiaalityön tiimissä on virkapohjana 1,1 sosiaalityöntekijää, 2,3 sosiaaliohjaajaa ja yksi sosiaalisen kuntoutuksen sosiaaliohjaaja. Aikuissosiaalityössä myönnetään täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea, hoidetaan välitystilejä, työskennellään pitkäaikaistyöttömien aktivointiin liittyvissä asioissa, tehdään palvelutarpeen arviointia ja asiakassuunnitelmia osana sosiaalityön työprosesseja, toteutetaan

sosiaalista kuntoutusta sekä yksilö- että ryhmämuotoisena sekä osallistutaan moniammatilliseen työskentelyyn aikuissosiaalityön ammattilaisen roolissa.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen: Aikuissosiaalityössä on tehty pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien elämäntilanteen kartoittamista ja aktivointia yhteistyössä eri toimijoiden, muun muassa TE-keskuksen, Kelan ja kuntien eri toimijoiden kanssa. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki on myös hoidettu aikuissosiaalityössä. Välitystiliasiakkuuksien määrässä on Haapajärvellä ja Reisjärvellä ollut hieman nousua, Pyhäjärvellä hieman laskua. Uusia välitystiliasiakkuuksia on aloitettu, mutta vanhoja on myös pystytty purkamaan. Kaikkien välitystilien työmuotona nähdään merkittävänä osana aikuissosiaalityötä ja niiden avulla on pystytty estämään muun muassa asunnottomuutta.

Aikuissosiaalityöhön saatiin alkusyksystä 2021 rekrytoitua sosiaalityöntekijä ja sosiaalityöntekijän työpanosta pystyttiin varmentamaan kaikille Selänteen paikkakunnille. Yksittäisiä poikkeustapauksia lukuun ottamatta toimeentulotukipäätökset on pystytty tekemään määräaikojen puitteissa.

Sosiaalisen kuntoutuksen sosiaaliohjaaja on löytänyt paikkansa aikuissosiaalityön tiimissä ja sosiaalista kuntoutusta järjestetään kaikissa Selänteen kunnissa. Sosiaalista kuntoutusta on toteutettu eri verkostojen kanssa tehtävänä moniammatillisena työnä ja sosiaalinen kuntoutus onkin kaikissa kunnissa otettu vastaan tarpeellisenä aikuissosiaalityön muotona.

Kelan kanssa tehdään edelleen tiivistä yhteistyötä ja yhteistyöpalavereita järjestetään säännöllisesti, jotta asiakkaiden asioita voidaan molemmissa organisaatioissa hoitaa mahdollisimman laadukkaasti. Kela on panostanut paljon verkkovälitteisesti tapahtuvaan yhteistyöhön sosiaalitoimen kanssa ja tämä on nopeuttanut asiakkaiden asioiden hoitamista ja avannut uusia mahdollisuuksia Kelan ja sosiaalitoimen väliselle yhteistyölle.

Kokonaisuutena aikuissosiaalityö alitti talousarvion selkeästi. Suurimpana tekijänä talousarvion alittumisessa oli rekrytointivaikeus sosiaalityöntekijän osalta. Sosiaalityöntekijä aloitti vasta elokuussa, joten aikuissosiaalityön tehtäviä hoidettiin merkittävä osa vuodesta suunniteltua pienemmillä resursseilla, mikä ei henkilöstön jaksamisen kannalta ole kestävä ratkaisu.

Aikuissosiaalityössä taloudellisen tuen tarve on melko ennakoimatonta eli kaikilta osin ei kustannuksiin pystytä etukäteen varautumaan, mutta tiiviin työskentelyn avulla (esimerkiksi välitystilien ja asiakkaiden säännölliset tapaamiset) on aikuissosiaalityössä pystytty pitämään toimeentulotuen tarve kohtuullisen matalana. Sosiaalisen kuntoutuksen sosiaaliohjaaja on osaltaan vahvistanut tätä työskentelyä

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Järjestetään laadukkaat ja tarpeen mukaiset aikuis-sosiaalityön palvelut, joissa painopisteenä asiakkaan osallisuuden vahvistaminen	Palveluiden ja palveluprosessien jatkuva kehittäminen, asiakastyön tiivistäminen	Lakisääteiset määräajat Asiakkaiden kuntoutuminen.	Määräajoissa pysyminen. Asiakkaiden kanssa tiivis työskentely, sosiaalinen kuntoutus	Määräajoissa on pääasiassa pysytty. Asiakkaiden kanssa on tehty tiivistä, kuntouttavaa työtä.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021

Toimivat palvelut ja palveluiden kehittäminen jatkuvassa muutoksessa.	Palveluiden ja palveluprossien kehittäminen, rajapintojen tunnistaminen	Toimivat prosessit Asiakastyytyväisyys (roidu)	Toimivat prosessit	Kehittämistyötä on jatkettu ja palveluprosesseja selkiytetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Riittävä, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvointi	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvointi	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointikysely Työnohjaus Sairaslomapäivät Tsemppikeskustelut	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Onnistunut rekrytointi Koulutus-päiviin osallistuminen Virkistysiltpäivä	Loppukesällä saatiin rekrytoitua sosiaalityöntekijä, joten kaikissa aikuissosiaalityön viroissa oli kelpoisuusehdot täyttävä viranhaltija. Koulutuksiin osallistuttu verkkovälitteisesti. Koronan vuoksi suunniteltua virkistysiltpäivää ei pystytty pitämään, mutta pienimuotoisesti virkistäydettiin paikkakunnittain.
Talous				
Talousarviossa pysyminen	Kohdennetaan resurssit oikein ja parannetaan kokonaisuuden hallintaa Talouden jatkuva arviointi	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät	Aikuissosiaalityö alitti talousarvion kaikissa Selänteen kunnissa.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj
Aikuissosiaalityö					
Sosiaalityö (työikäiset)					
Asiakasperheet	kpl	485	223	193	69
Palvelutarpeen arvioinnit	kpl	69	35	23	11
Asiakassuunnitelmat	kpl	15	10	1	4
Asiakkaat, 300 pv passiivista työmarkkinatukea saaneet	hlö	152	71	60	21
Aktivointisuunnitelmat	kpl	206	139	45	22
TYP-suunnitelmat	kpl	201	63	125	13
Taloudellinen tuki					
Toimeentulotuki					
Asiakasperheet, summataso	kpl	304	140	125	39

Täydentävä toimeentulotuki					
Asiakasperheet	kpl	177	84	68	25
Ehkäisevä toimeentulotuki					
Asiakasperheet	kpl	133	54	65	14
Välitystili					
Asiakkaat	hlö	52	23	20	9
Työllistämistoiminta					
Kuntouttava työtoiminta					
Asiakkaat	hlö	140	83	40	17
Toimintapäivät	pv	10 420	6 431	2 610	1 379
Sosiaalinen työtoiminta					
Asiakkaat	hlö	28	11	13	4

Toimintatuotot ja -menot

Aikuissosiaalityö	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-180 390		-180 390	-107 483,63	72 906,37	59,60 %	-97 291,89	10 191,74
TOIMINTATUOTOT	70 000		70 000	68 524,58	-1 475,42	97,90 %	68 151,09	373,49
TOIMINTAKULUT	-250 390		-250 390	-176 008,21	74 381,79	70,30 %	-165 442,98	-10 565,23
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								0,00
Pyhäjärven palvelut	-163 450		-163 450	-147 743,36	15 706,64	90,40 %	-100 842,95	-46 900,41
TOIMINTATUOTOT	29 000		29 000	30 016,45	1 016,45	103,50 %	28 729,96	1 286,49
TOIMINTAKULUT	-192 450		-192 450	-177 759,81	14 690,19	92,40 %	-129 572,91	-48 186,90
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								0,00
Reisjärven palvelut	-86 950		-86 950	-50 460,65	36 489,35	58,00 %	-42 352,22	-8 108,43
TOIMINTATUOTOT	11 000		11 000	14 367,88	3 367,88	130,60 %	8 642,65	5 725,23
TOIMINTAKULUT	-97 950		-97 950	-64 828,53	33 121,47	66,20 %	-50 994,87	-13 833,66
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								0,00
Kaikki yhteensä	-430 790	0	-430 790	-305 687,64	125 102,36	71	-240 487,06	-65 200,58

9.2.4 Vammaispalvelut

Vastuuhenkilö: Terapia- ja vammaispalvelujohtaja Päivi Roivas

Toiminnan kuvaus:

Vammaispalveluihin kuuluvat vammaispalvelulain mukaiset vaikeavammaisten palvelut ja kehitysvammalain mukaiset kehitysvammahuollon palvelut. Vammaispalveluita järjestetään jokaisessa jäsenkunnassa lähipalveluina. Vammaispalveluiden tavoitteena on tukea ja edistää vaikeavammaisten sekä kehitysvammaisten ihmisten osallisuutta, itsenäistä ja tasa-arvoista elämää yhteiskunnassa sekä turvata heidän tarvitsemansa hoito ja huolenpito. Keskeisimpiä vaikeavammaisten palveluja ovat sosiaaliohjaus, kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu, asumispalvelut, kodin muutostyöt sekä asuntoon kuuluvien laitteiden ja välineiden järjestäminen. Kehitysvammahuollon keskeisimpinä palveluina puolestaan ovat palveluohjaus, päivä- ja työtoiminta, eri muotoiset asumispalvelut (tuettu asuminen, palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen), tilapäishoito, tukihenkilötoiminta, perhehoito, koululaisten päivä- ja loma-aikojen hoito. Vammaispalveluita järjestetään sekä omana toimintana että ostopalveluina. Omana toimintana järjestetään jokaisella paikkakunnalla sosiaalityötä

(sosiaaliohjaus ja palveluohjaus), työ- ja päivätoimintaa ja tuettua asumista. Lisäksi Reisjärvellä on oma kehitysvammahuollon tehostettu asumispalveluyksikkö.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen: Kehitysvammahuollon palveluohjauksen ja vaikeavammaisten sosiaalityön asiakastyö on jatkunut normaalisti koronaepidemiasta huolimatta. Asiakasta-paamisia on toteutettu koti- ja toimistokäynneillä sekä etäyhteyksien kautta asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Verkostopalaverit ja Selänteen ulkopuolella asuvien asiakkaiden palaverit on toteutettu pääsääntöisesti etäyhteyksillä, mikä on tuonut säästöä ajankäyttöön ja matkakorvauksiin. Asiakkaan tilanteen vaatiessa on kuitenkin käyty myös paikan päällä asumisyksikössä turvallisuusohjeita noudattaen. Haapajärvellä palveluohjaukseen on tullut uusia asiakkaita, etenkin uudet lapsiasiakkaat ovat työllistäneet palveluohjausta. Palveluohjauksessa ja sosiaalityössä on vuoden aikana myös aktiivisesti kehitetty moniammatillista yhteistyötä niin Selänteen sisällä kuin ulkopuolistenkin toimijoiden kanssa, jotta asiakkaiden palvelut olisivat oikea-aikaisia ja tarpeen mukaisia. Lisäksi on tehty tiivistä alueellista yhteistyötä tulevan hyvinvointialueen Eteläisen toimijoiden kanssa, jotta palveluita kehitetään samansuuntaisesti.

Tuettua asumista on kehitetty kaikilla paikkakunnilla ja uusia asiakkaita on tullut siinä määrin, että myös toimintakeskuksen ohjaajien työpanosta on käytetty asiakkaiden itsenäisen elämän tukemiseen. Työ- ja toimintakeskusten toimintaa on kehitetty edelleen enemmän asiakkaita kokonaisvaltaisesti kuntouttavaksi ja asiakaslähtöiseksi. Epidemiasta johtuen työ- ja toimintakeskusten käyntimäärät ovat arvioitua pienemmät, koska asumisyksiköiden asukkaiden käyntejä on jouduttu vuoden aikana rajoittamaan korona tilanteesta johtuen. Jokaisen asiakkaan yksilöllinen palvelun tarve on kuitenkin huomioitu ja tarpeen kartoittamisessa on tehty yhteistyötä asumispalveluiden henkilöstön kanssa. Pyhäjärven ja Haapajärven kehitysvammahuollon asumispalveluissa on tullut luonnollista poistumaa vaikuttaen tehostetun asumispalveluiden menoihin. Lisäksi asumispalveluiden menojen säästymiseen on vaikuttanut tuetun asumisen kehittäminen, kun asiakkaita on pystytty tukemaan enemmän omaan asuntoon tuetun asumisen ohjaajien, työkeskusten ohjaajien, kotihoidon ja yksittäisten ostopalvelujen turvin.

Työkeskus Pyhähiidessä vapautunut ohjaaja paikka muutettiin vastuuohjaajan paikaksi ja pätevyysvaatimukseksi muutettiin sosionomi/ vastaava amk-tutkinto lähihoitajan pätevyyden sijaan. Virkaa ei saatu täytettyä pätevällä hakijalla, joten se on täytetty määräaikaista. Reisjärven kehitysvammahuollossa on ollut sijaistarpeita pitkien työlomien vuoksi. Toimintakeskus Violan ja asumisyksikkö Mäntykodin sijaisuuksiin on saatu rekrytoitua päteviä ja ammattitaitoisia sijaisia. Palveluohjaus on järjestetty sisäisin järjestelyin muiden paikkakuntien palveluohjaajien toimesta ja elokuun alusta siirtämällä vammaispalveluiden sosiaaliohjaajan työpanos Reisjärven kehitysvammahuollon palveluohjaukseen, kun aikaisemmin sosiaaliohjaajan työpanos on ollut 30 % aikuissosiaalityössä.

Koululaisten iltapäivä- ja loma-aikojen hoitoa on ostettu kuntien koulutoimilta Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Reisjärvellä tarvetta ei ole ollut viime vuosina. Uutena toimintamallina loma-aikojen hoitoa on järjestetty myös työ- ja toimintakeskuksissa tai asiakkaiden kotona yksilöllisten tarpeiden mukaan. Oman toiminnan järjestäminen näkyy kustannusten alittumisena ostopalveluissa.

Vaikeavammaisten palveluissa koronan vaikutus näkyy edelleen ennakoitua pienempinä menoina johtuen kuljetuspalveluiden vähentyneestä käytöstä ja vapaa-ajan henkilökohtaisen avun vähentyneestä tarpeesta. Myöskään uusia palveluiden tarvitsijoita ei ole ollut samassa määrin kuin aikaisempina vuosina. Edellisenä vuonna ennakoidut asumispalveluiden tarpeet eivät myöskään toteutuneet. Säästöjä vaikeavammaisten palveluihin on tuonut omalta osaltaan myös henkilökohtaisen avun palkkojen maksu Oima-järjestelmän kautta, jolloin tilitoimistojen kulut ovat jääneet pois. Tilapäishoidon ja perhehoidon asiakkaat eivät juurikaan palveluita ole käyttäneet, mikä näkyy

asumispalveluiden ja perhehoidon ennakoitua pienempinä kustannuksina. Perhehoidon toteuttamisessa on ollut lasten ja nuorten kohdalla haasteita, sillä perheiden tarpeet ja perhehoitajien palvelun tarjonta eivät aina kohtaa. Palveluiden toteuttamiseksi on tehty yhteistyötä muiden palvelujen kanssa. Omana toimintana järjestettävää tuetun asumisen ohjausta on kehitetty ja käyntimäärät ovat nousseet verrattuna edelliseen vuoteen merkittävästi. Tuetun asumisen tarkoituksena on tukea ja kuntouttaa itsenäisesti asuvia kehitysvammaisia niin, että kalliit ostopalvelut voitaisiin tulevaisuudessa välttää.

Vammaispalveluiden talousarvio alittui jokaisessa jäsenkunnassa selkeästi. Suurimpana syynä talousarvioin alittumiseen on ollut se, syksyllä 2020 talousarvioita laadittaessa arvioidut, kalliit asumispalvelut ja laitoshuollon tarpeet eivät aktivoituneetkaan ennakoarvioinnin mukaisesti. Kaikilla paikkakunnilla tuli myös luonnollista poistumaa asumispalveluissa. Kaikilla paikkakunnilla näkyi koronasta johtunut palveluiden vähentynyt käyttö tai jopa palveluiden peruminen, esimerkiksi asiakkaat jättivät käyttämättä yksilöllisesti räätälöityjä päivä- ja työtoimintoja tai peruivat tehostetun palveluasumispaikkansa. Asiakkaille saatiin järjestettyä tarpeen mukaiset palvelut muulla tavoin esimerkiksi kotiin tukien. Toisaalta esimerkiksi Reisjärven toimintakeskuksessa työskenneltiin vajaalla miehityksellä, kun tarvetta yhden paikan täyttämiseksi ei muuttuneessa asiakastilanteessa ollut. Myös koululaisten loma-aikojen hoidon tarpeen osto oli ennakoitua pienempää perheiden tilanteiden muuttuessa ja osin sen takia, että hoitoa voitiin järjestää myös omana toimintana työ- ja toimintakeskusten kautta. Lisäsäästöä vammaispalveluissa tuli koronaan liittyen henkilöstön matkakulujen poisjäämisestä, muualla asuvien päivätoiminnan ostopalvelujen vähenemisestä, työkeskuksen avustavan henkilöstön tarpeen vähenemisestä ja vaikeavammaisten kuljetuspalveluiden ja henkilökohtaisen avun tarpeen pienentymisestä.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Asiakkaiden kokonaisvaltainen hyvinvointi yksilöllisten, asiakaslähteisten ja laadukkaiden palveluiden kautta	Asiakaslähtöisyys Asiakkaiden osallisuus Palveluiden ja toimintaprosessien jatkuva kehittäminen	Asiakastyytyväisyys (roidu)	Asiakastyytyväisyys Asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen Toimivat palvelut	Roidusta saatu hyvää palautetta ja asiakkaiden osallisuutta on lisätty mm. palveluiden sisällön kehittämällä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Toimintaa on kehitetty ja yhteistyöverkostoja on luotu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Oikea-aikaiset palvelut kuntouttavalla työotteella	Palvelujen toteuttamisessa painotetaan ennalta ehkäiseviä avopalveluita ja kuntouttavaa työotetta rajapinnat tunnistamalla ja hyödyntämällä.	Työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kokemukset palveluista kerrotaan kyselyllä	Kysely on analysoitu ja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa	Kyselyä ei ole toteutettu, mutta yhteistyötä on kehitetty yhteistyökumppaneiden kanssa niin sisäisesti kuin

	Palveluohjaus toteutetaan oikea-aikaisesti.	Asiakkailla riittävä tuki, ohjaus ja palvelut	Asiakaspalaute analysoidaan ja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa	ulkoisten toimijoiden kanssa. Asiakkailla on riittävät palvelut.
Kehitysvammaisten asiakkaiden mahdollisimman itsenäinen suoriutuminen omissa kodeissa.	Tuetun asumisen kehittäminen sekä yhteistyön tiivistäminen työ- ja päivätoiminnan kanssa vastaamaan tarvetta jokaisella paikkakunnalla	Asiakasmäärät / palvelumuodot	Tuetun asumisen palvelut vastaavat tarvetta ja mukana uusia toimintamuotoja	Tuettua asumista on kehitetty yhteistyössä työ- ja toimintakeskusten kanssa. Haapajärvellä asiakasmäärä kasvanut selkeästi. Tuetun asumisen ohjauksen toimintamuotoja on lisätty.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Onnistunut rekrytointi Täydennyskoulutusta järjestetään henkilöstön tarpeiden mukaisesti. Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista	Rekrytointiprosessin arvioiminen Koulutuspäivien seuranta Työhyvinvointikyselyt Sairauspoissaolot Tsemppikeskustelut	Tyytyväinen ja ammattitaitoinen henkilöstö. Täydennyskoulutus 3-5 pvä / hlö/ vuosi Tsemppikeskustelut ja koko henkilöstön virkistys toteutuneet	Täydennyskoulutukset 3(työntekijä pääosin toteutuneet. Tsemppikeskustelut pidetty ja virkistyspäivät ovat toteutuneet joka toimipisteessä.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Kustannustehokkuus ja taloudellisesti kestävä kehitys	Talouden kehitykseen vaikutetaan kohdentamalla resurssit oikein ja panostamalla ennalta ehkäisevään työhön sekä tekemällä tavoitteellista moniammatillista yhteistyötä.	Talousarvion jatkuva seuranta	Talousarviossa pysyminen	Talousarvio alitui jokaisessa jäsenkunnassa.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj
Vammaispalvelut					
Asiakas- ja palveluohjaus					
Käynnit, kehitysvammaiset	kpl	1 291	715	382	194
Käynnit, vaikeavammaiset	kpl	202	68	123	11
Vammaispalvelut					
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut					
Shl:n mukaiset kuljetuspalvelut					

Asiakkaat	hlö	55	15	30	10
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut					
Asiakkaat, summatason hetu	hlö	335	114	151	70
Palvelusuunnitelmat	kpl	27	17	9	1
Henkilökohtainen avustaja					
Asiakkaat	hlö	108	40	45	23
Kuljetuspalvelu					
Asiakkaat	hlö	308	104	135	69
Muut kotona selviytymistä tukevat palvelut					
Asiakkaat	hlö	39	12	23	4
Vaikeavammaisten asumispalvelut					
Asiakkaat	hlö	12	7	2	3
Hoitopäivät	pv	4 128	2 314	730	1 084
Kehitysvammahuolto					
Asiakkaat, summatason hetu	hlö	238	95	92	51
Palvelusuunnitelmat	kpl	158	76	59	23
Erityishuolto-ohjelmat	kpl	83	37	36	10
Kehitysvammaisten avohoitoa tukevat toimet					
Työ- ja päivätoiminta (kehitysvammaiset)					
Asiakkaat	hlö	121	47	41	28
Käynnit	kpl	15 740	6 508	4 915	4 107
Muut kehitysvammaisten avohoitoa tukevat toimet					
Asiakkaat	hlö	58	22	28	8
Hoitopäivät	pv	733	204	529	0
Kehitysvammaisten palveluasuminen					
Asiakkaat	hlö	138	52	45	36
Hoitopäivät	pv	24 839	10 187	7 617	5 538
Tuettu asuminen					
Asiakkaat	hlö	51	19	16	16
Käynnit	kpl	11 194	4 593	3 438	3 163
Käynnit, ostopalvelu	kpl	2 948	968	708	1 272
Ohjattu asuminen					
Asiakkaat	hlö	9	7	1	1
Hoitopäivät	pv	3 219	2 489	365	365
Autettu asuminen					
Asiakkaat	hlö	78	26	28	19

Hoitopäivät	pv	21 620	7 698	7 252	5 173
Kehitysvammaisten laitoshoido					
Hoitopäivät	pv	640	537	70	33
Kehitysvammaisten lyhytaikainen laitoshoido					
Hoitopäivät	pv	275	172	70	33
Kehitysvammaisten pitkäaikainen laitoshoido					
Hoitopäivät	pv	365	365	0	0

Toimintatuotot ja -menot

Vammaispalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-3 260 520	374 707	-2 885 813	-2 762 560,01	123 252,99	95,70 %	-2 520 027,04	-242 532,97
TOIMINTATUOTOT	375 100		375 100	469 573,26	94 473,26	125,20 %	447 164,68	22 408,58
TOIMINTAKULUT	-3 635 620	374 707	-3 260 913	-3 232 133,27	28 779,73	99,10 %	-2 967 191,72	-264 941,55
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								0,00
Pyhäjärven palvelut	-2 658 930	284 639	-2 374 291	-2 258 353,16	115 937,84	95,10 %	-2 052 584,15	-205 769,01
TOIMINTATUOTOT	259 700		259 700	231 296,27	-28 403,73	89,10 %	290 183,44	-58 887,17
TOIMINTAKULUT	-2 915 880	284 639	-2 631 241	-2 487 286,13	143 954,87	94,50 %	-2 340 404,31	-146 881,82
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 750		-2 750	-2 363,30	386,70	85,90 %	-2 363,28	-0,02
Reisjärven palvelut	-2 071 660		-2 071 660	-1 706 764,62	364 895,38	82,40 %	-1 532 945,08	-173 819,54
TOIMINTATUOTOT	282 600		282 600	290 183,45	7 583,45	102,70 %	288 729,30	1 454,15
TOIMINTAKULUT	-2 354 260		-2 354 260	-1 996 948,07	357 311,93	84,80 %	-1 821 674,38	-175 273,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			0					0,00
Kaikki yhteensä	-7 991 110	659 346	-7 331 764	-6 727 677,79	604 086,21	91,80	-6 105 556,27	-622 121,52

9.2.5 Terapiapalvelut

Vastuuhenkilö: Terapia- ja vammaispalvelujohtaja Päivi Roivas

Toiminnan kuvaus: Aikuisten psykososiaaliset palvelut kattavat mielenterveys- ja päihdepalvelut. Psykososiaalisten palveluiden tavoitteena on tuottaa alueen kuntalaisten tarvitsemat tasavertaiset ja laadukkaat mielenterveys- ja päihdetyön palvelut. Toiminta sisältää psykiatrisen kotikuntoutuksen, päivätoiminnan sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumisen tukipalvelut. Päihdepalvelut ovat avohoitopalveluja vapaaehtoisesti hoitoon hakeutuville tai hoitoon ohjatuille päihderiippuvaisille ja heidän läheisilleen. Myös toiminnalliset riippuvuudet, kuten pelaaminen, voivat olla perusteena hoitoon hakeutumiselle. Palvelumuotoja ovat mm. riippuvuuksien hoito, yksikö- ja parikäynnit, hoidontarpeen arviointi, ajokorttiseurannat, työpaikkojen hoitoonohjaus, yhdyskuntapalveluun kuuluvat päihdetietousjaksot ja korva-akupunktiot. Mielenterveyspalveluissa tarjoamme arviointia, ohjausta, neuvontaa ja tarpeenmukaista psykososiaalista tukea sekä hoitoa erilaisissa mielenterveyden häiriöissä ja elämän kriisitilanteissa. Ppky Selänteen psykososiaaliset palvelut ovat pitkälti niin sanotusti korjaavia palveluita sekä vahvasti lakisääteisiä. Tarjoamme myös omana ja ostopalveluna asiakkaan toimintakyvyn mukaista asumispalvelua. Asumisen muotoja voivat olla tuettu asuminen, palveluasuminen sekä tehostettu palveluasuminen. Kuntien kanssa yhteistyössä tehdään myös ennaltaehkäisevää työtä niin mielenterveys- kuin päihdepuolella. Tavoitteena on kuntalaisten mielenterveyden vahvistaminen ja mielenterveyteen kohdistuvien uhkien vähentäminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen: Terapia- ja vammaispalvelujohtajan tehtävät yhdistettiin loppuvuodesta 2020 yhdeksi kokonaisuudeksi. Lisäksi terapiapalveluihin saatiin alkuvuodesta uusia vakansseja vastaamaan nykyisiä ja tulevaisuuden tarpeita. Terapia- ja päihdepalvelujen lähiesimies aloitti uutena helmikuun alussa 2021, minkä myötä terapiapalveluiden toimintamallia on alettu suunnitelmallisesti kehittämään yhtenäisemmäksi ja palveluita on saatu organisoitua

tehokkaammin. Työn tavoitteena on yhdenvertaiset toimintamallit ja palvelut jokaisessa jäsenkunnassa. Lähiesimiehen ja palvelupäällikön työpanosten myötä henkilöstö on saanut kaipaamaansa tukea ja omana toimintana järjestettävää psykiatrasta kotikuntoutusta on saatu kehitettyä. Lisäksi asiakkaiden palvelun tarpeita on pystytty kartoittamaan aikaisempaan laajemmin ja asumispalveluiden asiakkaita on siirretty tarpeita vastaavaan asumispaikkaan, mikä on tuonut selkeää säästöä Haapajärvellä.

Perheneuvola on siirtynyt hallinnollisesti vuoden alusta sosiaalitoimen alle, mutta tiivistä yhteistyötä perheneuvolan sosiaalityöntekijän kanssa on jatkettu etenkin koulupsygykkareiden ja hanke-työntekijöiden toimesta.

Alkuvuodesta saatiin resurssia myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja tukemiseen. Koulupsygykkarit aloittivat työnsä helmikuussa Haapajärven ja Reisjärven kouluilla, joskin psygykari toiminta oli kesän ja alkusyksyn tauolla työntekijä vaihdosten myötä. Psygykkareiden työpanos painottuu ennalta ehkäisevään ja matalankynnyksen työhön. Psygykkareiden toiminta on otettu hyvin vastaan ja se on koettu tarpeelliseksi. Lisäksi terapiapalvelut on ollut mukana Hybridiperheneuvolan pilotointihankkeessa. Perheneuvola on vuosien saatossa ajautunut tilanteeseen, jossa se on toiminut niin sanotusti lasten ja nuorten mini-terapiayksikkönä. Määrätietoisesti lähdimme kehittämään toimintaa kohti perheneuvolan lakisääteistä tehtävää eli kasvatus- ja perheneuvontaa. Tämä vaati myös pilotoinnin, jossa sosiaaliohjaajan toimella ja lasten ja nuorten psykiatrisen sairaanhoitajan toimella kehitetään uutta toimintamallia. Näin on mahdollistettu se, että vaikeammista psygykkisestä oireilusta kärsivien lasten ja nuorten hoitokontakti on terveydenhuollon ammattihenkilöllä eli lasten ja nuorten psykiatrisella sairaanhoitajalla. Perheneuvolan sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaaja pystyvät näin ollen keskittymään kasvatus- ja perheneuvonnan tehtäviin. Palkkakulut korvattiin kokonaisuudessaan PoPSoten Tulevaisuuden sote-keskus hankkeesta ja pilotointi jäi pysyväksi käytänteeksi perheneuvolan / terapiayksikön toimintaan vuodelle 2022 saatujen uusien vakanssien myötä.

Loppuvuodesta terapiapalveluihin saatiin vielä PoPSoten Tulevaisuuden sotekeskus hankkeesta, mielenterveys- ja päihdepalveluiden osuudesta, palveluohjausmallin kehittämiseen liittyen 30 %:n rahoitus työntekijän palkkakuluihin. Tavoitteena oli kehittää toimiva palveluohjauskäytäntö ensihoidon ja terapiapalveluiden välille ensihoidossa toistuvasti syntyvien, ilman varsinaista ensihoidon tarvetta olevien palvelutarpeiden pohjalta. Tämä ns. X-hanke osoitti kuitenkin nopeasti, että Selenteen alueella ei varsinaisesti tämänkaltaiseen palveluohjaukseen ole tarvetta. Ensihoidon puolelta ei tullut yhtään palveluherätettä. Pilotointi oli kuitenkin tarpeen tilanteen kartoittamiseksi ja sen toteuttamiseen, että asiakkaat näyttävät ohjautuvan suoraan ilman suurempaa palvelukatvetta terapiapalveluihin.

Koronaepidemian jatkuminen näkyi terapiapalveluissa kasvavana asiakasmääränä. Asiakkaita on otettu vastaan normaalisti toimistolla ja kotikuntoutuksen osalta kotikäynneillä. Hoitoneuvotteluita on käyty lähinnä etäyhteyksillä, mutta tarvittaessa myös paikan päällä. Vuoden 2020 syksyllä käytöön otetut lääkärin etävastaanotot VideoVisit-yhteydellä ovat vakiintuneet normaaliksi toimintamalliksi. Noin puolet päihdelääkärin ja psykiatrin vastaanotoista toteutettiin etänä niin, että asiakas tuli terapiayksikön tiloihin. Etävastaanotoista on tullut hyvää palautetta.

Mielenterveyspalveluiden asiakaskäyntimäärät kasvoivat kaikilla paikkakunnilla edelliseen vuoteen verrattuna. Haapajärvellä on ollut ajoittain ruuhkaa ja ajanvarausta on voinut joutua odottamaan 2-3 viikkoa mielenterveyspalveluissa. Kuitenkin akuutit tilanteet on pystytty hoitamaan nopeasti. Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä vastaanottoajat ovat toteutuneet pääsääntöisesti suunnitellusti eikä jonotusajkoja juuri ole ollut. Myös nuorten aikuisten terapiapalveluiden tarve lisääntyi huomattavasti vuoden

2021 aikana. Psykologeille ohjautuvien tutkimusasiakkaiden määrät lisääntyivät viimeisen kuluneen vuoden aikana mm. ADHD-tutkimusasiakkaat.

Myös päihdepalveluissa asiakaskäyntien määrä oli kasvava. Päihdetyössä tarve laitostuntoutukselle on ollut ennakoitua suurempaa Pyhäjärvellä. Tarvetta on ollut myös yhteistyössä tehdylle kuntoutukselle lastensuojelun palveluita tarvitsevilla perheillä. Päihdepalveluissa korvaushoidon tarve lisääntyi Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Haasteellisissa korvaushoitotilanteissa tarvittiin kahden työntekijän työpanosta ja vartijapalveluiden tarve lisääntyi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Toiminnassa näkyy myös se, että hoitoja aloitetaan valtakunnallisestikin helpommin. Ajoseurantojen määrä on kasvanut ja näkyy toiminnassa. Uutena on aloitettu C-hepatiitti hoidot.

Psykiatrasta kotikuntoutusta on kehitetty vuoden 2021 aikana jokaisella paikkakunnalla ja toimintamallia on yhtenäistetty. Haapajärvellä kotikuntoutus toteutuu kotikuntoutustiimi Kirsikan kautta. Pyhäjärvellä kotikuntoutusta tekee yksi sairaanhoitaja ja osin päivätoiminnan ohjaaja. Reisjärvellä tarvetta oli selkeästi vähemmän ja kotikuntoutus hoidetaan psyykkarin toimen ohessa. Vuoden 2021 aikana kotikuntoutukseen tuli uusia asiakkuuksia ja käyntien määrä on kasvanut etenkin Haapajärvellä. Uusia asiakkuuksia tulee jatkuvasti myös ikäihmisten puolelta ja tarve mielenterveystyön osaamiselle on suuri. Tämän vuoksi yhteistyötä kotihoidon ja palveluohjauksen kanssa on kehitetty edelleen. Lisäksi yhteistyötä on tehty Tervan SAS-työryhmässä asiakkaiden palvelun tarpeiden selvittämiseksi ja oikea-aikaisten palveluiden määrittämiseksi.

Terapiapalveluiden päivätoimintaa on myös kehitetty vuoden 2021 aikana ja käyntimäärät ovat kasvaneet edellisestä vuodesta Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Päivätoiminnalla tuetaan asiakkaiden mielenterveyttä ja päihdeettömyyttä, osallisuutta ja kotona asumista. Haapajärvellä terapiapalveluiden päivätoimintaa toteutetaan Kirsikassa, jossa toimintaa pyörittää pääasiassa yksi työntekijä. Pyhäjärvellä on oma päivätoimintakeskus Virike, jossa työskentelee yksi helmikuussa 2021 vakinaistettu työntekijä ja toinen 50% työntekijä. Reisjärvellä ei ole omaa päivätoimintaa, mutta toimintaa on järjestetty kehitysvammaisten toimintakeskus Violassa. Päivätoiminnot tekevät tiivistä yhteistyötä muiden terapiapalveluiden työntekijöiden, sosiaalisen kuntoutuksen ja muiden asiakkaiden tarpeiden mukaisten toimijoiden kanssa. Pyhäjärvellä on jatkunut nuorten ryhmä, joka toteutetaan yhteistyössä Pyhäjärven kaupungin etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.

Palveluasumisen tarve näyttäytyy ennakoitua suurempana johtuen uusien asiakkuuksien syntymisestä mielenterveys-, päihde- ja myös somaattisista sairauksista kärsivien asiakkaiden piirissä. Positiivista on, että asumispalveluissa painopistettä on saatu käännettyä entistä enemmän kotikuntoutuksen, tuetun asumisen ja palveluasumisen suuntaan koko Selänteen alueella. Tehostettu palveluasumisen tarve ei ole enää jatkanut kasvusuuntaansa. Tehostetussa palveluasumisessa näkyvät selkeästi ikääntyneet ihmiset, jotka tarvitsevat jo enemmän fyysisen puolen apua mielenterveyspalveluiden tarpeen vähentyessä. Heidän palveluita on järjestetty vastaamaan muuttuneita palvelun tarpeita yhteistyössä ikäihmisten palveluiden kanssa.

Mielenterveyspalveluiden näkyvyyttä on lisätty mm. sosiaalisen median kautta. Päiväkeskus Virike, Kirsikka ja myös Pyhäjärven mielenvireyskeskus ovat ottaneet käyttöön Facebook- ja Instagram -tilit. Sosiaalisen median kautta saadaan mielenterveys- ja päihdetyöhön näkyvyyttä ja madalletaan myös ihmisten kynnystä ottaa yhteyttä tilanteissa, joissa apua tarvitaan. Ehkäisevää työtä on tehty yhteistyössä kuntien kanssa ja mm. mielenterveys ja ennaltaehkäisevän päihdetyön viikoilla näkyvyyttä saatiin niin lehtien kuin sosiaalisen median kautta.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Itsenäinen ja hyvinvoiva asiakas.	Oikea palvelu oikeaan aikaan ja oikea kestoisesti Palveluprosessista ollaan tietoisia ja sitä käytetään palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa	Hoidon saatavuus Hoidon kesto Hoidon tulokset Roidu asiakastytyväisyys	Uusien asiakkuuksien aloittaminen 1-2 viikon sisällä yhteydenotosta Toimiva palveluprosessi ohjaa asiakkaan hoitoa Pitkien hoitajaksojen tauottaminen Asiakastytyväisyys hyvä	Uudet asiakkuudet aloitettu 1-3 viikon sisällä yhteydenotosta. Jonoja ei ole. Palveluohjausprosessia kehitetty. Pitkiä asiakkuuksia purettu. Asiakkailta saatu palaute pääosin hyvää.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Ihmisen kokonaisvaltainen hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy	Tuotetaan niitä palveluita, mitä asiakas tarvitsee Lisätään etäpalveluiden tarjontaa	Yhteistyökumppaneille suunnattu kysely Etäpalveluiden määrä	Kyselyllä mitattuna työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kokemus palveluitamme vähintään arvossana hyvä Etäpalveluita käytössä	Kyselyä ei ole toteutettu, lähesimiehen vaihtumisen vuoksi. Tehdään vuonna 2022. Etäpalveluita on käytössä: lääkäripalvelut ja asiakkaan toiveen mukaan terapiat.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Osaava ja hyvinvoiva Henkilöstö	Työhyvinvointiin panostaminen Täydennyskoulutuksen ajantasaisuus Koulutusmäärärahojen riittävyys Rekrytointiprosessin toimivuus	Työhyvinvointikysely Koulutuspäivien seuranta Tsemppikeskustelut Rekrytointiprosessin arvioiminen	Tyytyväinen henkilöstö, virkistysiltapäivä toteutunut Koulutuspäivät asiakasvastaanotto-työssä vähintään 5 / vuosi Onnistunut rekrytointi	Henkilöstön kanssa käyty tsemppikeskustelut, virkistyspäivät toteutuneet. Yhteiset työnohjaukset aloitettu. Koulutuksiin osallistuttu aktiivisesti. Avoimiin virkoihin ja sijaisuuksiin saatu pätevät työntekijät.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Talousarviossa Pysyminen Asumispalveluiden	Talouteen aktiivinen vaikuttaminen Riittävä henkilöstö	Talouden seuranta	Määrärahat riittävät	Talousarvio alitui Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Reisjärvellä

ostopalveluiden vähentäminen/keventäminen		Asumispalvelutoiminnan kokonaiskustannukset	Ostopalveluiden vähentyminen asumisvuorokausissa	talousarvio ylittyi niukasti Tehostetun palveluasumisen ostot vähennetty.
---	--	---	--	--

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Aikuisten psykososiaaliset palvelut						
Mielenterveyspalvelut						
Avopalvelut						
Kotiin vietävät palvelut						
Asiakkaat	hlö	446	293	139	7	7
Käynnit	kpl	5 611	4 663	848	70	30
Perustasoinen avohoito						
Asiakkaat	hlö	1 690	721	574	306	89
Käynnit	kpl	6 662	2 490	2 907	1 078	187
Päivätoiminta						
Asiakkaat	hlö	52	22	28	0	2
Toimintapäivät	pv	3 178	1 192	1 980	0	6
Palveluasuminen						
Hoitopäivät	pv	25 763	14 781	7 450	3 532	0
Päihdehuollon palvelut						
Päihdehuollon avohoito						
Asiakkaat	hlö	507	225	189	63	30
Käynnit	kpl	4 222	2 275	1 639	218	90
Laitoskuntoutus						
Hoitopäivät	pv	576	299	220	57	0

Toimintatuotot ja -menot

Terapiapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-1 977 480	125 218	-1 852 262	-1 687 010,48	165 251,52	91,10 %	-1 806 373,01	119 362,53
TOIMINTATUOTOT	244 000		244 000	299 695,61	55 695,61	122,80 %	288 857,52	10 838,09
TOIMINTAKULUT	-2 221 480	125 218	-2 096 262	-1 986 314,56	109 947,44	94,80 %	-2 094 330,13	108 015,57
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-391,53	-391,53		-900,40	508,87
Pyhäjärven palvelut	-1 380 690		-1 380 690	-1 260 830,54	119 859,46	91,30 %	-1 138 209,80	-122 620,74
TOIMINTATUOTOT	244 600		244 600	247 191,94	2 591,94	101,10 %	283 328,60	-36 136,66
TOIMINTAKULUT	-1 625 290		-1 625 290	-1 507 736,52	117 553,48	92,80 %	-1 421 011,35	-86 725,17
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-285,96	-285,96		-527,05	241,09
Reisjärven palvelut	-446 650		-446 650	-449 356,63	-2 706,63	100,60 %	-336 976,90	-112 379,73
TOIMINTATUOTOT	67 200		67 200	68 345,96	1 145,96	101,70 %	71 103,17	-2 757,21
TOIMINTAKULUT	-513 850		-513 850	-517 548,80	-3 698,80	100,70 %	-408 080,07	-109 468,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-153,79				
Kaikki yhteensä	-3 804 820	125 218	-3 679 602	-3 397 197,65	282 404,35	92,30 %	-3 281 559,71	-115 637,94

Hyvinvointipalvelut yhteensä

Hyvinvointipalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-8 761 200	499 815	-8 261 385	-7 850 405,77	410 979,23	95,00 %	-7 721 927,75	-128 478,02
TOIMINTATUOTOT	734 500		734 500	991 102,44	256 602,44	134,90 %	859 404,61	131 697,83
TOIMINTAKULUT	-9 487 650	499 815	-8 987 835	-8 839 735,71	148 099,29	98,40 %	-8 572 813,66	-266 922,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 050		-8 050	-1 772,50	6 277,50	22,00 %	-8 518,70	6 746,20
Pyhäjärven palvelut	-6 366 560	284 639	-6 081 921	-5 465 691,03	616 229,97	89,90 %	-5 267 107,02	-198 584,01
TOIMINTATUOTOT	572 200		572 200	597 990,22	25 790,22	104,50 %	658 021,09	-60 030,87
TOIMINTAKULUT	-6 929 260	284 639	-6 644 621	-6 060 007,09	584 613,91	91,20 %	-5 916 559,17	-143 447,92
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 500		-9 500	-3 674,16	5 825,84	38,70 %	-8 568,94	4 894,78
Reisjärven palvelut	-3 444 110		-3 444 110	-2 930 334,22	513 775,78	85,10 %	-2 745 860,32	-184 473,90
TOIMINTATUOTOT	486 300		486 300	517 208,50	30 908,50	106,40 %	602 992,46	-85 783,96
TOIMINTAKULUT	-3 925 560		-3 925 560	-3 446 834,37	478 725,63	87,80 %	-3 345 722,82	-101 111,55
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 850		-4 850	-708,35	4 141,65	14,60 %	-3 129,96	2 421,61
Kaikki yhteensä	-18 571 870	784 454	-17 787 416	-16 246 431,02	1 540 984,98	91,30 %	-15 734 895,09	-511 535,93

9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut

9.3.1 Hallinto

Vastuuhenkilö: Terveys- ja vanhuspalvelujohtaja Hannele Koski ja ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

Toiminnan kuvaus: Tavoitteena on tuottaa lakisääteiset perusterveydenhuollon ja hoivapalveluiden palvelut, sekä tarvittaessa erikoislääkäripalveluiden ja erikoissairaanhoidon palvelut kuntalaisille. Lisäksi tavoitteena on tuottaa palveluita niin, että tuemme asiakkaiden/potilaiden toimintakykyä ja mahdollistamme heille kuntoutumisen ja laadukkaan hoidon ja hoivan.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen 2021:

Vuoden aikana toimintaan on vahvasti vaikuttanut koronapandemia, joka on rajoittanut ja supistanut ajoittain palveluiden tuottamista kuntalaisille. Pääsääntöisesti palvelut on yksiköittäin kyetty tuottamaan kuten aikaisemminkin. Palvelulinjan toimintojen kehittämistä on jatkettu koronasta huolimatta. Kehittämistä ovat ohjanneet valtakunnalliset linjaukset, ja 1.7.2021 voimaan astunut uusi Sotelaki ja lisäksi POPsote-hankkeen mukainen maakunnallinen yhteinen toimintojen kehittäminen. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen varsinainen valmistelutyö käynnistyi kesällä 2021 ja Selänne on ollut mukana valmistelutyössä ja valmistelutyö yhdessä hanketyön kanssa on ohjannut Selänteen käytännön toimintojen kehittämistä ja toteuttamista. Vuoden aikana on tuotettu niin ennaltaehkäiseviä palveluita kuin sairaanhoidon palveluita kaikille kuntalaisille yksilöllisen palvelutarpeen mukaisesti.

Vuoden aikana maakuntavalmisteluun käytettävän työpanoksen osuus on lisääntynyt ja omassa organisaatiossa on tehty työjärjestelyitä siltä osin. Hoitotakuuhankkeessa ja ensihoidon hankkeessa työpanos on ollut 60 % + 20 % valmisteluun, Hyvinvointialueen valmistelu työskentelyyn ja terveydenhuollon valmisteluun ja ikähankeeseen 40 % + 30 %. Digihankkeisiin yhteensä 70 % työpanos. Pilotteina on toteutunut vuoden aikana; Tilannekeskus-pilotti Oulun eteläinen, kotisairaala-hanke omana yksikkönä, SPM-asiakashallintaohjelma käynnistyi loppuvuodesta, Vivago-hyvinvointirannekkeiden käyttö arviointijaksolla ja kotisairaala, Yö-kamera pilotti kotihoidossa, Effektor-hoitatarviketilauksen ohjelmisto, paljon palvelua käyttävien asiakkaiden- Klinik-hanke, etäkotikuntoutushanke, näihin hankkeisiin saimme rahoitusta POPsote-hankkeelta.

Koronapandemia on vaikuttanut koko vuoden palvelulinjan toimintaan työllistävästi ja toiminnan suunnittelu ja sisäiset työjärjestelyt toimintojen osalta ovat olleet arkipäivää. Etätyö ja etäpalaverit ovat tulleet jäädäkseen, etätyömahdollisuutta on käytetty tehtävissä, joihin se soveltuu. Etätyö on vähentänyt matkakustannuksia ja lisännyt varsinaiseen työhön käytettävää aikaa. Etäpalvelu on samaan aikaan lisääntynyt myös asiakaspalvelussa, niin vastaanottotoiminnassa kuin etäkotihoivassa ja kuntoutuksessa.

Työnjakoa toimialueen kesken on selkiytetty vuoden aikana niin, että määräaikainen hoitotyönjohtaja Jonna Haikara on ottanut vastuulleen akuuttivuodeosastot ja kokonaisuudessaan tehostetun palveluasumisen ja sen kehittämisen. Vanhustyönjohtaja Virpi Jaatinen on voinut keskittyä ennaltaehkäiseviin ja kotiin annettaviin palveluihin, joka on edelleen kasvava palvelualue. Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi on vastannut avosairaanhoidon palveluista, lisättynä kotisairaalan toiminta. Uudelleen järjestelyt ovat mahdollistaneet aikaa esihenkilöiden ja yksiköiden henkilökunnan tukemiseen.

Koulutuksiin henkilökunta on osallistunut pääsääntöisesti etänä ja koronarajoitusten puitteissa on järjestetty myös lähikoulutusta, kuten kinestetiikka-koulutusta, joka järjestetään koko henkilökunnalle.

Varahenkilöstö toimii koko Selänteen alueella ja henkilökunta liikkuu tarvittaessa kuntien välillä.

Uusia vakansseja varahenkilöstöön lisättiin yhteensä kuusi hoitajaa (2 sairaanhoitajaa ja 4 lähihoitajaa). Varahenkilöstön käyttöaste on ollut 93,25 %, käyttö on kohdistunut lyhyisiin sijaisuuksiin. Varamattomina päivinä henkilökunta on ollut lisätyövoimana omassa kotiyksikössään.

Kotisairaaloiminta alkoi omana yksikkönään pilottina 1.9.2021 avosairaanhoidon akuuttiyksikkönä. Työssä on ollut kolme sairaanhoitajaa ja yksikkö on hoitanut yhteensä 179 asiakasta, joista alle 65vuotiaita on ollut 65. Käyntejä on toteutunut yhteensä 815. Kotisairaala tekee yhteistyötä aktiivisesti eri yksiköiden kanssa. Kotisairaaloimintaa tehdään kotihoidon ja tehostetun palveluasumisyksiköiden kanssa yhteistyössä heidän omien kotisairaaloitoa tarvitsevien asiakkaidensa osalta. Kotiutushoitaja on tiiviisti mukana jatkohoitajien suunnitteluissa. Kotisairaalan henkilökunta toimii hoidontarpeen arvioinnissa tukena kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen henkilökunnalle. Asiakaspalaute toiminnasta on ollut positiivista.

Tilannekeskus (TIKE) aloitti toimintansa 1.9.2021 Oulaskankaan yhteydessä POPsote-ikähankkeen pilottina. Tilannekeskus toimii arki-iltaisina ja viikonloppuisin ja vastaa kotihoitojen, palveluasumisten, kotisairaalan ja akuuttiosastojen konsultaatioihin, joilla pyritään välttämään asiakkaiden ja potilaiden siirtoa päivystykseen. Tilannekeskuksessa työskentelee kokeneet alueen terveyskeskuslääkärit ja hoitajat ja saadun palautteen perusteella toiminta on ollut asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta ja henkilökunta on kokenut tuen tarpeellisenä ilta- ja viikonloppujen aikana.

Työntekijöiden erityisesti sijaisten saaminen hankaloitui vuoden aikana merkittävästi. Koronatilanteesta johtuen erilaisille messuille, lähihoitajapäiville sekä lääkäripäiville ei ole päästy osallistumaan suunnitellusti ja tämän takia sähköistä mainontaa lisättiin. Selänne osallistui Rekry-messuille Ylivieskaan ja Sairaanhoitajapäivien virtuaalitapahtumaan ja opiskelijoiden Tuudo-virtuaaliseen messutapahtumaan. Oppilaitosten kanssa on tehty yhteistyötä henkilökunnan saamiseksi alueelle ja Selänteen alueella on syksyllä 2021 alkanut Jedun järjestämä lähihoitaja koulutus Reisjärvellä. Hoiva-avustaja koulutusta on markkinoitu yhdessä Jedun kanssa, mutta koulutukseen ei syksyn aikana saatu riittävästi hakijoita. Kajaanin ammattikorkeakoulu aloittaa syksyllä 2022 Pyhäjärvellä sairaanhoitaja koulutuksen. Selänne työnantajana on luonut positiivista brändiä ja on kehittänyt mahdollisuuksia tehdä työtä joustavasti, tarjolla on ollut osa-aikatyötä, pitkiä työvuoroja ja muita joustoja, jotka antavat työntekijälle mahdollisuuden sopeuttaa työn ja vapaa-ajan oman elämäntilanteen mukaan.

Selänteen turvallisen lääkehoidon suunnitelma päivitettiin joulukuussa 2020. Kaikki työyksiköt ovat päivittäneet yksikkökohtaiset suunnitelmansa vuoden 2021 aikana vastaamaan uutta suunnitelmaa. Turvallinen lääkehoito, perehdytys ja koulutus ovat tärkeä osa asiakkaan/potilaan turvallista hoitoa ja hoivaa.

Potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti potilaan hoidossa tapahtuvia vaaratilanteita tai läheltä piti-tapahtumia seurataan ja käsitellään yksiköittäin ja ne kirjataan Hai-pro-tietojärjestelmään. Terveys- ja vanhuspalveluissa on vuoden 2021 aikana ilmoitettu 774 (680/2020) vaaratapahtumaa, joista 700 (593/2020) tapahtui potilaalle ja läheltä piti-tilanteita tapahtui 74 kpl. Vaaratapahtuma liittyi lääkehoitoon 187 (175/2020) kertaa. Näistä eniten virheitä oli kotilääkityksen kirjaamisessa sekä lääkkeenanto- tai lääkkeenjako- virheitä. Tapaturmia ja onnettomuuksia tapahtui asiakkaille 389 kertaa, joista suurin osa 67 % (77 %/2020) oli kaatumisia. FRAT -kaatumisriskin arviointeja oli tehty vain 60 asiakkaalle. Kaatumisriskin ehkäiseminen on edelleen kehittämiskohteena vuodelle 2022. Tiedonkulkuun liittyviä haittatapahtumia ilmoitettiin vuoden aikana 37 kappaletta. Navisec-tietosuojaa ja tietoturvakoulutukset tehdään henkilöstön osalta vuosittain.

Vaaratapahtumat luokitellaan haitan mukaan. Tapahtumista arvioitiin potilailla olleen lievä haitta 142 (222/2020) tapahtumassa, kohtalainen haitta 34 (37/2020) tapahtumassa ja vakava haitta yhdessä tapahtumassa. Määrällisesti eniten tapahtumia ilmoitettiin ikääntyvien palveluissa.

Vaaratapahtumat on pääosin käsitelty yksiköiden omissa palaverissa, joissa on mietitty toimintatapoja välttää tapahtumien uusiutuminen.

Työturvallisuusilmoituksia oli tehty vuoden aikana terveyden- ja sairaanhoidon toimialueella yhteensä 121 kpl. Tapahtumissa oli 53 % riskiluokkana luokka II vähäinen riski, 45% riskiluokka III, kohtalainen riski ja merkittävä riski oli yhdessä tapahtumassa.

Vuodelle 2021 talousarviossa varatut määrärahat osoittautuivat riittämättömiksi, minkä johdosta syksyllä 2021 määrärahaa haettiin lisää Haapajärven ja Pyhäjärven palveluihin, Reisjärven osalta talousarvio näytti alittuvan. Kustannusten nousu johtuu osittain kalliiden erikoissairanhoidon palveluiden käyttämisestä ja suurelta osin koronaepidemiaan liittyvien suojatarvikkeiden hankinnasta. Osaltaan kustannusten kasvuun vaikutti lääkäreiden hankkiminen ostopalveluna, koska emme saaneet työntekijöitä suorilla sopimuksilla. Kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen lääkäripalvelut hankittiin ostopalveluna, jotta muu lääkäripalvelu alueella saatiin turvattua ja tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon osalta keskeytyspäivien määrät ovat laskusuunnassa, mikä näkyy asiakkaiden kokonaiskustannuksissa. Kotihoitoasiakkaiden hoitoisuuden lisääntyminen ja koronan vaikutukset, näkyivät kotihoidossa lisääntyneenä sijaismäärärahan käyttönä.

Asiakas Tervan hallinto				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Terveys- ja hoiva palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkailla	Palvelut tuotetaan yksilöllisesti asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakkailla on saatavilla samat palvelut samoin kriteerein asuinpaikasta riippumatta	Selänteiden alueella on saatavilla ympärivuorokautiset kotiin annettavat palvelut, perhehoito, tuettu asuminen ja hoivapalvelut ja terveyspalvelut lähipalveluina.	24/7 kotihoito ja osaaikaista perhehoitoa asiakkaan kotiin saatavilla. Tuettua asumista Haapakodilla ja Mansikassa ja hoivapalvelut ja terveyspalvelut ovat saatavilla lähipalveluina.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Oikea ihminen on oikeaan aikaan oikeassa paikassa	Ajantasainen tietojohtaminen	Palveluprosessit Ajantasaiset ohjelmistot, joista saatavilla tarvittava tieto.	Palveluprosessit ohjaavat asiakkaan liikumista hoito- ja palveluketjussa	Palveluprosessit kuvattuina. Arviointi-asiakkaat, muistiasiakkaat palvelupolkujen mukaan. Etäkotikäyntejä tarjotaan ja kokeillaan ensisijaisina käynteinä uusille asukkailla.
Saattohoidon toteuttaminen yksilöllisesti	Hyvinvointiteknoologia	Hyvinvointitekno-logian hyödyntäminen eri palvelutoiminnoissa ja toiminnan arvioinnissa	Virtuaalikota-käynnit ensisijaisina käynteinä palveluita avattaessa.	Etävastaanotto-Palveluita/Video Visit on toteutunut vain 605 vastaanottoa. (1,4%) Pääosin työterveyshuollon, geriatrin ja diabeteslääkärin ja erikoishoitajien vastaanottoina. Klinik, Omaolo sähköiset palvelut, etäkontakteja on ollut 3079 kertaa.
		Palliatiivisen hoidon- ja saattohoidon	100%	Palliatiivisen ja saattohoidon suunnitelmat

asiakkaan toivomuksen mukaisesti pääsääntöisesti asiakkaan kotona	Saattohoidon osaaminen ja kotisairaalan toiminta	suunnitelmat tehtynä yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa		tehtyinä syöpäpotilaiden osalta 95%. Yhdessä asiakkaan kanssa. Muiden kuin syöpäpotilaiden osalta saattohoidon suunnitelmat tehtynä 95%. Palliativisen hoidon suunnitelmat tehdään kaikille tehostetun palveluasumisen asukkailla.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestys tekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön lisäkoulutus; työyksikön tarpeiden ja kehittämissuunnitelmien mukaisesti huomioiden työntekijän osaaminen.	Työyksikön osaamiskartoitus Työhyvinvointikysely	Työyksikön osaamiskartoitus on tehty kaikille	Osaamiskartoitukset tehty koko henkilöstölle 2021.
Henkilöstön saatavuuden turvaaminen	Ryhmä- ja yksilötyönohjausta järjestetään tarpeen mukaan. Työyksiköiden toiminnan jatkuva kehittäminen.	Koulutuspäivät/hlö	Työyksikön osaamiskartoituksen pohjalta tehtävä koulutussuunnitelma tehtynä Koulutuspäiviä 3pv/hlö	Koulutussuunnitelmat tehty yhdessä esimiesten kanssa. Ei ole toteutunut. Koulutuksia peruuntunut ja osa koulutuksista järjestetty etänä.
	Selänteen maine hyvänä työnantajana	Sairaspoissaolopäivät	Sairaspoissaoloja 5% vähemmän kuin vuonna 2020 Positiivinen viestintä somessa ja lehdissä	Henkilöstö-raportti: 15,85pv vähemmän kuin edellisvuonna. Sairauspoissaolot laskeneet edelleen. Työnohjauksia ollut normaalia vähemmän ryhmille pandemian ja kokoontumisrajoitusten vuoksi. Kehittämispäiviä on järjestetty rajoitusten puitteissa Some viestintää on kehitetty ja imagoa nostettu lehtijutuilla. Brändi-työryhmä on kokoontunut vuoden aikana.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestys tekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Palveluja tuotetaan kustannustehokkaasti	Resurssien kohdentaminen oikein parantamalla kokonaisuuden hallintaa.	Kustannustehokkuus valtakunnallisiin mittareihin verrattuna	Talousarvion määrähähat riittävät	Lisämäärärahaa haettu syksyllä ja kokonaisuutena toimialue ylityi 59.935 €. Edellisvuoteen verrattuna

		Kuntamaisema -pal- velu		kustannusten nousua 1,67%.
--	--	----------------------------	--	-------------------------------

Toimintatuotot ja –menot

Terveys- ja vanhuspalvelut, hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2021	Muutos 2018/2019 €
Haapajärven palvelut	-397 630		-397 630	-348 646,98	48 983,02	87,70 %	-344 264,43	-4 382,55
TOIMINTATUOTOT				14 137,56	14 137,56		3 644,03	10 493,53
TOIMINTAKULUT	-389 280		-389 280	-362 371,23	26 908,77	93,10 %	-341 759,18	-20 612,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 350		-8 350	-413,31	7 936,69	4,90 %	-6 149,28	5 735,97
Pyhäjärven palvelut	-339 680		-339 680	-278 676,20	61 003,80	173,30 %	-253 813,51	-24 862,69
TOIMINTATUOTOT							181,40 %	8 964,40
TOIMINTAKULUT	-332 830		-332 830	-278 375,61	54 454,39	4,40 %	-258 217,05	-20 158,56
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 850		-6 850	-300,59	6 549,41		-4 560,86	4 260,27
Reisjärven palvelut	-178 770		-178 770	-148 259,55	30 510,45	82,90 %	-140 677,67	-7 581,88
TOIMINTATUOTOT				887,23	887,23		32,26	854,97
TOIMINTAKULUT	-173 820		-173 820	-344 692,24	-170 872,24	85,20 %	-138 311,36	-206 380,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 950		-4 950	-175,34	4 774,66	3,50 %	-2 398,57	2 223,23
Kaikki yhteensä	-916 080	0	-916 080	-775 582,73	140 497,27	84,7	-738 755,61	-36 827,12

9.3.2 Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottopalvelut

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi, hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminnan kuvaus: Vastaanottopalvelut toimivat kaikissa Selänteen kunnissa ja tarjoavat kiireetöntä ja kiireellistä hoitoa asiakkaille. Reisjärvellä lääkärin vastaanottopalvelut ovat toimineet 2pv/viikossa, hoitajien vastaanotot kaikkina arkipäivinä. Reisjärven asukkaat ovat voineet käyttää Haapajärven vastaanottopalveluita.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Kiireettömät lääkäreiden ja hoitajien vastaanottopalvelut ovat toimineet normaalisti, vaikka koronapandemia on aiheuttanut lisätyötä ja varautumistoimia kaikissa yksiköissä. Lääkärin vastaanottokäyntejä on toteutunut yhteensä 17.784 käyntiä, joista päivystyskäyntejä 7.368 käyntiä. Resijärviset ovat käyneet Reisjärven terveyskeskuksessa lääkärin vastaanotolla 829 käyntiä ja Haapajärvellä 1.411 käyntiä joista 835 on päivystyskäyntiä. Yhteensä Reisjärven lääkärikäyntejä on toteutunut 1.799 (Edellisenä vuotena 2020 Reisjärvellä on toteutunut 1.879 lääkärillä käyntiä Reisjärvellä ja lisäksi 409 käyntiä Haapajärven terveyskeskuksessa, eli yhteensä 2.288 käyntiä, joista päivystyskäyntejä 629 käyntiä). Hoitajien osalta käyntejä on toteutunut 26.201 käyntiä. Kaksi uutta Tulppa- ryhmää(sydän) on aloittanut syksyllä 2021 Selänteen alueella.

Kiireetön vastaanottotoiminta oli kiinni heinäkuussa ja joulusulun aikana. Päivystys on toiminut ilman ostopalveluita ja lääkäreitä on saatu Medimanagerin kautta suorille sopimuksille. Etävastaanottoja on ollut mahdollista pitää VideoVisit-palvelun kautta ja henkilökunta on saanut koulutusta etävastaanottojen pitämiseen ja välineet ovat ajanmukaiset. Etävastaanottoja on toteutunut noin 600 käyntiä. Säännöllisiä etävastaanottoja on toteutettu työterveyshuollossa, geriatriin- ja diabeteslääkärin-, sekä erikoishoitajien vastaanotoilla. Asiakkaiden etäyhteydenottoja sähköpostin, Klinik- ja Omaolo palvelun kautta on hoidettu 3.079 tapahtumaa. Omaolon käyttöönotto projektissa(POP-sote-hanke) on työskennellyt kehittäjätyöntekijä (0,5 henkilötyövuotta) sekä digikehittäjä(0,2 henkilötyövuotta). Omaolo oirearvioita on saatu asiakkaiden käyttöön vuoden loppuun mennessä 14 kpl ja käyttöä laajennetaan edelleen palveluohjaukseen sekä erilaisiin terveystarkastuksiin. Omaolo oirearviot tulevat henkilökunnalle käsiteltäviksi TeleQ-palveluun ja asiakkaiden asiat pyritään hoitamaan mahdollisimman nopeasti. Syksyllä perustettiin Digi-tiimi vastaanottopalveluihin, vastaamaan kootusti Oma-olo yhteydenottoihin ja kehittämään sähköisiä palveluita. Etävastaanottopalveluiden käyttö vaatii henkilökunnalta muutoksia totuttuihin toimintamalleihin ja uusia näkökulmia hoitaa asiakkaiden asioita etäyhteydellä sekä asiakkailta rohkeutta käyttää palvelua.

Virka-ajan ulkopuolisesta päivystystä (Oulainen PPSHP, KokkolaSOITE Iisalmi Ylä-Savon Sote) on käytetty yhteensä 1.786 käyntiä, keskimäärin 4-5 käyntiä vuorokaudessa, hoitajalla käyntejä 294 kpl ja puhelinkonsultaatioita 1.151 kpl.

Koronapandemian aikana henkilökunnan suojaumisesta aiheutuneet varustekustannukset (maskit, hanskat, takit jne.) on kirjattu omalle kustannuspaikalle. Kustannuspaikalle on kirjattu myös koronasta aiheutuneet näytteidenotto kustannukset, palkkakustannukset ja kotikuntalaskutukset. Covid-19- näytteitä on otettu Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä kaikkina arkipäivinä, Reisjärvellä näytteitä ei otettu kesän aikana. Näytteitä on vuoden aikana otettu noin 5.500 kpl. Altistuneiden selvitystyötä on pääasiassa tehty Resijärven vastaanoton ja suunterveydenhuollon henkilökunnan toimesta. Varallaoloa jäljitystyöhön on jouduttu järjestämään myös viikonloppuisin.

Koronarokotukset ovat työllistäneet henkilökuntaa koko vuoden ajan. Rokotuksia on annettu arkipäivisin, iltaisin ja viikonloppuisin niin, että rokotus on ollut mahdollisimman helposti asukkaiden saatavissa. Sähköinen ajanavauspalvelu koronarokotteisiin saatiin käyttöön keväällä ja sen käyttö on ollut asiakkaiden mielestä sujuvaa ja helppoa. Henkilökunta on tehnyt rokotustyötä pääosin lisätyönä. Selänteen "pandemianyrkki" on kokoontunut viikottain koko vuoden ajan ja se on linjannut ja suunnitellut moniammatillisesti Selänteen koronatoimia ja rokotuksia. Yhteistyö on toiminut erittäin hyvin eri palvelulinjojen ja eri ammattiryhmien kesken. Vapaaehtoiset ovat tehneet avokasta työtä olemalla mukana asiakkaiden ohjaamisessa rokotusilloissa ja yrittäjät ovat osallistuneet talkootyöhön tarjoamalla rokottajille ruokaa. Koronarokotuksia annettiin vuoden 2021 aikana THL:n rokoterekisterin mukaan yhteensä 26.649 kpl.

TeleQ -puhelinpalvelussa on käsitelty viestejä ja puheluita kiireettömässä palvelussa 31.000 puhelua, joista koronarokotusten ajanvarauksia 5.640 puhelua. Päivystyspuheluita on tullut 21.000 puhelua. Puheluiden määrät ovat edelleen olleet kaksinkertaiset verrattuna normaaliin aikaan ennen pandemiaa. Klinik -palveluun yhteydenottoja on ollut 4.551 kpl ja määrä on edelleen lisääntynyt verrattuna edelliseen vuoteen. Sähköisiin yhteydenottoihin vastausaika oli keskimäärin 9 tuntia. Klinik- palvelun tavoitteena on ollut, että asiakkaalle vastataan arkisin 24 tunnin kuluessa.

Kaikkiaan koronapandemiasta johtuvia kustannuksia kirjattiin noin 943.500 euroa. Koronavirusepidemiasta aiheutuneita ylimääräisiä kustannuksia ja tulojen menetyksiä valtio on korvannut korona-avustuksena kunnille. Avustuksilla korvataan erityisesti testauksesta, jäljittamisestä, rokottamisesta ja hoidosta aiheutuneita kustannuksia. Jäsenkunnat (Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi) ovat hakeneet korona-avustusta valtiolta pandemiakustannuksiin yhteensä noin 1,3 miljoon euron edestä, mikä näkyy jäsenkuntien tilinpäätöksessä tulona.

Asiakas		Vastaanottopalvelut		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen asiakkaille	Palveluiden toteuttamisessa painotetaan sähköisiä, ennaltaehkäiseviä ja monimuotoisia palveluita	Tulpparyhmien määrä Sähköisten yhteydenottojen määrä Omakannan käyttö	4/vuosi 15 % yhteydenottoista/ puhelimitse tapahtuviin yhteydenottoihin Omakannasta tiedotettu kaikkia vastaanoton käyttäjiä	2/vuosi. 10% Oma- Kannan käytöstä on tiedotettu asiakkaita. Omakannan Koronapassin käyttö lisäsi selkeästi

	Toimivat hoitajien ja lääkärin vastaanottopalvelut	T3 hoidon tarpeen arviointi 3 pv sisällä	14 pv	sähköisten palvelujen käyttöä. Noin 21päivää, vaihtelua kuu-kausittain odotusajoissa, resursseista johtuen.
		Hoitosuunnitelma paljon palveluja käyttäville asiakkaille	5-10 hoitosuunnitelmaa/vastuuhenkilö	Hoitosuunnitelmia ei ole tehty paljon palveluita käyttäville asiakkaille. Toimintamallia kehitetty uudelleen Hoitotakuu hankkeessa
	Etävastaanottopalvelu	Etävastaanottojen käytön määrä	Etävastaanottoja 20% vastaanotokäynneistä	Etävastaanottoja 1,4% vastaanotokäynneistä.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoite taso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Hoito- ja palveluprosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut ja palveluprosessit Asiakkaiden hoidon tarpeen arviointi oikea-aikaiseksi (kiireellinen-puolikiireellinen-kiireetön)	Kiireettömien ja puolikiireellisten vastaanottoaikojen määrä/viikko	Päivystysvastaanotoilla hoidetaan vain kiireelliset asiakkaat Kuvatut prosessit ohjaavat toimintaa	Päivystys vastaanotoilla hoidetaan myös ns. puolikiireellisiä vaivoja, kun puolikiireellisiä aikoja ei ole riittävästi saatavilla. Prosessit ovat kuvattuina, mutta niitä ei aina käytetä ja varsinkin pandemia aika on muuttanut prosesseja.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Vastaanottopalvelussa moniammatillinen tiimityöskentely	Osaava, asiakaslähtöinen, sitoutunut, moniammatillinen henkilökunta Työnohjaus tarvittaessa Tiimin toiminnan kehittäminen	Työyksikön osaamiskartoitus Henkilöstön määrä	päivitetty vastaanoton henkilökunnalle Vakanssit täytetty vakituisella henkilökunnalla 100%	Osaamiskartoitukset päivitetty. 100% Sijaisten saaminen äkillisiin poissaoloihin on ollut haasteellista, jos varahenkilöstössä ei ole ollut sijaista

		Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus	1-2 koulutettavaa/vuosi	saatavilla. Yksi aloittanut erikoistumisen. Yleislääketieteen erikoistumiskoulutuksessa yhteensä kolme.
		Asiakastytyväisyyskysely	Roidun-asiakas-palauteraportit ajantasaisena	Roidu käytössä. Raporttien saatu säännölliseen käyttöön loppuvuonna 2021.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Kustannustehok-kaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Hoitajan vastaanottopalvelujen tehostaminen Lääkäriresurssien oikea kohdentaminen (kiireetön-puolikiireellinen-kiireellinen)	Hoitajien vastaanotto-käynnit kaikista avovastaanotto -käynneistä Lääkärien vastaanotto käynnit/avokäynneistä	60 % 40 %	59,5% 40,5%
	Etävastaanottopalvelut	Etävastaanotot	20%	1,4%

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Vastaanottopalvelut						
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut						
Asiakkaat, summatason hetu	hlö	12 448	6 712	3 740	1 007	989
Lääkäripalvelut						
Asiakkaat	hlö	10 153	4 050	4 016	1 585	502
Käynnit, alle 18-vuotiaat	kpl	1 608	784	564	195	65
Käynnit, 18-74 -vuotiaat	kpl	11 886	4 758	5 116	1 462	550
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	4 290	1 488	2 173	568	61
Joista käynnit päivystyksessä	kpl	7 368	2 967	3 217	841	343
joista etäkäynnit	kpl	24	12	6	6	
Puhelinkonsultaatiot	kpl	2 140	1 293	525	222	100
Hoitajapalvelut						
Asiakkaat	hlö	14 880	5 746	5 845	2 614	675
Käynnit, alle 18-vuotiaat	kpl	2 104	1 019	591	410	84
Käynnit, 18-74 -vuotiaat	kpl	19 992	8 774	7 291	3 076	851
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	7 962	3 171	3 601	1 084	106
joista etäkäynnit	kpl	3 174	1 767	905	367	135
Puhelinkonsultaatiot	kpl	37 683	21 331	9 222	5 504	1 626

Toimintatuotot ja -menot

Vastaanottopalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-2 066 490	-633 126	-2 699 616	-2 414 755,23	284 860,77	89,40 %	-2 470 740,20	55 984,97
TOIMINTATUOTOT	262 000		262 000	628 962,89	366 962,89	240,10 %	424 052,11	204 910,78
TOIMINTAKULUT	-2 319 770	-633 126	-2 952 896	-3 042 168,02	-89 272,02	103,00 %	-2 891 787,27	-150 380,75
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 720		-8 720	-1 550,10	7 169,90	17,80 %	-3 005,04	1 454,94
Pyhäjärven palvelut	-1 487 350		-1 487 350	-2 029 999,70	-542 649,70	136,50 %	-1 988 222,92	-41 776,78
TOIMINTATUOTOT	218 000		218 000	280 051,16	62 051,16	128,50 %	462 643,42	-182 592,26
TOIMINTAKULUT	-1 699 650		-1 699 650	-2 306 548,27	-606 898,27	135,70 %	-2 446 401,39	139 853,12
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 700		-5 700	-3 502,59	2 197,41	61,40 %	-4 464,95	962,36
Reisjärven palvelut	-697 390		-697 390	-1 204 985,49	-507 595,49	172,80 %	-1 071 276,50	-133 708,99
TOIMINTATUOTOT	115 000		115 000	74 978,84	-40 021,16	65,50 %	122 772,59	-47 793,75
TOIMINTAKULUT	-808 190		-808 190	-1 278 626,98	-470 436,98	158,20 %	-1 192 377,71	-86 249,27
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 200		-4 200	-1 337,35	2 862,65	31,80 %	-1 671,38	334,03
Kaikki yhteensä	-4 251 230	-633 126	-4 884 356	-5 649 740,42	-765 384,42	115,70	-5 530 239,62	-119 500,80

9.3.3 Vuodeosastot

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kiukaanniemi Kirsi, hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi 1.1.-31.8.2021 ja va. hoitotyönjohtaja Jonna Haikara 1.8.-31.12.2021

Toiminnan kuvaus ja toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Akuuttiosastoilla koronapandemia on aiheuttanut muutoksia koko vuoden ajan. Osastojen virka-ajan ulkopuolista konsultaatio mahdollisuutta saatiin tukemaan 1.9.2021 alkanut Oulun eteläisen alueen(Tike)tilannekeskus-pilotti, jossa kaikkina päivänä viikossa on ollut mahdollisuus konsultoida ilta-aikaan klo 21 saakka tilannekeskuksen lääkäreitä ja sairaanhoitajaa. Palvelu on otettu hyvin vastaan ja saatu palaute on ollut positiivista.

Haapajärven osaston käyttöaste on ollut 87,7 % (vuonna 2020 92,3 %), potilasvaihtuvuus 4,6/vrk (v. 2020 5/vrk) ja keskimääräinen hoitoaika 7,75 vrk (vuonna 2020 7 vrk). Haapajärven osastolla on hoidettu Selänteen ulkokuntalaisia 558 vrk (vuonna 2020 565 vrk.). Palvelurakennemuutos ja yhteistoimintaneuvottelut ovat aiheuttaneet henkilökunnalle huolta ja kuormistusta ja vaikuttaneet työhyvinvointiin. Epävarma tilanne on vaikuttanut henkilökunnan saatavuuteen ja sitoutumiseen akuuttiosastolla työskentelyyn. Vapaana oleviin sijaisuuksiin ja vakituisiin työsuhteisiin on ollut haaste saada henkilöstöä. Kesällä 2021 osaston toimintaa supistettiin sijaispulan takia ja käytössä oli vain 15 potilaspaiikkaa neljän viikon ajan. Sijaispulan takia ja lomien mahdollistamiseksi osastolla oli sulku myös joulun aikaan 22.12.2021-9.1.2022. Sulun aikana osa henkilöstöä siirtyi työskentelemään muihin Selänteen yksiköihin.

Pyhäjärven osaston käyttöaste on ollut 82,1 % (vuonna 2020 77,4 %). Potilasvaihtuvuus on 6/vrk (v. 2020 5/vrk) ja keskimääräinen hoitoaika 6,82 vrk (vuonna 2020 7 vrk). Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu osastolla 805 vrk (vuonna 2020 566 vrk). Pyhäjärven akuuttiosasto on ollut koko vuoden ajan Selänteen infektio-osastona tarvittaessa, muutoin osasto on toiminut normaalisti. Osastonlääkärin työpanosta on jouduttu ostamaan koko vuoden ajan ja se on lisännyt osaston kustannuksia.

Reisjärvisiä on hoidettu akuuttiosastoilla yhteensä 1.092 vrk, keskimäärin 2,9 potilasta/vrk. (vuonna 2020 987 vrk, keskimäärin 2,7 potilasta/vrk.)

Asiakas	Vuodeosastot			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Turvallinen ja oikea-aikainen akuutisairaanhoito	Yksilöllinen, asiakaslähäinen hoito ja kuntoutus moniammatillisesti.	Hoitojakson kesto/vrk	1 - 5vrk	6,8 -7,7 vrk
		Kotiutuksen	100%	Kotiutushoitajan työpanos on

	Toimiva kotoa-kotiin - prosessi Kotiutushoitajan mukana olo kotiutuksen suunnittelussa	suunnittelu aloitetaan akuuttijakson ensimmäisenä päivänä		ollut merkittävässä roolissa ja kotiuttamisprosessia osastoilla on kehitetty
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Akuuttihoitoon ja kotiutusprosessin hallinta ja kehittäminen	Ammattitaitoinen ja moniammatillinen akuuttihoito Toimiva hoidon porrastus ja ohjaus	Vuodeosastolla hoidossa olleiden asiakkaiden hoitajaksojen määrä vuoden aikana Akuuttiosastolla hoidetaan vain ympärivuorokautista, lyhytaikaista akuutteisairaanhoitoa tarvitsevia potilaita	80 %:lla kolme hoitajaksoa tai vähemmän vuoden aikana	91,5% 3 hoitajaksoa tai vähemmän vuoden aikana (Selänteen potilaat) Edelleen haastetta, hoitovuorokaudet ovat keskimäärin 6,8-7,7 vrk/potilas. Kotisairaalan ja kotiutushoitajan työn tulos tulee näkyä vuoden 2022 tilastoissa.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Osaamiskartoituksen mukainen lisäkoulutus Akuuttihoitoon asiakasprosessin kehittäminen Työnohjaus tarvittaessa	Koulutuspäivät /hlö Työyksikön osaamiskartoitus	3 pv /henkilö.	Yhteensä osastoilla 31 koulutuspäivää, toteutuma alle 1pv /työntekijä. Koulutus ei ole toteutunut suunnitellusti Koronan takia. Tehty 100% Ei ole ollut tarvetta.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Vain akuuttihoitoa tarvitsevat asiakkaat vuodeosastolla ja vain tarvittavan ajan	Kotiutushoitajan toiminta palvelutarpeen arvioinnissa esim. Erikoissairaanhoidon jatkohoidon järjestämisessä	Akuutteisairaanhoitopäivien lukumäärä Selänteen vuodeosastoilla Selänteen alueen asukkaille/vuosi Reisjärven akuutteisairaanhoidon käyttö / vuosi	16.000 Akuutteisairaanhoitopäivää/vuosi 1.000 pv/vuosi	13 721 htp/vuosi (v.2020 14194/-3,3%), joista Selänteen potilaita 12 358 htp/v (2020 13 063.) 1.092 htp/v (2020 987 htp/v)

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Akuuttivuodeosasto						
Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoitopaikat						
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	4 265	1 618	1 892	271	484
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	9 456	3 440	4 316	821	879
Paikkojen lukumäärä	kpl	41	20	21		

Toimintatuotot ja -menot

Vuodeosastot	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-1 344 550		-1 350 531	-1 213 518,14	137 012,86	89,90 %	-1 220 295,94	6 777,80
TOIMINTATUOTOT	457 900		457 900	600 467,57	142 567,57	131,10 %	750 623,46	-150 155,89
TOIMINTAKULUT	-1 793 550	-5 981	-1 799 531	-1 809 754,23	-10 223,23	100,60 %	-1 966 886,20	157 131,97
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 900		-8 900	-4 231,48	4 668,52	47,50 %	-4 033,20	-198,28
Pyhäjärven palvelut	-1 671 000		-1 671 000	-1 561 600,38	109 399,62	93,50 %	-1 501 191,15	-60 409,23
TOIMINTATUOTOT	345 000		345 000	632 761,04	287 761,04	183,40 %	759 201,08	-126 440,04
TOIMINTAKULUT	-2 009 130		-2 009 130	-2 190 947,62	-181 817,62	109,00 %	-2 254 802,60	63 854,98
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 870		-6 870	-3 413,80	3 456,20	49,70 %	-5 589,63	2 175,83
Reisjärven palvelut	-198 050		-198 050	-257 529,00	-59 479,00	130,00 %	-322 746,43	65 217,43
TOIMINTATUOTOT							14 510,71	-14 510,71
TOIMINTAKULUT	-194 500		-194 500	-257 115,69	-62 615,69	132,20 %	-337 222,69	80 107,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 550		-3 550	-413,31	3 136,69	11,60 %	-34,45	
Kaikki yhteensä	-3 213 600		-3 219 581	-3 032 647,52	186 933,48	94,20 %	-3 044 233,52	11 586,00

9.3.4 Täydentävät palvelut

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminnan kuvaus:

Laadukkaat ja oikea-aikaiset tukipalvelut turvaavat asiakkaan hyvän hoidon. Laadukkaat ja vertailukelpoiset palvelut koko Selänteen alueella.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Laboratorionäytteiden analysointi tapahtuu Nordlabissa. Laboratorioiden näytteenotoissa työskentelevät toimipaikkakoulutetut lähihoitajat. Näytteidenottomäärät ovat vähentyneet Haapajärvellä ja Reisjärvellä, mutta lisääntyneet Pyhäjärvellä. Maanantaisin ja perjantaisin akuuttiosastojen näytteet kuljetetaan erillisellä kuljetuksella analysoitavaksi Oulaisiin, niin että vastaukset saadaan ajoissa potilaiden turvallisen ja laadukkaan akuuttihoiton toteuttamiseksi. Vierianalytiikka on hyvä tuki potilaiden hoidolle. Covid-19 näytteet otetaan vastaanotoilla ja näytteitä ovat ottaneet vastaanoton, neuvolan ja työterveyshuollon henkilökunta ajanvarauksella.

Röntgen on toiminut kahdessa yksikössä ja röntgenin auditoinnit on tehty joulukuussa. TeleQ-takaisinsoittopalvelu otettiin käyttöön röntgenissä maaliskuussa 2021 palvelun laadun parantamiseksi. Röntgenlääkäripalvelut kilpailutettiin syksyn aikana, kilpailutukseen ei saatu tarjouksia ja palvelut hankitaan suoraan hankintana aikaisemmilta palveluntuottajilta.

Laitos- ja välinehuollossa laitoshuoltajien saatavuus sijaisuuksiin on ollut haasteellista kaikilla paikkakunnilla. Välinehuollossa Haapajärvellä on edelleen vuokrattuna autoklaavi. Reisjärven välinehuolto tehdään Haapajärvellä. Haapajärvellä on siirretty 0,5 henkilön työpanos Reisjärven välinehuollosta.

Täydentävissä palveluissa hoitotarvikejakelulle on omat kustannuspaikat paikkakunnittain. Hoitotarvikejakelu sisältää kaikki asiakkaille jaettavat hoitotarvikkeet. Hoitotarvikejakeluun on 1.9.2021 siirretty oma yhteinen työntekijä, lähihoitaja kotihoidosta, joka hoitaa hoitotarvikejakeluprosessia ja ohjaa asiakkaita kaikissa Selänteen kunnissa sekä vastaa Effector- ohjelman käyttöönnotosta

POPSOTE-hankeen kanssa. Hoitotarvikejakelun kriteerit uudistettiin vuoden 2021 lopussa. Hoitotarvikejakeluprosessin uudistaminen on aloitettu loppuvuoden aikana ja kehittäminen jatkuu vuonna 2022.

Jaettavia hoitotarvikkeita hankitaan asiakkaiden tueksi kotiin pitkäaikaisten sairauksien hoitoon. Suuri tekijä kustannusten nousuun on Insuliinipumppujen käytön lisääntyminen Lasten diabeteksen hoidossa ja verensokerin mittaus sensorilaitteella. Hoitotarvikekustannukset ovat Haapajärvellä noin 469.200 euroa (328.000/2020), Pyhäjärvellä noin 280.100 euroa (264.261/2020) ja Reisjärvellä noin 237.900 euroa (179.590/2020). Vertailu edellisiin vuosiin on haasteellista, koska osa jaettavista hoitotarvikkeista on aikaisemmin sisällytynyt vastaanottojen ja osa kotihoitoon kustannuksiin.

Täydentävien palveluiden talousarvion toteumat:

Hoitotarvikejakeluissa: Haapajärven talousarvio toteutui 167,6 %, ylitys noin 189.200 euroa, Pyhäjärvi 125,7 %, ylitys noin 59.100 euroa ja Reisjärvi 139,9 %, ylitys noin 67.900 euroa. Laboratoriossa: Haapajärven laboratorion kustannukset toteutuivat 109,6 %, ylitys noin 29.000 euroa johtuen tulojen vähentymisestä. Pyhäjärven laboratorion kustannukset toteutuivat 126,4 %, ylitys noin 67.800 euroa, johtuen tutkimusten lisääntymisestä (5.000 tutkimusta enemmän kuin vuonna 2020) Reisjärven laboratorion talousarvio toteutui 109,1%. Ylitys noin 8.400 euroa, mikä johtuu lähinnä palkkakustannuksista.

Röntgenin kustannukset ja Pyhäjärvellä ylittyvät vähän, lähinnä tulojen vähenemisen ja huoltokustannusten kasvun johdosta. Väline- ja laitoshuolto alittuivat Haapajärvellä ja Reisjärvellä. Pyhäjärvellä kustannukset ylittyvät lähinnä hoitotarvikkeiden/puhdistusaineiden ostojen osalta.

Lääkekeskusten kustannukset on jaettu yksiköille lääkkeiden ostojen perusteella.

Asiakas		Täydentävät palvelut			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021	
Laboratorion näytteenotto-palvelut lähellä asiakasta	Näytteenotto jokaisella paikkakunnalla.	Näytteenottopisteet paikkakunnittain	Kolme näytteenottopistettä	Toteutunut	
Kuvantamispalvelut saatavilla Selänteen alueella	Röntgenpalvelut saatavilla arkipäivisin.	Röntgenin asiakastytyväisyyskysely	Sidosryhmäkysely ja asiakastytyväisyyskysely tehtynä 100%	Sidosryhmäkyselyä ei ole tehty. Asiakastytyväisyyskysely tehty	
Puhtaat ja turvalliset välineet yksiköiden käytössä	Asianmukainen välinehuollon kalusto ja osaava henkilöstö	Laitteiden ikä- ja vuosi- huollot toteutuneet Koulutettu välinehuollon henkilöstö		Huollot toteutettu suunnitelman mukaisesti.	
Siistit, puhtaat ja toimivat tilat	Laitoshuolto toimii mitoitusten mukaan.	Asiakastytyväisyys -kysely	Kyselyn vastaukset käsitellään ja hyödynnetään toiminnassa	Asiakastytyväisyyskysely Roidu on käytössä myös laboratorio palveluissa.	
Lääkkeiden saatavuus ja turvallinen lääkehoito	Farmaseuttinen osaamisen kaikkien yksiköiden käytössä	Asiakkaiden lääkitysten arvioinnit /asiakas	50 asiakasta / vuosi	10 asiakkaalle tehty. Toinen farmaseutti toimii osa-aikaisena ja koronarokotukset vieneet aikaa myös farmaseuteilta.	
				Lääkkeiden	

		Lääkkeiden varmuus- varasto		varmuusvarasto päivitetty.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Laadukkaat laboratoriopal- velut	Laadukas näytteenotto, luotettava analysointi ja vierianalytiikka sekä vas- tausten saaminen.	Vierianalytiikka-laittei- den laadun valvonta	Vastuuhenkilö on määritetty ja dokumentoitu laadunvalvonta toteutuu	Vastuuhenkilöt nimetty ja laa- dunvalvonta to- teutuu.
		Ammattitaitoinen hen- kilöstö näytteenotossa	Henkilöstö kou- lutettu näyttei- den ottoon	Henkilökuntaa koulutettu näyt- teenottoon toi- mipaikkakoulu- tuksena. Labo- ratorion lähihoi- tajat (3 henki- lää) käyneet Jedun koulutuk- sen näytteenot- tamisesta. Myös kotihoitojen lä- hihoitajia koulu- tettu.
Laadukkaat kuvantamis- palvelut ja erikoispalvelui- den toimivuus	Rtg-laitteet ja arkisto ja etälausunnot saadaan so- vitulla aikataululla.	Kiireellisten lausunto- jen toteutuminen sa- mana päivänä	100 %	100 %
Mitoituksen mukainen taso laitoshuollon palveluissa	Työvoiman tarkoituksen- mukainen käyttö yksi- köittäin.	Mitoitukset käytössä	Työvoima suh- teessa mitoitus- seen	Laitoshuollon työvoima mitoi- tusten mukaan.
Välinehuollon toteutus tar- koituksen mukaisesti Se- lälteen alueella	Toimiva välinehuolto ja riittävästi turvallisia hoi- tovälineitä käytettävissä.	Toimitusvarmuus yksi- köille	Yksiköillä on saatavilla tarvit- tavat puhtas vä- lineistö	Laadukas väli- nehuolto toimii Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä
Lääkekeskus tukee eri yk- siköiden toimintaa.	Lääkkeet ovat oikea-ai- kaisesti saataville eri yk- siköissä.	Toimintavarmuus yksi- köille		Lääkkeiden toi- mitukset laaduk- kaita ja kuljetta- jat on perehdy- tetty.
Hoitotarvikkeiden tilaus ja toimitusprosessi	Hoitotarvikkeet ovat hel- posti löydettävissä ja ti- lattavissa Emmi-järjestel- mästä	Toimitusvarmuus yksi- köille.	Ei poikkeamia toimituksissa Ei poikkeamia toimituksissa	Hoitotarvikkei- den tilauspro- sessi toimii. Emmi-järjestel- mään lisätty ku- via oikeiden tuotteiden löytä- misen helpotta- miseksi. Toimitukset su- juvat.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Osaava moniammatillinen henkilökunta	Riittävä ja motivoitunut henkilöstö ja työvoiman saaminen	Täytetyt virat/ tehtävät	100 %	90%
				1-2 pv/vuosi.

	Hyvä yhteistyö muiden yksiköiden kanssa	Koulutuksiin osallistuminen Sidosryhmäkysely Sairauspoissaolot Virkistyspäivien toteutuminen	3 pv /hlö/vuosi Vuoden 2021 aikana Toteuma 10 % alle 2021 toteuman 1 krt vuodessa	Sidosryhmäkyselyä ei ole tehty. Sairauspoissaolot ennallaan. Eivät ole kaikilla toteutuneet pandemian vuoksi
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvion toteuma 2021	Pysytään talousarviossa.	Talousarvio ylittyy 23,5%

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Tukipalvelut						
Laboratorio						
Tutkimukset	kpl	171 676	70 668	68 429	23 675	8 904
Kuvantaminen						
Tutkimukset	kpl	7 056	2 923	2 507	824	802
Lausunnot	kpl	2 682	1 031	1 194	307	150
Natiivi						
Tutkimukset	kpl	5 153	2 030	1 820	545	758
Lausunnot	kpl	2 682	1 031	1 194	307	150

Toimintatulot ja -menot

Täydentävät palvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-749 220	-80 000	-829 220	-1 039 182,96	-209 962,96	125,30 %	-880 214,10	-158 968,86
TOIMINTATUOTOT	284 500		284 500	176 837,26	-107 662,74	62,20 %	249 540,38	-72 703,12
TOIMINTAKULUT	-1 018 070	-80 000	-1 098 070	-1 204 970,68	-106 900,68	109,70 %	-1 105 677,74	-99 292,94
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 650		-15 650	-11 049,54	4 600,46	70,60 %	-24 076,74	13 027,20
Pyhäjärven palvelut	-749 900		-749 900	-884 516,26	-134 616,26	118,00 %	-819 306,73	-65 209,53
TOIMINTATUOTOT	160 600		160 600	123 375,53	-37 224,47	76,80 %	151 729,16	-28 353,63
TOIMINTAKULUT	-876 000		-876 000	-991 658,57	-115 658,57	91,50 %	-946 117,56	-45 541,01
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-34 500		-34 500	-16 233,22	18 266,78	47,10 %	-24 918,33	8 685,11
Reisjärven palvelut	-312 170		-312 170	-377 701,65	-65 531,65	121,00 %	-300 532,57	-77 169,08
TOIMINTATUOTOT	16 000		16 000	12 220,28	-3 779,72	76,40 %	17 786,37	-5 566,09
TOIMINTAKULUT	-328 170		-328 170	-389 921,93	-61 751,93	118,80 %	-318 318,94	-71 602,99
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								0,00
Kaikki yhteensä	-1 811 290	-80 000	-1 891 290	-2 301 400,87	-410 110,87	121,70 %	-2 000 053,40	-301 347,47

9.3.5 Kuntoutus

Vastuuhenkilöt: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminnan kuvaus: Kuntalaisilla on vastuu omasta hyvinvoinnista, jota voidaan tukea tarvittaessa kuntoutuspalveluiden avulla. Kuntoutuspalvelut kohdentuvat oikein, ovat monipuolisia,

laadukkaita, oikea-aikaisia sekä painottuvat ennaltaehkäisevään toimintaan. Kuntoutuksen tavoitteena on kuntalaisten toimintakyvyn ylläpitäminen, parantaminen elämänkaaren kaikissa vaiheissa, erityisongelmien ennaltaehkäisy sekä varhainen puuttuminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Vuoden aikana työntekijöiden ajankäyttölinen resurssi on kohdistunut erityisesti ikääntyvien asiakkaiden kotona selviämisen tukemiseen, joka näyttäytyy apuvälinepalveluiden käyttömäärän lisääntymisenä. Osaston fysioterapeutti toimii yksilövastuullisesti apuvälinepalveluiden asiantuntijana koko kuntoutusprosessissa. Kuntoutuksen osastonhoitaja on yhdessä henkilökunnan kanssa kehittänyt prosesseja ja toimintaa asiakaslähtöiseksi.

Palveluseteleillä ostettavat sarjafysioterapiat on korvattu yksilöllisesti laaditun ohjelman mukaisesti, toteutusmahdollisuutena harjoitusterapiaryhmässä kaksi kertaa viikossa. Ainoastaan Pyhäjärvellä on mahdollisuus toteuttaa ennaltaehkäisevää ryhmätoimintaa. Kuntoutus on ollut ensisijaisesti toimintakykyä edistävää, ylläpitävää ja toimintakyvyn heikentymistä hidastavaa ikääntyvien kuntoutusta sekä korjaavaa sairaanhoidollista eli lääkinnällistä kuntoutusta.

Alkuvuoden aikana toimintaterapiassa on ollut vain yksi osa-aikainen työntekijä. Syksyllä saatiin toinen toimintaterapeutin vakanssi täytettyä. Toimintaterapeutit toimivat koko Selänteen alueella.

Puheterapeutit (2) ovat hoitaneet koko Selänteen alueen asiakkaat siten, että pääsääntöisesti 1-2 päivää on hoidettu Reisjärven asiakkaita ja muutoin Pyhäjärven ja Haapajärven asiakkaita.

Reisjärvellä fysioterapia on toteutunut kesän aikana vajaana, sillä työntekijöissä on ollut vaihtuvuutta muun muassa työpaikan sisäilmaongelmien vuoksi. Fysioterapia on toteutunut ostopalveluna ajalla 1.6-1.8.2021. Muuten vuoden aikana tarvittaessa Selänteen kuntoutuksen henkilökunta on toteuttanut fysioterapiaa Reisjärvellä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen Palvelusetelisäätökirja päivitettiin joulukuussa 2021 ja lääkinnällisen kuntoutuksen siirtyminen PSOP (ParastaPalvelua.fi) järjestelmään aloitettiin alkuvuonna. Yrittäjät ovat päässeet laskuttamaan PSOP:n kautta syyskuun alussa.

Asiakas		Kuntoutus		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Ihmisten toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen ja parantaminen elämänkaaren eri vaiheissa.	Resurssien oikein kohdentaminen ennaltaehkäisevään toimintaan	Ennaltaehkäise-vä ryhmätoiminta	25 toimintakykyä tukevaa ryhmää toiminnassa	Haapajärvi 7 Pyhäjärvi 9 Reisjärvi 1
Erityisongelmien ennaltaehkäisy ja kuntoutus sekä varhainen puuttuminen	Itsehoidon merkityksen oivaltaminen ja oma aktiivisuus ja ryhmätoimintaan motivoituminen	Kysely ryhmätoimintaan osallistumisesta	500 asiakasta	Yhteensä 17 eri ryhmää. Asiakkaita ryhmissä on ollut yhteensä 2699. Eri asiakkaiden määrää ei saatu tilastoitua.
	Oikea-aikainen kuntoutus saatavilla	Kotikuntoutus asiakkaiden määrä/v (kotikuntoutustiimi + kotihoidon ft)	300 asiakasta vuodessa	Reisjärvellä on jouduttu ostamaan fysioterapiapalvelua ja ryhmiä ei ole toteutunut kuin kevään aikana.
Etäkuntoutus käytössä kotona asuville		Etäpalvelun laitteet olemassa ja käytössä	30 asiakkaalle käytössä	
				351

				kotikuntoutustii- min fysiotera- pian asiakas käyntejä. Kotihoitojen fy- sioterapeuttien käyntejä/koti- käyntejä koti- hoidossa ja arvi- ointiyksikössä: Haapajärven ko- tihoito 403 käyntiä ja 428 käyntiä, Pääsky- sessä(arvioin- tiyksikkö) Pyhäjärven koti- hoito 183 käyn- tiä (ei arvioin- tiyksikköä) Reisjärven koti- hoito ei käyntejä kotihoitossa (ei ole saatu palkat- tua fysiotera- peuttia). Arvii- dassa (arvioin- tiyksikkö) käyn- tejä 108. 60 asiakkaalla on etälaite käy- tössä kotihoi- dossa. Kevään aikana oli etä- ryhmä toimin- nassa, jonka to- teutus kesti yh- teensä noin 8-10 viikkoa. Joka viikon päivälle ryhmä, jossa 3-5 henkilöä. Kaikki asiakkaat lähtö- kohtaisesti koti- hoidon asiak- kaita. Jatkoa ei ole resurssien puutteissa saatu järjestettyä. Ko- tiTV-kanava kaikkien asuk- kaiden käytössä arkipäivisin.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Joustavat monimuotoi- set/ moniammatilliset palve- lut	Joustavat konsultaatiot eri ammattiryhmien ja erikois- sairaanhoidon välillä. Moniammatillinen kuntou- tustyöryhmän toiminta	Kuntoutustyöryhmän kokoontumiskerrat	1 krt/kk	Toteutunut 1 kerran 1-2 kk ai- kana. Kuntou- tuksen ylläälläkäri paikalla. Kun- toutuksen

Tavoitteellinen kuntoutus	Asiakkaille tehdään kuntoutussuunnitelma, jossa osana ryhmä-/yksilökuntoutus	Yksilö-/ryhmäkuntoutuksen toteutuminen suunnitelman mukaisesti	50% asiakkaista jatkaa omatoimiryhmissä	asiantuntija toteuttavat toimintakyvyn- ja kuntoutustarpeen arviota. Moniammatillisesti käsitellään kuntoutussuosituksia ja -palautteita. Konsultointi mahdollisuus kuntoutusprosesseissa. Kyselyä ei toteutettu. Fysioterapeutti osallistuu hoito- ja palvelusuunnitelman laatimiseen ja toteuttamiseen.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Alueella osaava moniammatillinen kuntoustiimi	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit, joiden osaamista hyödynnetään koko alueella ja eri yksiköissä Resurssien oikea kohdentaminen Ammattitaitoisen työvoiman saanti Työnohjaus tarvittaessa	Henkilöstön liikkuvuus alueella ja eri yksiköiden välillä Kuntoutuksen osaamista on jaettu eri yksiköihin Koulutuksiin osallistuminen	Koko henkilöstön osaaminen on hyödynnetty alueella Koulutuspäivät 3 pv/hlö/vuosi	Työntekijä resurssia kohdennettu tarpeen mukaisesti koko Selänteen alueelle Koulutuspäiviä kuntoutuksen työntekijöillä on ollut yhteensä 11 päivää. Koulutusta keskimäärin 1 pvä/hlö/ vuosi. Lisäksi on toteutunut lyhyitä muutaman tunnin koulutuksia.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta kuntoutuksessa	Resurssien oikea kohdentaminen ennaltaehkäisevään ryhmätoimintaan	Palvelusetelien/ostopalveluiden määrä euroina.	kustannukset laskevat 10 % verrattuna edelliseen vuoteen	Kustannukset ovat vähentyneet -25%. Kustannukset (maksusitoumus+palveluseteli) Haapajarvi yhteensä 34 3875 (40 510€/2020) Pyhäjärvi 38

				067 (54 710€/2020) Reisjärvi 10 326 (16 286€/ 2020)
--	--	--	--	--

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokun- talaiset
Kuntoutus						
Avokuntoutus						
Fysioterapia						
Asiakkaat	hlö	1 831	796	663	316	56
Käynnit	kpl	5 288	1 801	2 705	660	122
Ryhmien määrä	kpl	1 330	337	982	11	
Ryhmien osallistujamäärä	hlöä	2 699	876	1 722	101	
Muu avokuntoutus						
Toimintaterapia						
Asiakkaat	hlö	105	50	26	27	2
Käynnit	kpl	511	283	87	127	14
Puheterapia						
Asiakkaat	hlö	206	91	71	40	4
Käynnit	kpl	1 090	419	468	161	42
Veteraanikuntoutus						
Asiakkaat	hlö	8	4	3	1	

Toimintatulot ja -menot

Kuntoutus	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 20120/2021 €
Haapajärven palvelut	-357 320	-124	-357 444	-360 720,58	-3 276,58	100,90 %	-336 279,36	-24 441,22
TOIMINTATUOTOT	30 750		30 750	36 444,30	5 694,30	118,50 %	28 860,46	7 583,84
TOIMINTAKULUT	-382 670	-124	-382 794	-394 222,36	-11 428,36	103,00 %	-361 765,27	-32 457,09
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 400		-5 400	-2 942,52	2 457,48	54,50 %	-3 374,55	432,03
Pyhäjärven palvelut	-435 170		-435 170	-419 258,94	15 911,06	96,30 %	-419 831,35	572,41
TOIMINTATUOTOT	48 000		48 000	31 398,95	-16 601,05	65,40 %	34 232,35	-2 833,40
TOIMINTAKULUT	-477 670		-477 670	-448 860,60	28 809,40	94,00 %	-448 711,30	-149,30
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 500		-5 500	-1 797,29	3 702,71	32,70 %	-5 352,40	3 555,11
Reisjärven palvelut	-168 760		-168 760	-126 723,20	42 036,80	75,10 %	-122 482,22	-4 240,98
TOIMINTATUOTOT	11 200		11 200	8 412,75	-2 787,25	75,10 %	7 171,06	1 241,69
TOIMINTAKULUT	-179 760		-179 760	-135 085,85	44 674,15	75,10 %	-129 525,56	-5 560,29
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-200		-200	-50,10	149,90	25,10 %	-127,72	77,62
Kaikki yhteensä	-961 250	-124	-961 374	-906 702,72	54 671,28	94,30	-878 592,93	-28 109,79

9.3.6 Sairaankuljetus ja ensihoito

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

Toiminnan kuvaus:

Jokilaaksojen pelastuslaitos järjestää ensihoitopalvelun vuoden 2021 loppuun saakka Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä, Reisjärvellä ensihoidon järjestää Soite.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Toiminta on ollut laadukasta ja yhteistyö on toiminut hyvin.

Kustannukset ovat nousseet Haapajärven ja Pyhäjärven osalta noin 40.000 € verrattuna vuoteen 2020. Reisjärven kustannukset ovat laskeneet verrattuna edelliseen tilinpäätökseen, joka sisältää

vuoden 2019 kustannuksia johtuen Soiten laskutuksesta. Todellisuudessa kustannukset ovat viime vuonna hieman kasvaneet verrattuna vuoteen 2020.

Toimintatulot ja -menot

Ensihoito	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-431 800		-431 800	-474 936,00	-43 136,00	110,00 %	-429 022,80	-45 913,20
TOIMINTAKULUT	-429 000		-429 000	-474 936,00	-45 936,00	110,70 %	-426 208,80	-48 727,20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 800		-2 800		2 800,00		-2 814,00	2 814,00
Pyhäjärven palvelut	-350 000		-350 000	-385 662,92	-35 662,92	110,20 %	-344 295,64	-41 367,28
TOIMINTAKULUT	-350 000		-350 000	-385 662,92	-35 662,92	110,20 %	-344 295,64	-41 367,28
Reisjärven palvelut	-200 000		-200 000	-217 820,59	-17 820,59	108,90 %	-340 486,05	122 665,46
TOIMINTAKULUT	-200 000		-200 000	-217 820,59	-17 820,59	108,90 %	-340 486,05	122 665,46
Kaikki yhteensä	-981 800		-981 800	-1 078 419,51	-96 619,51	109,80	-1 113 804,49	35 384,98

9.3.7 Työterveyshuolto

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminnan kuvaus:

Työterveys Selänne toimii neljän osakaskunnan alueella. Asiakkaina on monialaisesti alueen yrityksiä ja heidän työntekijöitään. Työterveyshuollon tavoitteena on yhteistyössä asiakkaidensa kanssa parantaa, tukea ja ylläpitää työ- ja toimintakykyä.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Vuosi 2021 on ollut haasteellinen toimintavuosi johtuen koronapandemiasta, työterveyshuollon ohjelmistouudistuksesta, työvoimavajauksesta ja sisäilmaongelmista osassa työtiloja. Koronasta johtuen työterveyshuollon työntekijöitä on jouduttu käyttämään paljon pandemian aiheuttamassa työssä kuten rokotusjärjestelyissä, jäljityksessä, näytteenotossa, neuvonnassa ja ohjauksessa. Tämä on vähentänyt varsinaiseen työterveyshuollon työhön käytettävää resurssia. Työterveyslääkäri on myös kuntayhtymän tartuntatautilääkäri ja hänen työpanoksestaan vähintään puolet on mennyt pandemian hoitoon.

Uusi asiakastieto- ja laskutusjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden alusta. Käyttöönnotossa ilmeni ongelmia, joita ei voitu ennakoida. Ongelmat ovat hidastaneet työntekoa ja teettäneet paljon ylimääräistä työtä, niin työterveyshuollossa kuin taloushallinnossakin.

Työterveyslääkäriavajetta on paikattu ostopalveluilla. Olemme ostaneet etä- ja lähilääkäripalvelua Terveystalolta, terveyskeskuksesta ja yksittäisiltä lääkäreiltä.

Yksi työterveyshoitajan toimi on ollut täyttämättä elokuusta saakka, sitä saimme paikatuksi palauttamalla ½ työterveyshoitajan työpanosta poliklinikalta työterveyshuoltoon loppu vuoden ajalle. Alkuvuonna oli vain yksi työfysioterapeutti ja hänen poissaoloja jouduttiin paikkaamaan ostamalla työpäiviä kahdelta fysioterapeutilta. Toukokuussa saatiin palkattua toinen työfysioterapeutti.

Haapajärven ja Reisjärven työtiloissa osa työntekijöistä oirehtii. Haapajärvellä tehtiin loppuvuonna tiivistysremontti, mutta osa työntekijöistä ei pysty edelleenkaan työskentelemään työterveyshuollon tiloissa. Työntekijöiden hajauttaminen vaikuttaa työn sujuvuuteen ja lisää työtä.

Asetettuja tavoitteita ei ole saavutettu pandemian aiheuttamien muiden tehtävien takia. Lakisääteiset työt on pyritty tekemään ja asiakkaat ovat olleet ymmärtäväisiä pandemian aiheuttamien palvelujen viivästymisien johdosta.

Asiakas		Työterveyshuolto			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021	

Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisten palveluiden turvaaminen asiakasyrityksille ja niiden työntekijöille	Asiakaslähtöisten ja ennaltaehkäisevien palveluiden saatavuus oikea-aikaisesti	Asiakaskäynnit 1lk ja 2lk	80 % asiakasyritysten käynneistä 1.luokan käyntejä	55%
Puhtaat ja toimivat tilat	Toimiva yhteistyö asiakasyritysten ja asiakkaiden kanssa	Yritysten vuosittainen kontakti	100%	90%, koronaviruksen aiheuttamien toiminnan muutosten vuoksi emme päässeet tavoitteeseen
		Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastyytyväisyyskysely asiakasyrityksille ja Selänteen ja jäsenkuntien asiakkaille tehty 2021	Asiakastyytyväisyyskyselyä ei tehty, resursien vajauksen takia.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Vaikuttavat ja kehittyvät työterveyshuollon palvelut	Toimivat palveluprosessit	Työoloselvitykset	100%	90%
	Vaikuttava työkykyprosessi	Työkyvyn arviointi	Kiireelliset saman päivän aikana 100% Terveystarkastukset 2vk Lääkärin vastaanotolle pääsee 1.lk 3vk sisällä.	90%
		Kolmikantaneuvottelut	Kolmikantaneuvotteluista 95% etenee ilman sairasloman jatkoa	90%
		Työkykyselvitykset	Tehdyistä työkykyselvityksistä henkilö jatkaa työssä 90%	Tietoa ei ole tilastoista saatavilla.
		Kuntoutusneuvottelut Teamsilla	100% neuvotteluista etänä	Tilastoa ei ole saatavilla.
	Sähköisten palveluiden hyödyntäminen	Klinik- yhteydenottojärjestelmä käytössä	20 % asiakkaista käyttää sähköistä asiointia.	100% Teamsilla tai muulla etäyhteydellä.
				Noin 6% yhteydenotoista tapahtui Klinik- palvelun kautta. Yhteydenottoja 499 Klinikin kautta (442/2020). Etävastaanottoja Videovisiti -palvelun kautta on toteutunut

				säännöllisesti 283 lääkärin etävastaan- ottoa tai neuvot- telua.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Hyvinvoiva, osaava moniammatillinen ja sitoutunut henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti Työnohjaus tarvittaessa Oikea henkilöstömäärä suh- teessa asiakasmäärään	Yksikön osaamiskartoi- tus päivitettyinä Koulutuspäivät Asiakasta/hoitaja/vuosi	Tehty koko hen- kilökunnalle Työterveys huollon ammat- tihenkilöille koulutusta 7pv/henkilö, muille 3pv/v 700-800 asia- kasta/hoi- taja/vuosi	Osaamiskartoi- tukset päivitetty. Koulutuksia Koulutuspäivät eivät ole toteu- tuneet pande- mian vuoksi. Hoitajilla 600- 1058 asia- kasta/hoitaja.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Tasapainoinen talous	Läpinäkyvä tuotteistus Hinta-laatusuhde kunnossa	Tuotteistetut palvelut Talousarvion toteuma	100% Tulos +/-0 tilin- päätöksessä	100% -1,3 %

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj
Työterveyshuolto					
Lääkärikäynnit	kpl	1 870	841	774	255
Hoitajakäynnit	kpl	3 620	1 854	983	783
Työpaikkakäynnit	kpl	181	74	49	58
Ennaltaehkäisevä työterveys					
Lääkärikäynnit	kpl	908	484	346	78
Hoitajakäynnit	kpl	2 060	1 043	548	469
Työpaikkakäynnit	kpl	181	74	49	58
Työterveyden sairaanhoito					
Lääkärikäynnit	kpl	962	357	428	177
Hoitajakäynnit	kpl	1 560	811	435	314

Toimintatuotot ja -menot

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Työterveyshuolto								
Haapajärven palvelut	0	-70 000	-70 000	393,29	70 393,29	-0,60 %	-67 520,60	67 913,89
TOIMINTATUOTOT	642 570		642 570	473 722,53	-168 847,47	73,70 %	542 682,15	-68 959,62
TOIMINTAKULUT	-633 170	-70 000	-703 170	-471 593,35	231 576,65	67,10 %	-609 308,57	137 715,22
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 400		-9 400	-1 735,89	7 664,11	18,50 %	-894,18	-841,71
Pyhäjärven palvelut	0		0	-48 419,32	-48 419,32		-30 438,41	-17 980,91
TOIMINTATUOTOT	314 370		314 370	222 317,52	-92 052,48	70,70 %	215 130,31	7 187,21
TOIMINTAKULUT	-307 470		-307 470	-269 473,87	37 996,13	87,60 %	-244 929,97	-24 543,90
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 900		-6 900	-1 262,97	5 637,03	18,30 %	-638,75	-624,22
Reisjärven palvelut	0		0	-22 882,77	-22 882,77		-10 360,55	-12 522,22
TOIMINTATUOTOT	193 100		193 100	104 749,01	-88 350,99	54,20 %	171 283,70	-66 534,69
TOIMINTAKULUT	-189 300		-189 300	-126 944,43	62 355,57	67,10 %	-181 261,02	54 316,59
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 800		-3 800	-687,35	3 112,65	18,10 %	-383,23	-304,12
Kaikki yhteensä	0	-70 000	-70 000	-70 908,80	-908,80	101,30	-108 319,56	37 410,76

9.3.8 Suun ja hampaiden huolto

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi, hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminnan kuvaus:

Suunterveydenhuollon palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkaille ja asiakkaiden hyvä hoito. Suunterveydenhuollon palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkaille ja asiakkaiden hyvä hoito.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Hammashuolto on toiminut normaalisti 2021 vuoden ajan vastaanottojen osalta, poikkeuksena kii-reettömien vastaanottojen sulut heinäkuussa ja joulunaikana. Hammashuollon päiväaikainen päivys-tys oli sulkujen aikana keskitetty Haapajärven hammashoitolaan. Hammashoitajat ovat tehneet jälji-tystyötä ja 2-3 työntekijää on ollut jäljitystyössä osa-aikaisesti koko vuoden ajan. Korona pande-mian aiheuttamien muutosten johdosta hammashuollon käynnit, koululaisten ryhmävalistukset ja maksutulot eivät ole toteutuneet suunnitellusti. T3 (kolmas vapaa aika) aika 70 vrk Selänteessä hammaslääkärille. Akuuttiaika toteutuu 3 pv:n sisällä.

Hammaslääkäreiden rekrytointia on tehty yhdessä rekrytointifirman kanssa ja loppuvuodesta virko-jen täyttöaste oli hammaslääkäreiden, suuhygienistien ja hammashoitajien osalta hyvä. Erikoisham-mashoidon palvelut on tuotettu pääsääntöisesti ostopalveluna Selänteen omalla alueella ja hammas-hoidon viikonloppu- ja arkipyhäpäivystykset on hankittu ostopalvelulla Kokkolasta (Soite). Virka-ajan ulkopuolisia päivystyskäyntejä on ollut Haapajärvellä 10 käyntiä ja Pyhäjärvellä kaksi käyntiä. Potilaat ovat päässeet hoitoon hoitotakuun asettamissa rajoissa ja kokonaishoidossa on painotettu ennaltaehkäisevää hoitoa.

Reisjärven hammashoitola sai uudet tilat 1.12.2021 yhteiseen rakennukseen neuvolapalveluiden kanssa. Hammashuollon välinehuolto siirtyi samalla Haapajärvelle. Välineitä kuljetetaan kolme ker-taa viikossa.

Haapajärven hammashoitolantötiloja remontoitiin ja tiivistettiin kesän aikana, mutta henkilökun-nalla on edelleen oireilua tiloissa.

Asiakas Suun ja hamapaiden terveydenhuolto				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen eri-ikäisille asiakkaille	Asiakaslähtöinen ja ennaltaehkäisevä palvelu Toimivat hammashuollon vastaanottopalvelut	Yksilöllisten kokonaishoitojen suunnitelmat Alakoululaisten/eskareiden ryhmäkäynnit Yläkoulun terveystarkastustapahtuma Kiireetön T3 Akuuttiaika Asiakastytytyväisyyskysely	Kaikilla asiakkailla suunnitelmat tehtyinä ja toteutumisaika 6kk. Kaikki alakoulun ikäryhmät 2 x vuodessa Toteutetaan joka 3. vuosi 30 vrk Akuuttiaika 3pv:n sisällä yhteyden otosta Roidu palaute saatavilla.	On toteutunut Ryhmäkäyntejä ja kasvatustapahtumia ei ole vuoden aikana voitu koronasta johtuen järjestää. Hammasharjat on jaettu eskarilaisille vuositarkastuksen yhteydessä, johon on sisältynyt myös terveysterveystietoa. 70vrk hammaslääkäri 50vrk suuhygienisti On Toteutunut Roidu-asiakaspalaute on saatavilla
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Hoitoketjujen ja prosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut, palveluprosessit ja työnjako Resurssien kohdentaminen ennaltaehkäisevään työhön Erikoishammaslääkärin käyttö lähipalveluna	Asiakkaan hoidon läpimenoaika (hoidon aloitus/kokonaishoidon päättäminen) Dmf 4vuotiailla DMF1 lk, 5lk ja 8lk (Dmf=poistetut, paikattut ja reikiintyneet hampaat /tarkastetut henkilöt /ikäluokka) Erikoishammashoitoa tarvitsevat asiakkaat saavat palvelun	Kokonaishoito on toteutettu 4 kk:n sisällä hoidon aloituksesta Tavoite 4v 0,35 koululaiset: 1lk 0,16 5lk 0,61 8lk 2,47 100%	Toteutunut osittain, ei kaikilla. 0,23 0,28 0,76 1,7 On toteutunut
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Osaava asiakaslähtöinen, sitoutunut	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit	Vakanssit on täytetty	Vakanssit täytettynä	Yksi suuhygienistin toimi

moniammatillinen henkilökunta	Ammattitaitoisen työvoiman saanti Työnohjaus tarvittaessa		vakituksella henkilökunnalla	täyttämättä, eläköitymisestä johtuen. Hammaslääkärin virkojen täyttöaste 85%
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Vakituinen henkilöstö	Asiakaskäynnit/työntekijä	asiakaskäynnit lisääntyvät 10% vuodesta 2020	Ei ole toteutunut koronapandemian vuoksi

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Suun terveydenhuoltopalvelut						
Hammaslääkäri						
Asiakkaat	hlö	4 268	1 991	1 430	744	103
Käynnit	kpl	8 020	4 173	2 540	1 129	178
Suuhygienisti						
Asiakkaat	hlö	2 074	1 082	644	308	40
Käynnit	kpl	2 886	1 666	754	419	47
Hammashoitaja						
Asiakkaat	hlö	603	276	189	126	12
Käynnit	kpl	752	361	233	144	14
Erityistason palvelut						
Erityistason hammaslääkäri						
Asiakkaat	hlö	512	256	168	79	9
Käynnit	kpl	1 093	615	309	159	10

Toimintatuotot ja -menot

Suun ja hampaiden huolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-576 090	-5 900	-581 990	-500 468,32	81 521,68	86,00 %	-634 223,08	133 754,76
TOIMINTATUOTOT	295 000		295 000	263 185,33	-31 814,67	89,20 %	270 072,25	-6 886,92
TOIMINTAKULUT	-854 090	-5 900	-859 990	-754 821,00	105 169,00	87,80 %	-886 305,10	131 484,10
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-17 000		-17 000	-8 832,65	8 167,35	52,00 %	-17 990,23	9 157,58
Pyhäjärven palvelut	-433 530		-433 530	-394 392,97	39 137,03	91,00 %	-397 371,21	2 978,24
TOIMINTATUOTOT	175 000		175 000	168 413,72	-6 586,28	96,20 %	172 139,69	-3 725,97
TOIMINTAKULUT	-607 230		-607 230	-562 239,20	44 990,80	92,60 %	-566 570,73	4 331,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 300		-1 300	-567,49	732,51	43,70 %	-2 940,17	2 372,68
Reisjärven palvelut	-322 750		-322 750	-201 441,04	121 308,96	62,40 %	-245 337,02	43 895,98
TOIMINTATUOTOT	121 500		121 500	74 409,74	-47 090,26	61,20 %	140 414,87	-66 005,13
TOIMINTAKULUT	-435 900		-435 900	-268 908,56	166 991,44	61,70 %	-377 353,73	108 445,17
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 350		-8 350	-6 942,22	1 407,78	83,10 %	-8 398,16	1 455,94
Kaikki yhteensä	-1 332 370	-5 900	-1 338 270	-1 096 302,33	241 967,67	81,90	-1 276 931,31	180 628,98

9.3.9 Erikoissairaanhoito

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaaniemi

Toiminnan kuvaus:

Ppky Selänne ostaa erikoissairaanhoidon palveluita Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, sekä Reisjärven osalta Soitelta Kokkolasta. Omaa perusterveydenhuollon erikoissairaanhoitoa järjestetään ostopalvelusopimuksin lähipalveluna, palvelut ovat kilpailutettu vuoden 2021 aikana ja uudet sopimukset ovat voimassa 1.1.2022 alkaen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Erikoissairaanhoidon palvelut ovat toteutuneet Haapajärvellä 101,5 %, Pyhäjärvellä 105 % ja Reisjärvellä 88,7 %. Erikoissairaanhoito sisältää erikoislääkärien palvelut jäsenkuntien alueella, dialyysin ja yksityissairaalan menot.

Asiakas Erikoissairaanhoito				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Oikea-aikaiset monimuotoiset erikoissairaanhoidon palvelut ja reaaliaikainen tiedonkulku	Hoitoon pääsy kiireellisyiden mukaan. Toimivat yhtenäiset tietojärjestelmät	Hoitotakuu Haipro-lukumäärät tiedonkulusta	Toteutuu suositusten mukaisesti 0	Toteutuu Kanta-arkisto ja Neagen rtg-arkisto toimivat hyvin.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Perusterveydenhuollon optimaalinen toiminta ja tarvittaessa erikoislääkäripalveluiden käyttö lähipalveluna	Toimiva hoidonporrastus Oikea-aikaisesti ja sairaanhoitopiiriin erikoissairaanhoitoon ohjautuvat erikoissairaanhoitoa tarvitsevat asiakkaat. Dialyysiyksikön toiminta lähipalveluna	Perusterveydenhuollon erikoislääkäriin asiakaskäynnit Lähetteen lukumäärä/sähköiset konsultaatiot Hoitopäivien lukumäärä Dialyysihoitojen lukumäärä	1.800 2.600 lähetettä 700 6.000 1.600	1318 (1028 vuonna 2020) Ei saada vielä lukua. Odottaa PPSHP tilinpäätöstä. 1.798 (1.893/2020)
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Toimiva ammattitaitoinen joustava yhteistyöhaluinen henkilöstö	Osaava ammattitaitoinen henkilöstö riittävän resurssein Ammattitaitoinen henkilöstö Työnohjaus tarvittaessa	Alueellisten koulutuspäivien /etäkoulutusten määrä	1-2pv/viikko	0,5pv/vk
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Erikoissairaanhoidon kustannusten hallinta	Toimiva perusterveydenhuolto ja toimiva hoidonporrastus.	Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden toteuma 2021	Ei kasvua vuoden 2020 tasoon.	Selänteen toteuma erikoissairaanhoito

	Hallittu yksityissairaala-palvelujen käyttö			kasvua vuoteen 2020 0,8% +/- 0.(+ 6184€)
--	---	--	--	--

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokun- talaiset
Erikoissairaanhoido						
Oma erikoissairaanhoido						
Asiakkaat	hlö	1 050	326	602	105	17
Käynnit	kpl	3 121	808	1 526	242	545
Erikoissairaanhoido sairaanhoitopiirin ulkopuolelta						
Asiakkaat	hlö	569	363	142	64	

Toimintatuotot ja -menot

Erikoissairaanhoido	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-9 911 000	-2 397	-9 913 397	-10 063 733,62	-150 336,62	101,50 %	-9 542 077,50	-521 656,12
TOIMINTATUOTOT	487 000		487 000	263 553,05	-223 446,95	54,10 %	685 889,11	-422 336,06
TOIMINTAKULUT	-10 398 000	-2 397	-10 400 397	-10 327 286,67	73 110,33	99,30 %	-10 227 966,61	-99 320,06
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								0,00
Pyhäjärven palvelut	-7 732 100	-150 000	-7 882 100	-8 272 806,74	-390 706,74	105,00 %	-8 206 005,31	-66 801,43
TOIMINTATUOTOT	56 500		56 500	53 372,70	-3 127,30	94,50 %	49 673,85	3 698,85
TOIMINTAKULUT	-7 788 600	-150 000	-7 938 600	-8 326 179,44	-387 579,44	110,20 %	-8 255 679,16	-70 500,28
Reisjärven palvelut	-3 369 850		-3 369 850	-2 990 443,94	379 406,06	88,70 %	-3 572 716,94	582 273,00
TOIMINTATUOTOT	6 000		6 000	6 556,51	556,51	109,30 %	5 718,60	837,91
TOIMINTAKULUT	-3 375 850		-3 375 850	-2 997 000,45	378 849,55	88,80 %	-3 578 435,54	581 435,09
Kaikki yhteensä	-21 012 950	-152 397	-21 165 347	-21 326 984,30	-161 637,30	100,80	-21 320 799,75	-6 184,55

9.3.10 Ikääntyneiden palvelut

Toiminnan toteutuminen:

Ikääntyneiden palvelut on pystytty pääsääntöisesti tuottamaan koronapandemiasta huolimatta. Ainoastaan koronarokotusten järjestäminen kotihoidon asiakkaille työllisti normaalia enemmän, mutta siihen kotihoito sai apua rokotustoiminnassa mukana olevilta muiden yksiköiden henkilökunnalta. Ennaltaehkäisevien palveluiden puolelta olemme pystyneet avaamaan matalan kynnyksen palvelupisteet jokaiselle paikkakunnalle reilun vuoden sulun jälkeen. Palveluohjaus on yksi tärkeistä painopisteistä ja yhteydenotot ja sieltä tehdyt käynnit palvelutarpeen arvioineen ovat lisääntyneet. Olemme päässeet siihen, että yhden palvelupisteen kautta ikääntynyt saa ohjausta, neuvontaa ja palvelutarpeen arviointia.

Ikääntyneiden palvelujen palveluprosessien ja asiakkaan palvelupolut ovat selkeytyneet ja yhteistyötä on tehty moniammatillisesti. Yhteistyö sosiaalitoimen ja terapiapalvelujen kanssa on ollut säännöllistä ja sen avulla asiakkaita on pystytty tukemaan kokonaisvaltaisesti. Kotikuntoutus ja kotona asumisen tukeminen ilman säännöllisiä palveluita on ollut tärkeässä roolissa ja toiminut hyvin kotikuntoutustiimin kautta. Myös omaishoidon ja päivätoiminnan kautta on pystytty ikääntyvien kotona asumista tukemaan.

Kaikille asiakkaille on järjestetty arviointijakso ennen säännöllisiin palveluihin siirtymistä. Teknologia on otettu vahvasti tukemaan sekä arviointia että asiakkaita heidän kotona asumisessa ja turvallisuudessa. Etäkotihoitoa varten on perustettu oma tiimi ja sen myötä asiakkaiden soittojen lisäksi on pystytty panostamaan sisällöntuotantoon ja ryhmäsoittoihin. Nämä ovat toimineet asiakkaille myös kuntouttavana toimintana. Lääkeautomaattien toimittaja vaihdettiin vuoden alusta, jolloin saimme käyttöön laitteet videoyhteydellä. Lääkeautomaattien määrä on tuplaantunut vuoden aikana. Niiden avulla asiakkaiden lääketurvallisuutta on voitu parantaa sekä asiakkaiden itsenäisyyttä ja omatoimisuutta tukea. Turvapuhelinlaitteita on käytössä reilulla 400:lla asiakkaalla. Vivago-

rannekkeet otettiin loppuvuonna käyttöön hyvinvointialueen pilotin myötä. Rannekkeet jäivät lopulta Selänteelle jatkuvaan käyttöön. Hyvinvointirannekkeen avulla saamme tietoa asiakkaan aktiivisuudesta sekä vuorokausi-rytmistä. Laite auttaa myös reagoimaan esimerkiksi saattohoidon aikana kivun hoitoon oikeina aikoina. Loppuvuodesta otettiin Haapajärven kotihoidossa käyttöön yökamera, jonka avulla yöhoitaja pystyy tarkastamaan asiakkaan tilanteen. Mikäli asiakas nukkuu, ei yöhoitajan tarvitse käydä asiakkaan luona, jolloin vältetään myös asiakkaan heräämiseltä käynnin vuoksi. Kaikki teknologia on myös asiakkaan omaisten käytössä siten, että he pystyvät ottamaan etäyhteyden omaiseensa tai seurata omilla laitteillaan asiakkaan vointia niin halutessaan.

Asumispalvelujen osalta toiminta on vakiintunutta eikä siinä ole vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Arviointi-tyksiköt toimivat Haapajärvellä ja Reisjärvellä ja niissä on asiakkaita arviointi-, kuntoutus- ja vuorohoitojaksoilla. Tehostetun palveluasumisen myönteisen päätöksen saaneet asiakkaat siirtyvät päätöksen saatuaan suoraan tehostettuun palveluasumiseen, koska siellä on ollut koko vuoden paikkoja tyhjänä. Näin olemme voineet varmistaa, että paikanodottajat eivät kuormita arviointi-tyksikköjä vaan asiakkaat ovat aina oikeassa palvelussa, arvioidun palvelutarpeen mukaisesti. Asiakkaat saavat valita pitkäaikaisen asumispaikkansa ja voivat odottaa sinne pääsyä lyhytaikaishoidossa vapaassa tehostetun palveluasumisen paikassa.

Välimuotoista asumista on Haapakodilla ja Mansikassa. Pyhäjärvellä aloitettiin Virkkulakylän rakennuksen rakentaminen. Välimuotoiselle, yhteisöasumiselle on tarvetta. Perhehoitajien määrä on vähentynyt ja asiakkaiden kodissa annettavaa osa-aikaista perhehoitoa tarjoaa kolme perhehoitajaa koko Selänteen alueella. Myös perhehoidon tarve olisi nykyistä suurempi. Haapajärven ja Reisjärven tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat olleet koko vuoden täynnä, Pyhäjärvellä on ollut koko vuoden ajan keskimäärin viisi (5) paikkaa tyhjänä. Palvelusetelikustannukset nousivat loppuvuonna kuntayhtymähallituksen päätöksen myötä. Palvelusetelilaskennassa huomioidaan asiakasmaksulain mukainen käyttövaran jääminen asiakkaalle asiakasmaksujen jälkeen. Muutoin asiakasmaksulain muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta asiakkaiden omavastuuosuuksiin Selänteen omissa palveluyksiköissä.

Yhteistyötä hyvinvointipalveluiden kanssa on lisätty kaikilla tasoilla ikääntyvien palveluissa ja se on merkittävä asia asiakkaan kokonaisvaltaisen avun kannalta. Lääkäripalvelut on ostettu yksityiseltä palveluntuottajalta kotihoitoon ja tehostettuun palveluasumiseen. Sen myötä asiakkaiden lääketieteelliset hoitosuunnitelmat on saatu tehtyä ja täten ikääntyvien hoito on kokonaisvaltaista ja suunniteltua. Myös akuuttien päivystyskäyntien ja asiakkaiden keskeytyspäivien määrää on saatu pienemmäksi. Erityisesti iäkkäiden ja muistisairauksia sairastavien kohdalla tällä on suuri vaikutus kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Heillä paikan vaihdokset aiheuttavat herkästi sekavuutta ja turvatomuuden tunnetta. Tähän on myös merkittävänä tekijänä vaikuttanut kotisairaaloiminnan kehittäminen. Sen avulla ikääntyviä on voitu entistä enemmän hoitaa kotona ja tehostetussa palveluasumisessa osastohoidon sijaan.

9.3.10.1 Palveluohjaus ja kotihoito

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Virpi Jaatinen

Toiminnan kuvaus:

Palveluohjaus on asiakkaiden yhteydenottokanava, kun he kokevat haasteita kotona pärjäämiseen. Palveluohjauksessa on moniammatillinen tiimi, joka pyrkii kuntouttavien näkökulmien ja matalan kynnyksen palveluin ylläpitämään ja edistämään asiakkaiden toimintakykyä, jotta he pärjäisivät kotona. Palveluohjauksessa arvioidaan asiakkaan palvelujen tarvetta ja suunnitellaan toteutumista yhdessä asiakkaiden kanssa.

Alueen asukkaille tuotetaan ympärivuorokautisia kotihoidon palveluita palvelutarpeen mukaisesti. Kotihoidon palvelujen tarve arvioidaan moniammatillisen palveluohjauksen ja arviointijaksojen perusteella. Kotihoito on kuntouttavaa ja kotona asumista edistävää moniammatillista toimintaa.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Palveluohjaukseen tuli yhteydenottoopyyntöjä 834 kappaletta (738/2020), joista yli 75-vuotiailta 629 kappaletta. Tiimistä tehtiin 1.537 kotikäyntiä (976/2020). Kotikuntoutustiimi koostuu kahdesta palveluohjaajasta, kotiutushoitajasta, fysioterapeutista ja muistikoordinaattorista. Tiimi toteuttaa moniammatillista palveluohjausta kotona asuville ikääntyneille ja pyrkii kuntouttavain toimin ylläpitämään kotona asumisen mahdollisuuksia.

Kotikuntoutuksen osalta tiimin fysioterapeutti oli mukana Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kotikuntoutuspilotissa. Pilotin myötä järjestettiin etäkotikuntoutusta alueen ikäihmisille. Pilotti suunnattiin etäkotihoidon asiakkaille ja siihen osallistui yhdeksän asiakasta. Ryhmätapaamiset sisälsivät sekä fyysisistä että sosiaalista ja kognition edistämistä. Pilotin tuloksista näkyy selkeä vaste toiminnalle ja etätoiminnan kehittäminen on jatkunut.

Hyvinvointipalveluiden ja palveluohjauksen yhteistyö on jatkunut ja yhteiset palaverit pidetään säännöllisesti viikoittain. Kotihoidon helmihoitajien kanssa tehty yhteistyötä tiiviisti vuoden aikana arviointijaksojen kehittämiseksi. Palveluohjauksessa otettiin vuoden aikana käyttöön TeleQ -takaisinsoittojärjestelmä. Asiakasohjauksen järjestelmäksi hankittiin ikähankkeen kautta SBM -ohjelmisto, jonka käyttöönotto siirtyy vuoden 2022 puolelle.

Asiakkaille järjestetään tarvittaessa arviointijakso, jolla kotona asumisen mahdollisuuksia arvioidaan. Arviointijakso pyritään järjestämään ensisijaisesti kotona, mutta tarvittaessa esimerkiksi turvallisuuden takaamiseksi jakso voidaan järjestää myös arviointiyksikössä. Arviointijakso järjestetään asiakkaille aina ennen säännöllisiin palveluihin siirtymistä. Arviointijaksoilla käytetään paljon teknologiaa ja ensisijaisesti VideoVisit-käyntejä. Lisäksi asiakkaan aktiivisuutta ja vuorokausi-rytmiä tarkkailemaan otettiin käyttöön Vivago-hyvinvointirannekkeet, joiden kautta myös omaiset voivat halutessaan seurata läheisensä toimintakykyä.

Syksyllä 2021 avattiin koronarajoitusten lieventymisen myötä matalan kynnyksen palvelupisteet jokaisella paikkakunnalla. Palvelupisteillä on palveluohjauksen lisäksi eri ikäihmisten palveluihin liittyviä asiantuntijoita ohjaamassa ja neuvomassa kuntalaisia. Kävijöitä on ollut satunnaisesti ja palvelupisteitä markkinoidaan aktiivisesti. Palveluohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin lisäksi kotikuntoutustiimi järjestää vuorohoitajaksoja.

Kotihoito pystyi toimimaan pääsääntöisesti normaalilla tavalla koronapandemian keskellä. Asiakkaiden rokotusten järjestäminen oli työllistävä lisätehtävä vuoden aikana koronaan liittyen. Koronatartuntoja ei juurikaan ollut työntekijöillä eikä asiakkaila. Seniorineuvolatoiminta toimi muualla normaalisti, mutta Haapajärvellä loppuvuonna vain yhtenä päivänä viikossa kotihoidon sairaanhoitajaresurssin vähyyden vuoksi. Terveystarkastuksia ja muita ennaltaehkäiseviä palveluita on pystytty hyvin tekemään koko alueella. Päivätoiminnanohjaajat ovat tehneet 80-vuotiaiden hyvinvointikäyntejä.

Kaikki uudet asiakkuudet tulevat keskitetyn palvelutarpeen arvioinnin kautta ja palvelua tarvitsevat asiakkaat ohjautuvat kotihoitoon suunnitellun arviointijakson kautta. Arviointi tapahtuu yhdessä asiakkaan, läheisten, kotikuntoutustiimin ja kotihoidon/vuorohoidon kanssa. Kotihoidon arviointijaksoja Haapajärvisillä asiakkaila 82, joista 70 %:lla alkanut säännöllinen kotihoito. Pyhäjärvellä arviointijaksoja 78, joista 55 %:lla alkanut säännöllinen kotihoito ja Reisjärvellä 24 arviointijaksoa, joista 83 %:lla alkanut säännöllinen kotihoito. Kotihoidoissa helmihoitajat ovat mukana reittien suunnittelussa sekä arviointijaksoilla ja asiakkaiden kotiutustilanteissa. Helmihoitajia lisättiin kotihoidoissa siten, että jokaisessa kotihoidon tiimissä on helmihoitaja. Lisäksi fysioterapeuttien

työnkuvaa kotihoidossa on kehitetty ja Pyhäjärvellä ja Haapajärvellä on kotihoidossa oma fysioterapeutti.

Kotihoidon asiakkuuksien määrä on pysynyt melko lailla ennallaan, 434 asiakasta (428/2020). Palvelutuntien määrä on 8.002 h/kk (7.939/2020). Noin puolet kotihoidon asiakkaista saa palvelua enemmän kuin 10 tuntia/kk.

Etäkotihoidon toiminnan kehittämiseksi muodostettiin etähoitotiimi, jossa on kolme vakituista työntekijää. Etähoitotiimin myötä etäpalveluja kehitetään ja aletaan tarjota ryhmätoimintaa ja muuta sisältöä asiakkaan arkeen. VideoVisit-laitteita on 58 asiakkaalla Selänteen alueella. Etäkäynnit toteutetaan Haapajärveltä keskitetysti koko Selänteen alueen asiakkaille. Kotihoidon asiakkaille on lisäksi käytössä lääkeautomaatteja, joissa on videoyhteyden mahdollisuus. Lääkeautomaatteja on 16 asiakkaalla. Loppuvuodesta Haapajärven kotihoito oli mukana yökamera-pilotissa, jota jatketaan vuoden 2022 aikana.

Toiminnanohjausjärjestelmän Hilkka -optimointia on jatkettu ja se on keskitetty nimetyille työnjakajille. Työnjaon keskittämällä pyritään optimointiin ja laadun kehittämiseen. Kotihoidon laatua pyritään parantamaan NHG vertailukehittämisen raportoinnin pohjalta.

Hoitotarvikejakelu siirtyi omaksi toiminnaksi erilleen kotihoidosta syksyllä aikana.

Sairauspoissaolot kotihoidossa ovat lisääntyneet ja niitä on ollut keskimäärin 3 vrk/hoitaja/vuosi. Yli- ja lisätöiden määrä on kotihoidoissa lisääntynyt huomattavasti. Hoitajien saatavuus on selkeästi vähentynyt syksystä eteenpäin. Avoimiin vakansseihin on ollut juuri sen verran hakijoita, että paikat on saatu täytettyä. Sijaisuuksiin ja äkillisiin poissaoloihin ei saada enää koulutettua eikä kouluttamatonta sijaista ja sen vuoksi henkilöstö on joutunut tekemään yli- ja lisätöitä. Tämä on nostanut selkeästi kustannuksia.

Kotihoidon lääkärinä toimi Esperi-Lääkäripalvelut ostopalveluna alkuvuoden. Kesäkuussa kotihoidon lääkäripalvelua ostettiin siten, että yksi lääkäri vastaa koko kotihoidon lääkäripalveluista Selänteen alueella. Lääkäri käy pitämässä vastaanottoa keskiviikkoisin jokaisessa kotihoidossa vuoroviikoin. Tällöin voidaan tehdä myös kotikäyntejä hoitajan kanssa. Lisäksi kolmena päivänä viikossa mahdollisuus etäkonsultaatioon kotihoidon asiakkaiden asioista. Yhden lääkärin avulla on saatu asiakkaan hoitoon enemmän jatkuvuutta ja tuloksellisuutta. Hoitosuunnitelmat ja lääkelistat on saatu päivitettyä.

Haapajärvellä Haapakoti ja Reisjärvellä Mansikka ovat ns. tukiasumista, jossa asiakkaat ovat kotihoidon palvelujen piirissä, mutta kotihoidon työntekijät ovat aamu- ja iltavuoron ajan läsnä yksiköissä. Lisäksi asukkaille järjestetään yksiköissä mahdollisuus yhteiseen ruokailuun ja ajanviettoon. Pyhäjärvelle on aloitettu rakentamaan Virkkulankylä-välimuotoisen asumisen rakennusta.

Kotisairaala yksikkö perustettiin 1.9.2021 avosairaanhoidon alaisuuteen. Kotihoidon sairaanhoitajat hoitavat pääsääntöisesti omien säännöllisten asiakkaidensa kotisairaala käynnit. Kotisairaala yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä kotihoitojen, tehostettujen palveluasumisten, akuuttiosastojen ja vastaanottopalveluiden kanssa. Kotisairaala toimii 24/7 klo 7-22. Työssä on yksi sairaanhoitaja pääsääntöisesti ja yöllä tarvittaessa ollaan varalla esim. saattohoitojen aikana. Kotisairaala toimii koko Selänteen alueella, käyntejä toteutui yhteensä 1.801 käyntiä, joista osa toteutui kotisairaalaissa, osa kotihoidossa ja osa osastolla tai vastaanotolla. Kotisairaala yksikön käynnit 1.9-31.12. ajalla olivat 815 käyntiä. Joulusulun aikana kotisairaalaan siirtyi kaksi sairaanhoitajaa lisää, ja heidät sijoitettiin lähinnä viikonloppuihin ja iltoihin.

Asiakas		Kotihoito		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Mahdollistetaan ikään- tyvien turvallinen ko- tona asuminen.	Asiakkaan kotihoidon tarve arvioidaan palveluohjauksessa	Asiakas saa ohjausta ja neuvontaa palveluohjauksesta	100%	100%
	Asiakaslähtöisesti toimiva moniammatillinen henkilöstö	Asiakastyytyväisyyskysely asiakasraatien avulla.	100%	Asiakastyytyväisyyskyselyä ei ole tehty.
	Kotihoito on ympärivuorokautisesti saatavilla joko hoitajan käynnin tai virtuaalisesti	24h toimiva kotihoito koko alueella	100%	Ympärivuorokautinen kotihoito toimii koko alueella 100%
	Asiakkaan yksilöllinen palvelutarpeen arvioiminen ja hoidon suunnittelemisen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat, jotka pohjautuvat RAI-arviointiin	100 % päivitetynä 6 kuukauden välein	85%
	Asiakkaan tukipalvelujen tarve arvioidaan ja tukipalvelut ovat saatavilla	Omahoitajuus kaikilla säännöllisillä asiakkailla	100 %	100%, Haapajärven kotihoidossa omatiimi
	Matalan kynnyksen kuntoutuspalvelut asiakkaan saatavilla	Asiakas saa käyttöönsä tarvittavat tukipalvelut	100%	Tukipalveluja tarpeen mukaan kaikille.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoiteta-so 2021	Toteutuma 31.12.2021
Oikea-aikaiset ja tarpeiden mukaiset palvelut	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö	Kotona asuvien asiakkaiden suhteellinen osuus 75 v	93 %	91,3 %
	Seniorineuvolan toiminta ohjaavana toimintana.	70-vuotisten terveystarkastusten määrä	80 %	Reisjärven ja Pyhäjärven 70-vuotiaiden terveystarkastukset 100%, Haapajärvellä 50%.
		Seniorineuvola-avo asiakkaiden määrä	150 henkilöä	309 henkilöä
		Seniorineuvolakäynnit	1.000 käyntiä /vuosi	789 käyntiä
			100%	

Kotisairaaloiminta mahdollistaa asiakkaiden hyvän hoidon myös akuutissa sairauden vaiheessa tai saattohoidossa kotona.	Virtuaalikäynnit osana kotihoitoa	Kaikille uusille kotihoidon asiakkaille virtuaalikäynti		Arviointijaksolla kokeillaan, ei jää kaikille käyttöön
		Virtuaalikäyntien lukumäärä	15 % kotihoiton käynneistä etäkäyntejä	11% kotihoiton asiakkaita ja 9% käynneistä etäkotihoitoa
	Kotihoidossa eriytetty tiimi, jossa vastaanotetaan uudet arviointi/kotihoiton asiakkuudet sekä akuutit kotisairaala- ja saattohoitoasiakkaat	Akuuttihoitotiimi kaikissa kotihoiton yksiköissä	3 tiimiä	Akuuttitiimiä ei ole toteutettu, koska kotisairaaloiminta aloitettiin.
	Alueella toimiva kotisairaala	Akuuttiosastohoidon tarve vähenee	5-10% vähemmän vuoteen 2020 verrattuna	Akuuttiosaston hoitovuoro kausia - 3,3% vähemmän kuin vuonna 2020
Osaava henkilöstö				
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Alueella saatavilla moniammatillinen ja tiimityöhön kykenevä henkilöstö, joka arvostaa kotihoiton työtä	Saatavilla koulutettua henkilöstöä	Avoimiin vakansseihin hakijat	Kaikkiin avoimiin vakansseihin saadaan koulutettu henkilöstö	Lähihoitajan vakanssit täytetty 100% lähihoitajilla. Sairaanhoidtajien tehtäviin ei ole saatu sijaisia.
	Henkilöstö motivoitunut ylläpitämään monialaista osaamistaan Itseohjautuvat tiimit	Toteutuneet koulutuspäivät	3 pv/vuosi	2 pv/vuosi
	Henkilöstö sitoutunut kuntouttavaan ja toimintakykyä ylläpitävään toimintaan	Tiimit toimivat alueellisesti ja itseohjautuvasti	100%	100% alueelliset tiimit, itseohjautuvuutta viedään eteenpäin
		Kinestetiikka- ja ergonomiakoulutukset	100% henkilöstöstä käynyt koulutukset	Kotihoidosta 90% käynyt koulutukset, jatkuva koulutus käynnissä
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet saavutetaan	Kotihoiton työnjaon keskitäminen koko Selänteen alueelle	Työnjakajien määrä	Kaksi (2) työnjakajaa Selänteen alueella	Työnjakoa ei ole keskitetty.
	Kotihoiton myöntäminen määrääjäksi	Asiakastyöaika/ lähihoitaja asiakastyöaika/ sairaanhoitaja	60 % 40- 45%	52% 38%

Kotihoidon asiakkaaksi kotikuntoutustiimin arviointijakson kautta	Kotihoidon palvelujen järjestäminen osittain palvelusetelillä	Säännöllisten kotihoidon asiakkaiden määrä	5 % vähemmän vuoden 2020 tasoon	+1,5%
		Myönnettyjen palvelusetelien määrä €	80.000€	Palveluseteleitä ei ole myönnetty, koska palveluntuottajat eivät ole pystyneet ottamaan asiakkaita vastaan.
		Talouden toteuma	Pysytään talousarviossa 2021	Haapajärvelle lisättiin määrärahaa henkilöstön sijaiskulujen vuoksi, jonka avulla pysyttiin talousarviossa. Pyhäjärvellä henkilöstön sijaiskulut nousseet ja talousarvio ylittyi, Reisjärvi pysyi talousarviossa.

9.3.10.2 Arviointi- ja vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito

Vastuuhenkilöt: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Virpi Jaatinen

Toiminnan kuvaus:

Arviointi- ja kuntoutusyksiköissä toteutetaan asiakkaiden arviointijaksoja sekä lyhytaikaishoitoa. Selänteen asiakkaiden arviointijaksot toteutetaan arviointiyksiköissä, mikäli se ei ole asiakkaalle kotona turvallista toteuttaa. Kaikki uudet asiakkuudet tulevat palvelutarpeen arvioinnin ja arviointijaksojen kautta ennen palveluiden aloittamista. Arviointijaksoja toteutetaan sekä kotona että arviointiyksiköissä. Arviointijaksot kestävät 2-6 viikkoon yksilöllisen tarpeen mukaan. Asiakkaiden lyhytaikaishoidot toteutetaan sovitulla jaksolla sekä kotona asumista tukien, että omaishoitajien vapaiden järjestämiseksi.

Omaishoito ja päivätoiminta ovat ensisijaisia ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluja ikääntyville. Tavoitteena on toimintakykyinen kotona asuva hyvinvoiva ikäihminen. Omaishoitajille järjestetään toimintaa heidän tuekseen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Arviointi- ja kuntoutusyksiköitä on Selänteen omana toimintana Haapajärvellä ja Reisjärvellä. Haapajärvellä Pääskysessä (16) paikkaa ja Reisjärvellä Arviidassa (12) paikkaa. Fysioterapeutti työskentelee säännöllisesti arviointiyksiköissä osana arviointi- ja kuntoutustiimiä. Pääskysessä hoidetaan pääasiassa Pyhäjärven ja Haapajärven asiakkaiden arviointeja, käyttöaste on ollut 83,2 %. Reisjärvellä Arviidassa hoidetaan Pyhäjärven ja Reisjärven arviointijaksoja sekä vuorohoitoa. Honkalinnasta poistettiin vuorohoitopaikat syksyllä 2021 ja Reisjärven vuorohoidot järjestetään Arviidassa. Arviidan käyttöaste on ollut 85 %. Pyhäjärvellä vuorohoidot järjestetään yksityisiltä ostetuilla paikoilla.

Omaishoidonohjaaja työskentelee terveys- ja vanhushpalveluissa sekä hyvinvointipalveluissa ja on yhteyshenkilö kaikille Selänteen alueen omaishoitajille. Suurin osa omaishoitajista hoitaa ikääntyntä tai muistisairasta läheistään. Omaishoidon piirissä oli myös pitkäaikaissairaita ja vammaispalveluiden asiakkaita eri ikäryhmistä. Omaishoidon piirissä oli yhteensä 222 asiakasta toimintavuoden 2021 aikana. Heistä 178 oli terveys- ja vanhushpalveluissa ja 44 hyvinvointipalveluissa. Uusia omaishoidon hakemuksia on tullut terveys- ja vanhushpalveluihin 2021 vuoden aikana 87 kpl, joista sai 42 myönteisen päätöksen ja 45 sai kielteisen päätöksen. Kielteisissä päätöksissä on mukana omaishoidontuen korotushakemuksia, kielteisissä päätöksissä asiakkaan kriteerit korotettuun tukeen eivät ole täyttyneet. Omaishoidonohjaajan tehtävässä aloitti uusi työntekijä toukokuun alusta ja maaliskuuhuhtikuussa omaishoidonohjaajaa ei ollut käytettävissä. Palveluohjaus hoiti tuona aikana omaishoitajien akuutit avuntarpeet. Toiminta pääsi kunnolla käyntiin vasta syksyllä. Omaishoidon ohjaaja on ollut yhteydessä omaishoitoperheisiin ja järjesti omaishoitajille ryhmätoimintoja, kuten kinestetiikka-koulutusta ja paloturvallisuuskoulutusta. Lisäksi omaishoitajille ja hoidettavien läheisille järjestettiin kuntosaliryhmiä.

Omaishoitajien terveystarkastukset toteutuivat kuntien seniorineuvoloissa poikkeusolosuhteet huomioiden. Huolimatta rajoituksista ja sulkuajoista, omaishoitajien terveys- ja hyvinvointitarkastuksissa kävi noin puolet kaikista omaishoitajista. Osa kutsutuista omaishoitajista ei käyttänyt tarjottua palvelua. Seniorineuvolan hoitaja kutsuu omaishoitajat terveystarkastukseen vähintään joka toinen vuosi ja resurssien mahdollistaessa vuosittain.

Omaishoidon vapaapäivien käyttäjien lukumäärä Selänteen terveys- ja vanhushpalveluissa oli 93 henkilöä, eli lähes puolet omaishoitajien kokonaislukumäärästä. Vapaat toteutuivat suurelta osin sijaishoidon toimeksiantosopimuksina tai vuorohoidossa. Uusia perhehoidon toimeksiantosopimuksia saatiin myös muutamille omaishoitoperheille. Hyvinvointipalveluissa omaishoidon vapaita käytti hieman yli puolet kaikista omaishoidettavista. Siellä myös suurin osa vapaista toteutui tilapäishoidossa tai sijaishoidon toimeksiantosopimuksella. Kaikille omaishoitajille tarjotaan vapaata, mutta osa omaishoitajista ei ole kokenut tarpeelliseksi käyttää tarjottuja omaishoidon vapaan palveluja. Koronapandemian vuoksi omaishoitajien vapaita järjestettiin enemmän toimeksiantosopimuksilla asiakkaan kotona.

Päivätoimintaa on järjestetty jokaisella kuntayhtymän paikkakunnalla. Reisjärvellä päivätoimintaa on neljänä päivänä viikossa ja Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä kaikkina arkipäivinä. Kaikissa päivätoiminnoissa tapahtui loppuvuonna asiakkaiden vähentymistä. Päivätoimintojen sisältöjä on yhteinäistetty ja toiminta on toimintakykyä tukevaa, kuntouttavaa ja asiakkaan voimavarat huomioivaa. Päivätoimintakävijöille laaditaan henkilökohtaiset tavoitteet ja suunnitelma toiminnalle yhteistyössä asiakkaan kanssa. Päivätoimintaan on otettu käyttöön myös VideoVisit-etäpalvelu, sen avulla lähetettiin päivätoiminnasta ohjelmaa kotona asuville, yhteistyössä kuntoutuksen henkilökunnan kanssa kotikuntoutuspilotin aikana. Tästä saimme hyvää palautetta ja toimintaa kehitetään ensi vuonna lisää omana toimintana.

Asiakas Päivätoiminta, omaishoito ja vuorohoito				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Mielekäs arki sisältää toimintakykyä ja kotona asumista tukevaa toimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä.	Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen päivätoiminta	Päivätoimintakävijöiden lukumäärä	130 asiakasta	97 asiakasta
		Toimintapäivien lukumäärä	15 pv/viikossa	14 pv/viikossa
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Monipuolinen ohjaus ja tuki ja koulutus.	Omaishoitajien terveystarkastukset	100 %/2 vuotta	100%
			4 kertaa vuodessa	Omaishoitajille järjestetty 4 eri

Vuorohoito ja perhehoito kotona asumisen tukena.	Omaishoidon vapaapäivät toteutetaan vuorohoidossa, perhehoidossa, päivätoiminnassa, toimeksiantosopimuksella tai kotihoidon palveluilla	Ryhmätoimintakerrat omaishoitajille ja hoidettaville		ryhmätoimintaa: kinestetikka-koulutus, omaishoitajien kaksi ryhmätoimintapäivää ja paloturvallisuuskoulutus
	Vuorohoitopaikat toimivat aidosti toimintakykyä tukevana lyhytaikaishoitopaikkoina	Vuorohoitopäivien määrä/as/vuosi	Kaikki omaishoitajat käyttävät omaishoidon vapaapäivät	53% käyttänyt omaishoidon vapaapäiviä Kaikille tarjotaan.
	Arviointipaikat arviointijaksot käytössä	Arviointijakso-asiakkaiden määrä ja hoidon kesto vuorokausina	Arviointijakso-paikat: käyttöaste 100 %, arviointijakson kesto keskimäärin 2 vk	100%, jakson kesto 2-6 viikkoa
Asiakkaan toimintakyky arvioidaan arviointiyksikössä, mikäli sitä ei voida turvallisesti asiakkaan kotona toteuttaa	Tukipalvelut ja hyvinvointiteknologia kotona asumista tukevana palveluna saatavilla	Tukipalvelu-asiakkaat, joilla ei säännöllistä kotihoitoa	Vuoden 2020 tasoon lisäys asiakasmäärissä 5 %	4% nousu
Turvallista kotona asumista tukipalveluiden ja hyvinvointiteknologian avulla		Hyvinvointiteknologia käytössä kotihoito/tukipalveluasiakkaille	Ensisijaisesti etäkäynti tarjotaan tukipalveluna kaikille uusille asiakkaille. Vuonna 2021 15% kotihoidon käynneistä tapahtuu virtuaalisesti	9% kotihoidon käynneistä virtuaalisesti. Etäkäynti tarjotaan kaikille uusille asiakkaille.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Toiminnaltaan monipuolinen tavoitteellinen päivätoiminta tukipalveluna kotona asumisen tukemiseen	Toiminnallista päivätoimintaa on tarjolla koko Selälänteen alueella.	Selälänteen alueella toimivien päivätoiminta yksiköiden lukumäärä	3 kpl	3 kpl
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen monipuolisilla tukitoimenpitein	Monipuolinen palveluvalikoima omaishoitajien jaksamisen tukemiseen.	Omaishoitajien/omaishoidettavien osallistuminen ryhmä – ja päivätoimintaan	Omaishoitajista 20 % osallistuu tarjottuun palveluun	Noin 20% osallistunut palvelusuunnitelmat. Suunnitelmien toteutumista seurataan ja kirjataan.
Tavoitteellista toimintakykyä ylläpitävää ja kotona asumista tukevaa vuorohoitoa	Vuorohoitajaksoille on laadittu päiväkohtainen tavoitteellinen toimintakykyä ylläpitävä/parantava sisältö	Viikko-ohjelmat tehtynä	Viikko-ohjelmat tehty	Jatkosuunnitelmat moniammatillisesti yhteistyössä asiakkaan ja läheisten kanssa.
		Yhdessä laaditut tavoitteelliset hoito- ja palvelusuunnitelmat jaksoille laadittuna.	100 %	
			100%	Yksiköissä

Arviointijaksot toteutetaan suunnitellusti	Arviointijaksoille on laadittu tavoitteellinen suunnitelma yhteistyössä henkilökunnan, asiakkaan ja kuntoutuksen asiantuntijan kanssa	Suunnitelma laadittu ja sen toteutumista seurataan ja kirjataan Jatkohoitosuunnitelma laadittu	100%	viikko-ohjelmat tehty Kaikille asiakkaille tavoitteelliset hoito- ja palvelusuunnitelmat
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Moniammatillinen osaava henkilökunta	Moniammatillinen koulutettu henkilöstö Työnohjaus tarvittaessa	Vakanssit täytetty koulutetulla henkilöstöllä Yksiköiden osaamiskartoitukset Ammattihenkilöiden lukumäärä/yksikkö	100% Päivitetty Kaikissa yksiköissä on käytössä ammattitaitoinen henkilökunta ja mitoitust on arviointiyksikössä vähintään 0,7	100% Osaamiskartoitukset on tehty Henkilöstömitoitus arviointiyksiköissä 0.7 ja henkilöstö on koulutettua.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Palvelurakenteen keventäminen tukipalveluja lisäämällä	Monimuotoiset palvelut	Kotihoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneillä Tehostetun palveluasumisen peittävyys 75v Omaishoidon peittävyys Perhehoidossa asuvien osuus Tukipalveluiden osuus 75 v Kustannusten kohdentuminen kotiin annettaviin palveluihin %	13 % 7 % 7 % 1 % 20 % 60 % kotiin annettavat palveluihin verrattuna asumispalveluihin	22 % 9,7 % 6% yli 75 vuotiaista 1 asiakas 18% 52,75 % kustannuksista kotiin annettaviin palveluihin

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Hoito- ja hoivapalvelut						
Asiakas- ja palveluohjaus						
Käynnit	kpl	1 537	719	639	179	
Yhteydenotot	kpl	834	386	315	133	
Yhteydenotot, alle 75-vuotiaat	kpl	205	103	77	25	

Yhteydenotot, yli 75-vuotiaat	kpl	629	283	238	108	
Ehkäisevät palvelut						
Asiakkaat, alle 75-vuotiaat	hlö	206	48	128	27	3
Asiakkaat, 75 vuotta täyttäneet	hlö	108	53	52	2	1
Käynnit, alle 75-vuotiaat	kpl	412	207	174	27	4
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	377	267	107	2	1
joista käynnit 70 vuotiaiden terveystar-	kpl	94	21	48	25	
kastuksessa						
joista 80 vuotiaiden hyvinvointikäynnit	kpl	65	16	28	21	
Avopalvelut						
Asiakkaat, alle 75-vuotiaat	hlö	35	11	20	4	
Asiakkaat, 75 vuotta täyttäneet	hlö	101	35	44	21	1
Käynnit, alle 75-vuotiaat	kpl	39	11	23	5	
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	112	38	47	26	1
Omaishoidon tuki						
Asiakkaat, alle 75-vuotiaat	hlö	64	35	20	9	
Asiakkaat, 75 vuotta täyttäneet	hlö	114	49	42	23	
Omaishoidon vapaapäivien käyttäjät	kpl	93	39	37	17	
Kotiin annettavat palvelut yhteensä						
Päivätoiminta						
Asiakkaat	hlö	97	39	40	18	
Toimintapäivät, alle 75-vuotiaat	kpl	198	39	159	0	
Toimintapäivät, 75 vuotta täyttäneet	kpl	2 788	1 143	1 204	441	
Kotihoito ja tukipalvelut						
Asiakkaat (summatason hetu), alle 75-	hlö	67	25	31	11	
vuotiaat						
Asiakkaat (summatason hetu), 75 vuotta	hlö	260	105	117	38	
täyttäneet						
Asiakkaat 30.11, säännöll. kotihoidon pii-	hlö	290	113	127	50	
rissä, 75 vuotta täyttäneet						
Asiakkaat 30.11, tilapäinen kotihoito, 75	hlö	19	12	4	3	
vuotta täyttäneet						
Kotihoito						
Asiakkaat (summatason hetu), alle 75-	hlö	500	171	229	100	
vuotiaat						
Asiakkaat (summatason hetu), 75 vuotta	hlö	964	404	384	176	
täyttäneet						
Asiakkaat, alle 75-vuotiaat	hlö	500	171	229	100	
Asiakkaat, 75 vuotta täyttäneet	hlö	964	404	384	176	
Säännölliset asiakkaat	hlö	474	184	204	86	
joista uudet säännölliset asiakkaat	hlö	121	58	43	20	
Tilapäiset asiakkaat	hlö	410	172	185	53	
joista uudet tilapäiset asiakkaat	hlö	213	96	90	27	
Käynnit, alle 75-vuotiaat	kpl	56 295	19 145	30 954	6 196	

Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	246 339	75 116	139 956	31 267	
joista etäkäynnit	kpl	19 144	12 047	6 400	697	
Asiakkaan luona suoritettut työtunnit	h	103 279	32 246	60 076	10 957	
Välitön työaika	%	150	55	53	42	
Tukipalvelut						
Asiakkaat, alle 75-vuotiaat	hlö	95	53	27	15	
Asiakkaat, 75 vuotta täyttäneet	hlö	351	166	116	69	
Käynnit, alle 75-vuotiaat	kpl	13 473	8 342	2 297	2 834	
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	48 144	30 550	7 125	10 469	
Kotisairaala						
Asiakkaat, alle 75-vuotiaat	hlö	79	34	29	12	4
Asiakkaat, 75 vuotta täyttäneet	hlö	57	30	16	7	4
Käynnit, alle 75-vuotiaat	kpl	1 047	520	466	57	4
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	762	515	200	43	4
Käynnit, kotihoito	kpl	907	474	408	25	
Käynnit, Avosairaanhoido	kpl	902	561	258	75	8
Perhehoito						
Asiakkaat	hlö	17	7	10	0	
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	33	33	0	0	
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	890	171	719	0	
Lyhytaikainen perhehoito						
Asiakkaat	hlö	1	1	0	0	
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	9	9	0	0	
Kokoaikainen perhehoito						
Asiakkaat	hlö	1	0	1	0	
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	365	0	365	0	
Osa-aikainen perhehoito						
Asiakkaat	hlö	15	6	9		
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	24	24			
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	525	171	354		

Toimintatuotot ja -menot

Kotiin annettavat palvelut, arviointi- ja lyhytaikaishoito, päivätoiminta	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-3 449 450	-205 287	-3 654 737	-3 605 856,51	48 880,49	98,70 %	-3 250 761,47	-355 095,04
TOIMINTATUOTOT	809 300		809 300	1 006 364,83	197 064,83	124,40 %	1 169 588,93	-163 224,10
TOIMINTAKULUT	-4 255 950	-205 287	-4 461 237	-4 611 034,45	-149 797,45	103,40 %	-4 416 734,92	-194 299,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 800		-2 800	-1 186,89	1 613,11	42,40 %	-3 615,48	2 428,59
Pyhäjärven palvelut	-3 914 090	-94 464	-4 008 554	-4 035 434,21	-26 880,21	100,70 %	-3 934 431,39	-101 002,82
TOIMINTATUOTOT	569 000		569 000	504 762,41	-64 237,59	88,70 %	633 807,07	-129 044,66
TOIMINTAKULUT	-4 479 940	-94 464	-4 574 404	-4 538 844,41	35 559,59	99,20 %	-4 565 528,51	26 684,10
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 150		-3 150	-1 352,21	1 797,79	42,90 %	-2 709,95	1 357,74
Reisjärven palvelut	-1 958 920	21 210	-1 937 710	-1 694 208,80	243 501,20	87,40 %	-1 722 011,36	27 802,56
TOIMINTATUOTOT	398 100		398 100	594 299,52	196 199,52	149,30 %	479 018,10	115 281,42
TOIMINTAKULUT	-2 355 170	21 210	-2 333 960	-2 287 308,74	46 651,26	98,00 %	-2 197 750,17	-89 558,57
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 850		-1 850	-1 199,58	650,42	64,80 %	-3 279,29	2 079,71
Kaikki yhteensä	-9 322 460	-278 541	-9 601 001	-9 335 499,52	265 501,48	100,90	-8 907 204,22	-428 295,30

9.3.10.3 Asumispalvelut

Vastuuhenkilöt: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Virpi Jaatinen 1.1.-31.7.2021 ja va. hoitotyönjohtaja Jonna Haikara 1.8.-31.12.2021

Toiminnan kuvaus: Asumispalvelun vaihtoehtoja ovat perhehoito, tuettu asuminen ja tehostettu asumispalvelu omana toimintana tai palvelusetelillä. Käytössä on sähköinen palvelusetelijärjestelmä PSOP. Tehostetun palveluasumisen päätöksenteossa käytetään RAI-arviointijärjestelmää ja päätöksenteko tapahtuu moniammatillisessa SAS-työryhmässä.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen:

Selänteen omia tehostetun palveluasumisen paikkoja on Haapajärvellä Koivikon Peipposessa 24 paikkaa ja Reisjärven Honkalinnassa 22 paikkaa. Yksityisiksi palvelusetelintuottajiksi on hyväksytty Pyhäjärvellä; Attendo Järvenhelmi, Espero Hoivakoti Jaatinen ja Suomen Dementiayhdistys ry Karpalokoti. Haapajärvellä; Attendo Ruusula ja Lampelan Palvelukoti. Reisjärvellä; Hoivakoti Paa-vola, sekä Pihtiputaalla Attendo Variskylä.

Selänteen omat tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat olleet koko ajan täynnä ja myös pientä jonotusta on syntynyt omiin yksiköihin Reisjärvelle ja Haapajärvelle. Toiminnallisena muutoksena Honkalinnaan tuli kaksi palveluasumisen paikkaa lisää, kun vuoro hoito siirtyi Arviidaan.

Palvelusetelikustannukset ylittyivät Haapajärvellä 9,4%, Pyhäjärvellä tuli alitusta 10 % ja Reisjärvellä puolestaan alitusta tuli 20,1% budjetoidusta arviosta. Yksityisillä palveluntuottajilla oli paikkoja vapaana Pyhäjärvellä kuusi paikkaa vuoden 2021 lopussa. Reisjärven ja Haapajärven yksiköt olivat täynnä. Tehostetun palveluasumisen hakemuksia tuli vuonna 2021 111 kpl, joista myönteisiä oli 76 kpl ja kielteisiä 35 kpl. Kuntayhtymän valtuusto teki palvelusetelien suhteen tasapuolisuutta lisäävän päätöksen ja 1.10.2021 alkaen kaikille palveluseteli asiakkaille tuli jäädä 164 € käyttövara, huomioiden kuitenkin, että palvelusetelin kattoarvo on 100 €. Tämä lisäsi palvelusetelistä aiheutuvia kustannuksia. 1.7.2021 voimaan astunut uusi asiakasmaksulaki aiheutti huolta ja hämmennystä asiakkaiden ja omaisissa, tämä tuotti huomattavasti lisätyötä asiakasprosessin kertaamiseksi huolestuneille kyselijöille.

Tehostetussa palveluasumisessa kiinnitetään huomiota kuntouttavaan työotteeseen, yksilölliseen ja asiakaslähtöiseen palveluun. Lähes kaikki työntekijät ovat käyneet kinestetikan peruskurssin. Asiakkaan hoidossa toteutetaan asiakkaan / omaisten kanssa yhteistyössä laadittua hoito- ja palvelusuunnitelmaa. Hoito- ja palvelusuunnitelmat arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti ja aina toimintakyvyn oleellisesti muuttuessa. Ostetun lääkäripalvelun avulla tehostetun palveluasumisen asukkaiden lääketieteelliset hoitosuunnitelmat on saatu päivitettyä ja asiakkaat voidaan hoitaa lääkituen avulla omissa yksiköissään mahdollisimman pitkään. Lääkärit käyvät yksiköissä säännöllisesti ja lisäksi on järjestetty etä- ja akuuttikonsultaatio mahdollisuus.

Turvalliseen lääkehoitoon on panostettu entisestään. Asiakkailta on käytössä lääkkeiden annosjarkelu ja tämä on veloitettu myös yksityisille palveluntuottajille palvelusetelisääntökirjan ohjeissa.

Kotisairaala aloitti toimintansa virallisesti 1.9.2021 mistä on tullut paljon positiivista palautetta niin Selänteen omista kuin yksityisiltäkin palveluntuottajilta. Tämän lisäksi Oulun eteläisellä alueella alkoi 1.9.2021 Tilannekeskus pilotti, johon tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat voineet tehdä akuutti konsultaatioita virka-ajan ulkopuolella.

Selänteen omille tehostetun palveluasumisen yksiköille vuonna 2020 aloitettu yhteinen kehittämisprojekti jatkui vuoden 2021 syksyyn asti. Yksiköiden työntekijät saivat sparrausta Konstituutti Oy:ltä yksiköiden kehittämiseen. Kehittämisen tavoitteina olivat toimintojen yhtenäistäminen,

kuntouttavan työn juurruttaminen ja henkilöstön hyvinvointi. Projektin myötä saatu palaute on ollut positiivista. Tavoitteena on ylläpitää projektin myötä kehittyneitä muutosideoita ja toimintatapoja. Selänteen alueella ei ole perhehoidon yksiköitä. Vuoden aikana pitkäaikaisessa perhehoidossa on ollut yksi asiakas. Lyhytaikaista, asiakkaiden kotona tapahtuvaa perhehoitoa on säännöllisesti käytössä. Lyhytaikaisessa ja osa-aikaisessa perhehoidossa on ollut vuoden aikana 15 asiakasta. Säännöllisesti toimivia perhehoitajia on kolme.

Asiakas Tehostettu palveluasuminen				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Asiakkaalla mielekäs ja turvallinen elämä toimintakyvyn rajoituksista huolimatta omassa kodissa elämän loppuun saakka.	Asiakkaan yksilöllinen hoidon tarpeen arvioiminen ja suunnitteleminen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen Ympäri vuorokautinen kotisairaaloiminta	Asiakkaan ja omaisten kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 % 6 kuukauden välein päivitettyinä	100% Kotisairaaloimintaa on ollut klo 7-22 ma-su.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Riittävä määrä ympärivuorokautista asumispalvelua niitä tarvitseville	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö.	Tehostetussa palveluasumisessa yli 75 v Alle 75 vuotiaista	Enintään 7 % yli 75 2 %	9,7% 0,1%
Turvallinen akuutti sairaanhoito ja elämän loppuvaiheen hoito	Toimiva kotisairaaloiminta ja saattohoito	Omissa yksiköissä loppuun saakka hoidettujen asiakkaiden lukumäärä	100 % hoidetaan omissa yksiköissä loppuun saakka	100%
Yksiköiden toimintaa valvotaan säännöllisesti	Omavalvontasuunnitelmat kaikissa yksiköissä tehtynä ja viranomaisvalvonta toteutetaan	Omavalvontasuunnitelmat päivitetty Valvontakäynnit/yksikkö Kantelut ja muistutukset toiminnasta	100 % Vähintään 1 käynti/yksikkö/vuosi 0 kappaletta /yksikkö	100% Toteutunut 0.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö	Henkilöstön asenne ja sitoutuneisuus ihmislähtöiseen ja toimintakykyä ylläpitävään ja kuntouttavaan toimintaan Ammatillisen osaamisen päivittäminen säännöllisesti. Työnohjaus tarvittaessa	Yksiköiden osaamiskartoitus Asiakkaiden/ omaisten tyytyväisyyskysely tehtynä Kehittämispäivät	Tehtynä Tehty kaikissa yksiköissä Kaksi iltapäivää/vuosi Tuntevakoulutus /kaikille työntekijöille Kinestetiikkakoulutus kaikille työntekijöille	Tehty koko henkilöstölle. Tehty jokaisessa yksikössä. Toteutunut Toteutunut osittain koronarajoitteiden takia Toteutunut lähes 100%

Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Palvelurakenteen keventäminen lisäämällä avopalveluja ja vähentämällä ympärivuorokautista palvelua	Toimivat ja joustavat palveluprosessit SAS -työryhmän toiminta yhdessä palveluohjauksen ja kotikuntoutustiimin kanssa	Avopalveluita on saatavilla SAS-työryhmän koontumiset kotiutustiimin kanssa ja myönnetty uudet palvelusetelit ja oman toiminnan paikat	Tukipalvelut ja kotihoidonpalvelut ovat saatavilla kaikilla paikkakunnilla ja ne ovat ensisijaisia palveluita. Palvelusetelien määrä säilyy 2020 tasolla Oman toiminnan paikat vähenivät 4 paikalla	Tukipalveluita ja kotihoidonpalveluita on hyvin saatavilla kaikilla paikkakunnilla. Myönteisiä palveluseteleitä 76 kpl (v.2020 56 kpl) Oman toiminnan paikkoja on vähennetty molemmissa yksiköissä 2 paikkaa.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokuntalaiset
Tehostettu palveluasuminen						
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	8 012	2 417	5 328	267	
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	71 117	25 084	31 059	14 244	730
Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen						
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	1 048	461	397	190	
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	8 114	3 675	1 853	2 586	
Arviointihoitopäivät	pv	4 947	2 657	1 220	1 070	
Vuorohoitopäivät	pv	2 346	761	859	726	
Muut hoitopäivät	pv	1 229	403	141	685	
Paikkojen lukumäärä	kpl	33	16	3	14	
Arviointipaikat	kpl	6	4		2	
Vuorohoitopaikat	kpl	27	12	3	12	
Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen						
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	6 964	1 956	4 931	77	
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	63 003	21 409	29 206	11 658	730
Paikkojen lukumäärä	kpl	195	67	92	34	2

Toimintatuotot ja -menot

Asumispalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-2 252 070		-2 252 070	-2 056 856,08	195 213,92	91,40 %	-2 052 412,42	-4 443,66
TOIMINTATUOTOT	400 000		400 000	572 892,76	172 892,76	143,20 %	509 760,87	63 131,89
TOIMINTAKULUT	-2 642 670		-2 642 670	-2 622 459,58	20 210,42	99,20 %	-2 553 912,83	-68 546,75
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 400		-9 400	-7 289,26	2 110,74	77,50 %	-8 260,46	971,20
Pyhäjärven palvelut	-2 723 500		-2 723 500	-2 474 880,60	248 619,40	90,90 %	-2 362 560,03	-112 320,57
TOIMINTATUOTOT	79 500		79 500	73 600,11	-5 899,89	92,60 %	124 616,34	-51 016,23
TOIMINTAKULUT	-2 803 000		-2 803 000	-2 548 480,71	254 519,29	90,90 %	-2 487 176,37	-61 304,34
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			0					0,00
Reisjärven palvelut	-1 273 820		-1 273 820	-1 123 938,52	149 881,48	88,20 %	-1 054 772,88	-69 165,64
TOIMINTATUOTOT	325 000		325 000	337 804,95	12 804,95	103,90 %	457 398,56	-119 593,61
TOIMINTAKULUT	-1 597 620		-1 597 620	-1 461 480,46	136 139,54	91,50 %	-1 511 030,93	49 550,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 200		-1 200	-263,01	936,99	21,90 %	-1 140,51	877,50
Kaikki yhteensä	-6 249 390	0	-6 249 390	-5 655 675,20	593 714,80	90,50	-5 469 745,33	-185 929,87

Terveys- ja vanhushpalvelut yhteensä

Terveys- ja vanhushpalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	Tot %	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-21 535 620	-1 002 815	-22 538 435	-22 078 281,12	460 153,88	98,00 %	-21 227 811,90	-850 469,22
TOIMINTATUOTOT	3 669 020		3 669 020	4 036 568,08	367 548,08	110,00 %	4 634 713,75	-598 145,67
TOIMINTAKULUT	-25 116 220	-1 002 815	-26 119 035	-26 075 617,56	43 417,44	99,80 %	-25 788 312,49	-287 305,07
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-88 420		-88 420	-39 231,64	49 188,36	44,40 %	-74 213,16	34 981,52
Pyhäjärven palvelut	-19 836 320	-244 464	-20 080 784	-20 785 648,24	-704 864,24	103,50 %	-20 257 467,65	-528 180,59
TOIMINTATUOTOT	1 965 970		1 965 970	2 090 053,14	124 083,14	106,30 %	2 612 137,67	-522 084,53
TOIMINTAKULUT	-21 731 520	-244 464	-21 975 984	-22 847 271,22	-871 287,22	103,07 %	-22 818 430,28	-28 840,94
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-70 770		-70 770	-28 430,16	42 339,84	40,20 %	-51 175,04	22 744,88
Reisjärven palvelut	-8 680 480	21 210	-8 659 270	-8 365 934,55	293 335,45	96,60 %	-8 903 400,19	537 465,64
TOIMINTATUOTOT	1 185 900		1 185 900	1 213 511,60	27 611,60	102,30 %	1 416 106,82	-202 595,22
TOIMINTAKULUT	-9 838 280	21 210	-9 817 070	-9 568 377,89	248 692,11	97,50 %	-10 302 073,70	733 695,81
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 100		-28 100	-11 068,26	17 031,74	39,40 %	-17 433,31	6 365,05
Kaikki yhteensä	-50 052 420	-1 226 069	-51 278 489	-51 229 863,91	48 625,09	99,90	-50 388 679,74	-841 184,17

9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöjohtaja Sanna Rätty

Toiminnan kuvaus: Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden päämääränä on turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin-, elin- ja toimintaympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten hyvinvoinnin turvaaminen Haapajärvellä, Pyhäjärvellä, Reisjärvellä ja Kärämäellä.

Selänteen ympäristölautakunta vastaa laissa kunnan tehtäväksi säädettyjen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä. Ympäristölautakunta on delegoinut laajasti toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille ja viranhaltijat toimivat myös valmistelemiensa asioiden esittelijöinä ympäristölautakunnan kokouksissa. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden toimintaa ohjaavat Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kuntayhtymähallituksen hyväksymä pitkän tähtäimen strategia sekä toimialaan liittyvät alueelliset ja valtakunnalliset suunnitelmat.

Viranomaistoiminta ja -palvelut järjestetään siten, että toiminta on ennalta ehkäisevää ja laadukasta sekä valvonta säännöllistä, tehokasta ja oikein kohdennettua. Toiminnan on myös oltava hyvän hallinnon mukaista, eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa.

Valvontasuunnitelmat laaditaan riskiperusteisesti, jotta voimavarat saadaan kohdennettua oikein. Viranomaisyhteistyöllä pyritään asiakaslähtöisyyteen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen: Vuosi 2021 on osoittanut, että ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden viranomaispalvelut, henkilökunta ja asiakkaat ovat sopeutuneet koronarajoitukseen. Kaikki hakemus- ja ilmoitusasiat on saatu käsiteltyä normaalisti ja tarkastustyö käynnistyi heti vuoden alusta. Valvonta- ja toimistohenkilökunta työskenteli ja kouluttautui suositusten mukaisesti paljon etänä. Ympäristölautakunnan kokouksia pidettiin kuusi, kaikki hybridikokouksina. Uusien talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien käyttöönotto vuoden alusta alkaen vaati paljon opettelua ja toi lisätehtäviä erityisesti esimiehelle ja lupasihteereille. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden tulevaa organisoitumista 1.1.2023 alkaen pohdittiin loppuvuodesta henkilökunnan kesken pidetyssä "työpajassa" ja kuntapäätäjien kanssa aloitettiin säännölliset palaverit asiasta. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden tuotot ja toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Ympäristöterveysvalvonta

Tupakan myyntilupien vuosittaiset valvontamaksut perittiin normaaliin tapaan tammikuussa, joka on merkittävä osa ympäristöterveyden maksutuotoista. Toiminta oli melko normaalia; tarkastuksia pystyttiin tekemään lähes normaalisti. Ympäristöterveysvalvonta oli mukana Haapajärven, Reisjärven ja Kärämäen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatimistyössä. Vesilaitosten vedenjakealueiden paikkatietomuotoon saattaminen työllisti alkuvuodesta. Koronan vuoksi olleet ravintolarajoitukset hidastivat ravintoloiden keväälle suunniteltuja tarkastuksia. Tehostetun palveluasumisen tarkastuksia ei tehty rajoituksista johtuen. Loppuvuodesta kouluttauduttiin ja käytiin läpi järjestelmätietoja elintarvikelain ja terveydensuojelulain muutoksiin liittyen. Kaikki ilmoitukset pystyttiin käsittelemään nopealla aikataululla ja neuvontaa ja ohjausta voitiin antaa asiakkaille normaalisti. Etätyönä pystyttiin tekemään suuri osa tehtävistä. Viransijainen aloitti Haapajärven toimipisteessä 11.8.2021 alkaen.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Km	TP21 Pj	TP21 Rj
Ympäristöterveysvalvonta						
Päätökset ja ilmoitukset	kpl	54	16	25	7	6
Tarkastukset	kpl	219	87	49	57	26
Lausunnot	kpl	38	19	3	7	9
Näytteenotot	kpl	59	22	8	18	11

Toimintatulot ja -menot

Ympäristöterveysvalvonta	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-88 970		-88 970	-68 070,20	20 899,80	76,50 %	-63 678,29	-4 391,91
TOIMINTATUOTOT	14 800		14 800	19 036,14	4 236,14	128,60 %	16 955,27	2 080,87
TOIMINTAKULUT	-103 770		-103 770	-87 106,34	16 663,66	83,90 %	-80 633,56	-6 472,78
Kärsämäen palvelut	-38 640		-38 640	-29 619,45	9 020,55	76,70 %	-31 904,95	2 285,50
TOIMINTATUOTOT	6 450		6 450	8 283,29	1 833,29	128,40 %	8 296,30	-13,01
TOIMINTAKULUT	-45 090		-45 090	-37 902,74	7 187,26	84,10 %	-40 201,25	2 298,51
Pyhäjärven palvelut	-73 270		-73 270	-56 295,56	16 974,44	76,80 %	-49 716,78	-6 578,78
TOIMINTATUOTOT	12 250		12 250	15 743,40	3 493,40	128,50 %	13 237,83	2 505,57
TOIMINTAKULUT	-85 520		-85 520	-72 038,96	13 481,04	84,20 %	-62 954,61	-9 084,35
Reisjärven palvelut	-39 160		-39 160	-30 025,94	9 134,06	76,70 %	-25 713,85	-4 312,09
TOIMINTATUOTOT	6 550		6 550	8 386,19	1 836,19	128,00 %	6 845,60	1 540,59
TOIMINTAKULUT	-45 710		-45 710	-38 412,13	7 297,87	84,00 %	-32 559,45	-5 852,68
Kaikki yhteensä	-240 040		-240 040	-184 011,15	56 028,85	3,07	-171 013,87	-12 997,28

Eläinlääkintähuolto

Tammikuun ajan praktikkoeläinlääkärit vastasivat kiireellisistä eläinsuojelun ja eläintautien valvontatehtävistä, joten vuoden alku oli tiukka. Vuoden ensimmäisellä kolmanneksella täydestä 5 htv:n praktikkoressurssista oli täytettynä 4,5 htv. Viranhaku 1.1.2021 alkaen täyteen praktikkovirkaan ei tuottanut tulosta, joten virka oli vuoden alusta täyttämättä. Vakituinen praktikkoeläinlääkäri irtisnautui huhtikuussa 50%:n virasta 1.6.2021 alkaen. Sijaisia rekrytoitiin kahden opintovapaan, täyttämättömien virkojen ja vuosilomien vuoksi. Eläinlääkäripraktiikan työn riskinarviointi päivitettiin yhteistyössä henkilökunnan kanssa huhtikuussa ja sovittiin useista toimenpiteistä riskien vähentämiseksi.

Eläinlääkintähuollossa aloitti valvontaeläinlääkäriin sijainen 1.2.2021 alkaen, 78 %:n työajalla, toimipisteensä yhteisvastaanotto Haapajärvellä. Vakituinen viranhaltija palasi virkavapaalta 6.4.2021, 50 %:n työajalla. Valvontaeläinlääkärit pystyivät hoitamaan hankalimpia eläinsuojeluasioita parityönä huhtikuusta alkaen, joka on tärkeää työsuojelullisesti. Valvontaeläinlääkärit osallistuivat PSAVI:n ns. Hiljaiset tilat-projektiin, jossa tarkastettiin nautatiloja eläinten hyvinvointiin, lääkekirjanpitoon ja sivutuotteiden hävittämiseen liittyen. AVI:n valtiolle kuuluvien tehtävien hoidosta maksamat korvaukset kattoivat suuren osan valvontaeläinlääkäreiden palkkakuluista.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Km	TP21 Pj	TP21 Rj	Ulkokunt alaiset
Eläinlääkintähuolto							
Suurelääkäynnit	kpl	2 035	727	333	241	703	31
Päivystysajan suurelääkäynnit	kpl	493	140	127	88	138	0
Terveystarkastuskäynnit	kpl	213	46	97	11	56	3
Vastaanottokäynnit	kpl	2 484	1 011	231	816	300	126
Päivystysajan pienelääkäynnit	kpl	254	136	24	52	30	12
Eläinsuojelutarkastukset	kpl	97	50	21	17	7	2

Toimintatuotot ja -menot

Eläinlääkintähuolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-269 750		-269 750	-241 304,75	28 445,25	89,50 %	-244 864,49	3 559,74
TOIMINTATUOTOT	15 400		15 400	36 546,43	21 146,43	237,30 %	14 797,18	21 749,25
TOIMINTAKULUT	-285 150		-285 150	-272 074,73	13 075,27	95,40 %	-252 987,92	-19 086,81
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-5 776,45	-5 776,45		-6 673,75	897,30
Kärsämäen palvelut	-128 430		-128 430	-108 379,64	20 050,36	84,40 %	-114 480,22	6 100,58
TOIMINTATUOTOT	6 700		6 700	17 615,72	10 915,72	262,90 %	6 540,68	11 075,04
TOIMINTAKULUT	-135 130		-135 130	-124 536,55	10 593,45	92,20 %	-119 737,50	-4 799,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-1 458,81	-1 458,81		-1 283,40	-175,41
Pyhäjärven palvelut	-190 580		-190 580	-159 120,47	31 459,53	83,50 %	-166 886,49	7 766,02
TOIMINTATUOTOT	9 800		9 800	25 876,14	16 076,14	264,00 %	9 632,55	16 243,59
TOIMINTAKULUT	-200 380		-200 380	-182 867,21	17 512,79	91,30 %	-174 593,89	-8 273,32
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-2 129,40	-2 129,40		-1 925,15	-204,25
Reisjärven palvelut	-174 210		-174 210	-129 753,64	44 456,36	74,50 %	-123 682,22	-6 071,42
TOIMINTATUOTOT	8 150		8 150	20 398,58	12 248,58	250,30 %	8 153,97	12 244,61
TOIMINTAKULUT	-162 060		-162 060	-147 752,22	14 307,78	91,20 %	-128 884,31	-18 867,91
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 300		-20 300	-2 400,00	17 900,00	11,80 %	-2 951,88	551,88
Kaikki yhteensä	-762 970	0	-762 970	-638 558,50	124 411,50	83,70	-649 913,42	11 354,92

Ympäristönsuojelu ja maa-ainesvalvonta

Ympäristötarkastajat osallistuivat pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatimiseen Haapajärvellä, Reisjärvellä ja Kärsämäellä. Pyhäjärvellä tarkasteltiin pohjavesialueella olevia kiinteistöjä ja niiden jätevesijärjestelmiä. Lausuntoja annettiin rakennusvalvontaan, kaavoitushankkeisiin, Aville ja Elylle. Meluilmoituksia, lannan aumaosilmoituksia ja rekisteröinti-ilmoituksia käsiteltiin normaaliin tapaan. Yksityisten jätevesiasioita käsiteltiin edelleen. Ympäristöluvuissa velvoitettujen vuosiraportointitietoja seurattiin. Yhteydenottoja erinäisistä yleisöhavainnoista käsiteltiin jonkin verran (roskaantumisen, naapurien jätevesijärjestelmät, ruoppausasiat, naapurien jäteasiat, lehtien poltto, kisat, rotat, jetit). Lupa-asioita käsiteltiin muutamia (eläinsuojat, maankaatopaikka, maa-aines). Asioita pystyttiin hoitamaan suurelta osin etätyönä, tehokkaasti. Suunnitelmallista ympäristönsuojelun valvontaa pystyttiin tekemään hyvin määräaikaisen tarkastajan ansiosta ja tämä näkyi myös kerätyissä valvontamaksuissa.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Km	TP21 Pj	TP21 Rj
Ympäristönsuojelu						
Päätökset	kpl	54	29	4	14	7
Lausunnot	kpl	166	53	22	56	35
Ilmoitukset	kpl	28	13	2	7	6
Tarkastukset	kpl	125	51	23	26	25
Kehotukset	kpl	42	2	2	36	2

Toimintatuotot ja -menot

Ympäristönsuojelu	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-73 780		-73 780	-65 247,76	8 532,24	88,40 %	-39 209,82	-26 037,94
TOIMINTATUOTOT	14 450		14 450	24 140,31	9 690,31	167,10 %	27 639,76	-3 499,45
TOIMINTAKULUT	-88 230		-88 230	-89 388,07	-1 158,07	101,30 %	-66 849,58	-22 538,49
Kärsämäen palvelut	-37 890		-37 890	-33 437,20	4 452,80	88,20 %	-22 174,49	-11 262,71
TOIMINTATUOTOT	7 400		7 400	12 371,07	4 971,07	167,20 %	15 225,31	-2 854,24
TOIMINTAKULUT	-45 290		-45 290	-45 808,27	-518,27	101,10 %	-37 399,80	-8 408,47
Pyhäjärven palvelut	-54 750		-54 750	-51 119,30	3 630,70	93,40 %	-29 212,85	-21 906,45
TOIMINTATUOTOT	10 700		10 700	15 116,96	4 416,96	141,30 %	20 456,54	-5 339,58
TOIMINTAKULUT	-65 450		-65 450	-66 236,26	-786,26	101,20 %	-49 669,39	-16 566,87
Reisjärven palvelut	-38 200		-38 200	-30 937,41	7 262,59	81,00 %	-20 934,08	-10 003,33
TOIMINTATUOTOT	7 450		7 450	15 242,32	7 792,32	204,60 %	14 756,80	485,52
TOIMINTAKULUT	-45 650		-45 650	-46 179,73	-529,73	101,00 %	-35 690,88	-10 488,85
Kaikki yhteensä	-204 620		-204 620	-180 741,67	23 878,33	88,30	-111 531,24	-69 210,43

Rakennusvalvonta

Rakennusluvut ja toimenpideilmoitukset käsiteltiin normaalisti ja katselmustoiminta oli tavanomaista. Rakennustarkastajat pystyivät tekemään paljon tehtäviään etätyössä sähköisen asiointipalvelun ansiosta. Ympäristölautakunta käsitteli helmikuussa Vuohomäen tuulipuiston tuulivoimaloiden (8 kpl) rakennuslupapäätösten oikaisuvaatimukset ja maaliskuun kokouksessa samaisten voimaloiden aloittamisoikeuspäätösten oikaisuvaatimukset. Myös Haapajärven Pajuperänkankaan tuulivoimaloista käsiteltiin oikaisuvaatimus sekä korjaus- ja uudelleen käsittelyvaatimus ympäristölautakunnassa. Lautakunnassa käsiteltiin myös uhkasakon asettamisasia koskien jätteiden poistoa ja rakennusten purkamista ja kunnostamista asuinkiinteistöllä. Murtomäen tuulivoimaloiden rautetutista rakennusluvista maksettiin palautusta 53.250 euroa ja Vuohomäen tuulipuiston osalta 20.560 euroa, jonka vuoksi rakennusvalvonnan tuotot olivat oletettua pienemmät. Lomien vuoksi heinä-elokuussa rakennusvalvonnan asiakkaita varoitettiin tavallista pidemmistä käsittelyajoista, koska yksi rakennustarkastaja hoiti koko Selänteen alueen tehtäviä. Lupapiste-palvelun palvelusopimus uudistettiin elokuussa. Sopimusuudistus tuo palvelun maksuihin korotuksia vuoden 2022 alusta alkaen.

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Km	TP21 Pj	TP21 Rj
Rakennusvalvonta						
Rakennus- ja toime	kpl	355	93	42	161	59
Toimenpideilmoitu	kpl	103	50	11	28	14
Katselmukset ja tar	kpl	459	209	57	103	90
Lupapäätökset	kpl	355	93	42	161	59

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestyskijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Asiakaslähtöinen palvelu	Verkkosivujen ja somen hyödyntäminen, henkilökunnan tavoitettavuus, asiakkaan vii-vytyksetön ja tasapuoli-nen palvelu, tarvitta-essa suora kohderyh-mittäinen tiedottami-nen, riittävät henkilös-töresurssit	Käsittelyajat Kyselyihin vastaamisen nopeus	Hakemukset käsitel-lään viivytyksettä Kyselyihin vastataan 14 vrk:n sisällä Eläinlääkinnän päi-vystysnumeron käyt-töönotto	Toteutui Toteutui Ei toteutunut
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestyskijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Lakisääteisten viran-omaispalveluiden tuottaminen	Riittävät henkilöstö- ja talousresurssit myös ennalta-ehkäiseviin palveluihin	Suoritteiden määrät	Valvontasuunnitel-missa ja talousarvion vuosisopimuksessa esitetyt tavoitteet	Toteutui osittain
Laadukas asiakirja-hallinta	Tiedonohjaussuunnitel-man huolellinen laati-minen	Tiedonohjaussuunnitel-man eteneminen	Tiedonohjaussuunni-telma valmis 2021	Toteutui osittain
Sähköisten palvelujen yhä laajempi käyt-töönotto	Lupapisteen käytön suosittelu asiakkaille	Sähköinen asiointi vs. perinteiset paperihake-mukset	Yli 50 % rakennus-valvonnan asiakkaista käyttää Lupapistettä	Kärsämäellä 79 %, Reisjärvellä 52 %, Haapajär-vellä 45 % ja Pyhäjärvellä 63 %
Viranomaisyhteistyö ja palveluiden tuotta-minen yhden luukun periaatteella	Yhteislausunnot, keski-näiset lausunto-pyyn-nöt ja sisäinen tiedon-kulku	Yhteislausuntojen ja sisäisten lausuntojen määrä		
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestyskijät	Mittari	Tavoitetaso 2021	Toteutuma 31.12.2021
Työyhteisöllisyyden edistäminen ja viran-omaisyhteistyön hyö-dyntäminen	Riittävät henkilöstö-re-surssit Säännölliset palaverit ja virkistyspäivät	Ympä ja eläinlääkä-reiden palaverien / virkistyspäivien toteu-tuminen	Ympä palaverit 2 krt/v, eläinlääkäripa-laverit 2 krt/v, toi-mistohenkilöstön Teams-viikkopalave-rit, eläinlääkäreiden Teams-kuukausipala-verit, virkistyspäivä kerran vuodessa	Toteutui osittain Ei toteutunut
Henkilöstön tiedon ajantasaisuus, työn mielekkyys ja suju-vuus	Esimiehen ja työnteki-jän kehityskeskustelut Tarpeita vastaava kou-lutussuunnitelma	Kehityskeskustelujen toteutuminen Koulutussuunnitelman teko	Kehityskeskustelut kaikkien kanssa	Toteutui osittain Toteutui

			Jokainen osallistuu vuosittain koulutukseen Videoyhteys-koulutusten hyödyntäminen	Toteutui
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestyskijät	Mittari	Tavoitetaso 2020	Toteutuma 31.12.2021
Resurssien oikein kohdentaminen, kokonaisuuden hallinta ja kustannustehokas palvelujen tuotto	Riskiperusteiset ja realistiset resursseihin mitoitettut valvonta-suunnitelmat Maksutaksan mukaisen maksujen perintä	Valvontasuunnitelmien ja tulostavoitteen toteutumisen seuranta Seurataan miten maksutulot kattavat toimintamenoja	Toteutuma väh. 75 % Realistisen talousarvion laatiminen ja siinä pysyminen Kasvava kattavuus	Toteutui Toteutui

Suoritteet		TP21 yht.	TP21 Hpj	TP21 Pj	TP21 Rj
Rakennusvalvonta					
Rakennus- ja toimenpideluvat	kpl	355	93	161	59
Toimenpideilmoitukset	kpl	103	50	28	14
Katselmukset ja tarkastukset	kpl	459	209	103	90
Lupapäätökset	kpl	355	93	161	59

Toimintatuotot ja -menot

Rakennusvalvonta	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-64 770		-64 770	-72 723,81	-7 953,81	112,30 %	27 549,87	-100 273,68
TOIMINTATUOTOT	38 500		38 500	17 072,53	-21 427,47	44,30 %	119 460,44	-102 387,91
TOIMINTAKULUT	-103 270		-103 270	-89 796,34	13 473,66	87,00 %	-91 910,57	2 114,23
Kärsämäen palvelut	-26 330		-26 330	-29 212,13	-2 882,13	110,90 %	12 034,77	-41 246,90
TOIMINTATUOTOT	15 450		15 450	6 857,79	-8 592,21	44,40 %	53 574,17	-46 716,38
TOIMINTAKULUT	-41 780		-41 780	-36 069,92	5 710,08	86,30 %	-41 539,40	5 469,48
Pyhjäjärven palvelut	-57 600		-57 600	-64 756,84	-7 156,84	112,40 %	25 889,98	-90 646,82
TOIMINTATUOTOT	34 250		34 250	15 202,22	-19 047,78	44,40 %	110 808,69	-95 606,47
TOIMINTAKULUT	-91 850		-91 850	-79 959,06	11 890,94	87,10 %	-84 918,71	4 959,65
Reisjärven palvelut	-33 400		-33 400	-37 587,54	-4 187,54	112,50 %	11 230,36	-48 817,90
TOIMINTATUOTOT	19 900		19 900	8 824,00	-11 076,00	44,30 %	48 915,54	-40 091,54
TOIMINTAKULUT	-53 300		-53 300	-46 411,54	6 888,46	87,10 %	-37 685,18	-8 726,36
Kaikki yhteensä	-182 100	0	-182 100	-204 280,32	-22 180,32	112,20	76 704,98	-280 985,30

Toimintatuotot ja -menot

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2021	Ero €	%	TP2020	Muutos 2020/2021 €
Haapajärven palvelut	-541 010		-541 010	-488 225,97	52 784,03	90,20 %	-357 902,45	-130 323,52
TOIMINTATUOTOT	83 150		83 150	96 795,41	13 645,41	116,40 %	178 852,65	-82 057,24
TOIMINTAKULUT	-622 260		-622 260	-579 244,93	43 015,07	89,50 %	-530 081,35	-49 163,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 900		-1 900	-5 776,45	-3 876,45	304,00 %	-6 673,75	897,30
Kärsämäen palvelut	-248 610		-248 610	-215 559,77	33 050,23	86,70 %	-170 544,87	-45 014,90
TOIMINTATUOTOT	36 000		36 000	45 127,87	9 127,87	125,40 %	83 636,46	-38 508,59
TOIMINTAKULUT	-282 710		-282 710	-259 228,83	23 481,17	91,70 %	-252 897,93	-6 330,90
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 900		-1 900	-1 458,81	441,19	76,80 %	-1 283,40	-175,41
Pyhjäjärven palvelut	-408 790		-408 790	-361 317,79	47 472,21	88,40 %	-247 616,12	-113 701,67
TOIMINTATUOTOT	67 000		67 000	71 938,72	4 938,72	107,40 %	154 135,61	-82 196,89
TOIMINTAKULUT	-473 990		-473 990	-431 127,11	42 862,89	91,00 %	-399 826,58	-31 300,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 800		-1 800	-2 129,40	-329,40	118,30 %	-1 925,15	-204,25
Reisjärven palvelut	-303 080		-303 080	-243 925,96	59 154,04	80,50 %	-173 506,08	-70 419,88
TOIMINTATUOTOT	42 050		42 050	52 851,09	10 801,09	125,70 %	78 671,91	-25 820,82
TOIMINTAKULUT	-323 030		-323 030	-294 377,05	28 652,95	91,00 %	-249 226,11	-45 150,94
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 100		-22 100	-2 400,00	19 700,00	10,90 %	-2 951,88	551,88
Kaikki yhteensä	-1 501 490		-1 501 490	-1 309 029,49	192 460,51	87,20	-949 569,52	-359 459,97

9.5 Investointien toteutuminen

Suurin investointikohde oli talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien vaihtaminen Abilitasta CGI:n Kuntamalli 2.6:een 44.700,50 euroa. Reisjärven uuden hammashoitolan kalustukseen siirrettiin yhtiöhallituksen 23.9.2021 120 §:n päätöksen mukaisesti liikkuvan hammashuollon yksikön määräraha, kaikkiaan uuden hammashoitolan kalustus oli 41.214,06 euroa. Lisäksi työterveyshuollon ohjelman uudistamisprojekti jatkui vuoden 2021 puolelle ja investointeihin kirjattiin 12.387 euroa. Investointimenot olivat yhteensä 98.301,56 euroa.

Investointimenot/kohde	Alkuperäinen TA	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat	144 363		144 363	44 700,50	
Liikkuva hammashuollon yksikkö	14 000	0	14 000	0,00	
Ohjelmistopäivitykset	30 000		30 000	0,00	
LC Pääjulkaisut 2019-2021+Raportointi+STH	306 336		306 336	0,00	
Reisjärven uuden hammashoitolan kalustus		45 000	45 000	41 214,06	
Oma olo -palvelu	12 000		12 000	0,00	
Acute TTH ohjelma			0	12 387,00	
Yhteensä	506 699	45 000	551 699	98 301,56	82,18

9.6 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen TA	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	284 090		284 090	109 424	61
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-506 699	-45 000	-551 699	-98 302	82
Investointihyödykkeiden myyntitulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-222 609	-45 000	-267 609	11 123	104
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset				-2 436 679	
Muut maksuvalmiuden muutokset				611 896	
Rahoituksen rahavirta				-1 824 783	
Rahavarojen muutos	-222 609		-267 609	-1 813 660	578
Rahavarat 31.12.	4 762 187			4 762 187	
Rahavarat 1.1.	6 575 847			6 575 847	
Muutos				-1 813 660	

10 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (ulk.)	2021	2020
TOIMINTATUOTOT	79 181 859,58	77 484 278,42
Myyntituotot	73 267 308,61	71 628 814,38
Maksutuotot	4 800 445,45	5 031 792,93
Tuet ja avustukset	579 499,77	290 633,07
Muut toimintatuotot	534 605,75	533 038,04
TOIMINTAKULUT	-79 075 329,97	-77 324 392,99
Henkilöstökulut	-26 189 138,21	-25 341 278,35
Palkat ja palkkiot	-21 563 483,66	-20 906 679,18
Henkilösivukulut	-4 625 654,55	-4 434 599,17
Eläkekulut	-3 754 245,76	-3 668 527,73
Muut henkilösivukulut	-871 408,79	-766 071,44
Palvelujen ostot	-43 411 716,55	-39 166 795,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 955 255,29	-2 875 781,58
Avustukset	-2 802 906,60	-6 356 147,96
Muut toimintakulut	-3 716 313,32	-3 584 389,68
TOIMINTAKATE	106 529,61	159 885,43
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 894,78	22 694,18
Korkotuotot	2 053,38	3 825,03
Muut rahoitustuotot	35 455,32	59 023,96
Muut rahoituskulut	-34 613,92	-40 154,81
VUOSIKATE	109 424,39	182 579,61
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-109 424,39	182 579,61
TILIKAUDEN TULOS Summa	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2021	2020	2019	2018	2017
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	109 424,39	182 579,61	263 910,63	337 456,42	344 379,21
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-98 301,56	-179 046,50	-57 068,11	-88 276,52	-355 785,21
Investointihyödykkeiden myyntitulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	11 122,83	3 533,11	206 842,52	249 179,90	-11 406,00
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset	-2 436 678,94	2 436 678,94			
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	979,97	5 961,00	-9 205,91	3 342,83	718,42
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 213,49	23 147,80	-10 752,59	6 166,67	21 038,04
Saamisten muutos	68 755,10	1 374 753,10	-938 691,31	957 999,39	-489 735,61
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	546 374,14	-729 024,38	128 451,48	397 294,95	-303 578,12
Rahoituksen rahavirta	-1 824 783,22	3 111 516,46	-830 198,33	1 364 803,84	-771 557,27
Rahavarojen muutos	-1 813 660,39	3 115 049,57	-623 355,81	1 613 983,74	-782 963,27
Rahavarat 31.12.	4 762 186,55	6 575 846,94	3 460 797,38	4 084 153,19	2 470 169,45
Rahavarat 1.1.	6 575 846,94	3 460 797,38	4 084 153,19	2 470 169,45	3 253 132,72
Muutos	-1 813 660,39	3 115 049,56	-623 355,81	1 613 983,74	-782 963,27

Tase

TASE	2021	2020		2021	2020
VASTAAVAA	9 726 624,18	11 615 949,01	VASTATTAVAA	9 726 624,18	11 615 949,02
A Pysyvät vastaavat	295 782,10	306 904,93	A Oma pääoma	18 998,00	2 455 676,94
I Aineettomat hyödykkeet	231 126,27	49 386,99	I Peruspääoma	18 998,00	18 998,00
1. Aineettomat oikeudet	231 126,27	49 386,99	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		2 436 678,94
II Aineelliset oikeudet	63 654,83	256 516,94	D Toimeksiantojen pääomat	12 107,29	11 127,32
4. Koneet ja kalusto	63 654,83	98 089,44	2. Valtion toimeksiannot		
6. Keskenäiset hankinnat		158 427,50	3. Muut toimeksiantojen pääomat	12 107,29	11 127,32
III Sijoitukset	1 001,00	1 001,00	E Vieras pääoma	9 695 518,89	9 149 144,76
1. Osakkeet ja osuudet	1 001,00	1 001,00	II Lyhytaikainen	9 695 518,89	9 149 144,76
C Vaihtuvat vastaavat	9 430 842,08	11 309 044,08	5. Saadut ennakot	22 961,90	40 876,45
I Vaihto-omaisuus	115 485,70	111 272,21	6. Ostovelat	5 212 292,58	4 551 147,32
1. Aineet ja tarvikkeet	115 485,70	103 602,21	7. Muut velat	498 357,80	905 625,42
2. Valmiit tuotteet		7 670,00	8. Siirtovelat	3 961 906,61	3 651 495,57
II Saamiset	4 553 169,83	4 621 924,93			
1. Myyntisaamiset	3 412 856,52	3 828 337,85			
3. Muut saamiset	568 424,53	551 715,12			
4. Siirtosaamiset	571 888,78	241 871,96			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 762 186,55	6 575 846,94			

11 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

11.1 Arvostuksen periaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailutieto on muutettu yhtymävaltuuston 10.5.2021 § 14 päätöksen mukaiseksi. Hyväksytty tilinpäätös tilikaudelta 2020 tuloksen mukaan oli noin 2,5 miljoonaa euroa, joka on päätetty palauttaa jäsenkunnille. Tulos on muuttunut yhtymävaltuuston päätöksellä nollassa. Lisäksi on tehty korjauskirjaus dialyysimenoista vuodelta 2020 siten, että Haapajärvelle kirjattiin dialyysimenoja -187.885 euroa ja vastaavasti Pyhäjärvelle hyvitystä 169.901 euroa ja Reisjärvelle 17.984 euroa.

Saatavien poistot on tehty vuosittain kuolinpesien osalta vuosilta 2020-2021. Muita saatavia ei ole poistettu vaan ne poistetaan velanvanhentumisen säännösten mukaisesti niiden vanhennuttua.

Vuoden 2021 menojäämäpalkat maksetaan vuoden 2022 palkkoina. Ne kohdentuvat siis maksupäivänsä mukaisesti.

11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot	2121	2020
Myyntituotot jäsenkunnilta	70 704 824	71 141 528
Erikoissairaanhoido	361 798	412 372
Perusterveydenhuolto **	2 585 513	5 790 536
Terveydensuojelu ja eläinlääkintähuolto	151 886	162 538
Sosiaalipalvelut **	4 756 474	1 906 455
Muut palvelut	621 365	507 528
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	79 181 860	79 920 957
* Toimintatuottojen erittely esitetty ulkoisista eristä		

11.2.2 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	36 484 811	32 307 358
Muiden palvelujen ostot	6 926 905	9 540 506
Palvelujen ostot yhteensä	43 411 717	41 847 864

11.3 Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuusinvestointien poistosuunnitelma on hyväksytty yhtymähallituksessa 10.12.2020 § 180 ja yhtymävaltuustossa 19.3.2021 § 6.

Yhtymävaltuusto raja-arvot (Kilan kuntajaoston suositus)

Kalustoryhmä	Yhtymävaltuusto raja-arvot 19.3.2021 § 6 (Kilan kuntajaoston suositus 2016)		Yhtymähallitus 10.12.2020 § 180 (1.1.2021 alkaen)	
	Tasapoisto aika vuosina	Menojäännös- poisto-%	Tasapoisto aika vuosina	Menojäännös- poisto-%
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Kehittämismenot	2-5	ei suositella	5	
Aineettomat oikeudet	5-20	ei suositella	20	
Liikearvo	2-5	ei suositella	5	
Muut pitkävaikutteiset menot				
Tietokoneohjelmistot	2-5	ei suositella	5	
Muut	2-10	ei suositella	10	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset ja rakennelmat				
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Puhelin- tai ICT-verkko	10-12	20-22%	12	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15	20-25 %	15	
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet/autot	4-7	25-30 %	7	
Muut liikkuvat työkonet	5-10	25-30 %	10	
Muut kevyet koneet	5-10	25-30 %	10	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5-15	20-30%	15	
ICT-laitteet	3-5	30-40%	5	
Muut laitteet ja kalusteet	3-5	30-40%	5	
Muut aineelliset hyödykkeet				
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

Pienhankintaraja on 10.000 euroa.

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka ylittää pienhankintarajan. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää pienhankintarajan aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Pienhankintaraan alittavat hyödykehankinnat ovat käyttöönottotilikauden kuluja, mutta niistä pidetään erillistä irtaimistoluetteloa. Yhtymähallitus antaa irtaimistoluettelon pitämisestä erilliset ohjeet.

Hyödykkeiden poistojen laskennassa noudatetaan todennäköisiä taloudelliseen pitoaikaan perustuvia poistoaikoja.

Yhtymähallitus arvioi viranhaltijoiden asiantuntemusta hyödyntäen ja kunnanvaltuuston raja-arvoja noudattaen hyödykkeiden taloudellisen käyttöajan talousarvion investointisuunnitelman yhteydessä. Ohjeellisista poistajoista voidaan poiketa hyödykekohtaisesti teknis-taloudellisin perustein yhtymävaltuuston määäämien raja-arvoja rajoissa. Poistoaika perustuu kokonaisarvioon hyödykkeiden keävyydestä, käytettävyyteen palvelutuotannossa, tulontuottamiskykyyn ja muista vastaavista seikoista.

Kuntayhtymän perustamisen yhteydessä jäsenkunnilta siirtyneet pysyvien vastaavien hyödykkeet (irtaimisto) on poistettu kahden vuoden aikana tase-erittäin yhdisteltyinä nimikkeinä, jotka ovat tulleet siis vuonna 2011 loppuun poistettua.

11.4 Tasetta koskevat liitetiedot

11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Edelliseen vuoteen verrattuna poistot olivat 73.155,22 euroa pienemmät ja lisäykset 80.744,94 euroa pienemmät sisältäen keskeneräiset hankinnat.

	Poistamaton hankintameno 1.1.2021	Lisäykset tilikauden aikana	Siirrot erien välillä	Tilikauden poisto	Poistamaton hankintameno 31.12.2021
Aineettomat hyödykkeet ja oikeudet	49 386,99	57 087,50	158 427,50	-33 775,72	231 126,27
Aineelliset hyödykkeet, Koneet ja kalusteet	98 089,44	41 214,06		-75 648,67	63 654,83
Sijoitukset, Osakkeet ja osuudet	1 001,00				1 001,00
Keskeneräiset	158 427,50		-158 427,50		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	306 904,93	98 301,56	0,00	-109 424,39	295 782,10

11.4.2. Sijoitukset

Kuntien Tiera Oy:n osakkeita on merkitty yksi osake hintaan 1 euro kuntayhtymän johtaja Johanna Kiiskilän allekirjoituksella 31.3.2011. Kuntayhtymähallitus päätti kokouksessaan 22.11.2018 154 §:ssä hankkia Joki ICT Oy:n osakkeen hintaan 1.000 euroa.

	Osakkeet
Hankintameno 1.1.	1 001
Lisäykset	
Vähennykset	
Siirrot erien välillä	
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 001

11.4.3 Saamiset:

Lyhytaikaiset saamiset:

Myyntisaamiset	2021	2020
Myyntisaamiset jäsenkunnilta ja muilta		
1720 Myyntisaamiset	3 412 856,52	
1741 Hallintopalvelut/Selänne		249 460,02
Asiakasmaksujen myyntisaamiset		
17416 Avohoidon maksut UUSI MR		83 191,63
17417 Vuodeosastomaksut UUSI MR		140 537,95
17418 Hammashoitomaksut UUSI MR		85 910,12
17419 Erikoissairaanhoidomaksut UUSI MR		19 343,12
17420 Työterveyshuollon maksut UUSI MR		50 747,87
17421 Kuntalaskut UUSI MR		111 493,43
17422 Kotipalvelumaksut UUSI MR		366 274,76
17424 Palveluasumismaksut UUSI MR		100 710,56
17425 Vammaispalvelut UUSI MR		81 366,15
17426 Ohjauskorvaus UUSI MR		57,12
Ympäristöpalvelujen myyntisaamiset		
1742 Lupamaksut		69 731,80
Muut saamiset		
1796 Postimaksujen selvittelytili		2 371,10
1797 Ennakkomaksujen selvittelytili	1 920,58	
1805 Vähennyskelpoiset 23/24 %		-0,42
1806 Arvonlisäveron palautus verottajalle	566 503,95	
1808 Palautuskelpoiset		0,00
18081 Yhteisöostot		549 344,45
Muut siirtosaamiset		
1826 Muilta		241 871,96
1829 Siirtosaamiset	571 888,78	
Saamiset yhteensä	4 553 169,83	2 152 411,62

11.4.4 Peruspääoma

Kuntayhtymähallituksen 20.5.2020 § 82 hyväksymässä ja jäsenkuntien valtuustojen vahvistamassa uudessa perussopimuksessa 17 §:ssä peruspääoman suuruus ja jakautuminen jäsenkuntien kesken on pidetty samana kuin 21.8.2014 § 114 on päätetty. Tuolloin on päätetty muuttaa perussopimuksen 13 §:ää siten, että jäsenkunnat maksavat peruspääomaa kuntayhtymälle 1 €/asukas ja se jakautuu kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2013 kuntakohtaisten asukaslukujen suhteessa. Peruspääoman jakautuminen osoittaa kuntien omitusosuuksien suhteen. Jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet yhtäpitävin päätöksin peruspääoman muutoksen.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä määritelty peruspääoman jakaantuminen kunnittain:

Kunta	Osuus peruspääomasta/euroa	Osuus peruspääomasta/%
Haapajärvi	7 614	40,08
Kärsämäki	2 723	14,33
Pyhäjärvi	5 733	30,18
Reisjärvi	2 928	15,41
Yhteensä	18 998	100

Peruspääoma	1.1.	31.12.
	18.998	18.998

11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä

Sekkitililimiitti	2021	2020
Luotollinen sekkitilin limiitti 31.12.	500 000	500 000
'- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000	500 000

11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma

Saadut ennakot	2021	2020
2540 La.saadut ennakkot	-22961,9	
2544 Muilta		-40 876,45
Ostovelat		
2537 Lyhytaik.ostovelat vanha OR	-5 212 292,58	
2549 Muille		-4 551 147,31
Muut velat		
2556 Tilitettävä arvonlisävero		0,00
2557 Ennakonpidätysvelka	-460 004,32	-432 849,57
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	-25 719,06	-21 704,40
2563 Puolueverot	-816,58	
2564 Ay-jäsenmaksut	-11 817,84	
25670 KueL-maksut/työnantaja		-304 741,74
25672 Tapaturmavakuutusmaksu/työnantaja		-6 155,00
25674 Taloudellinen tuki		-375,38
25675 KueL alle 53-v/työntekijät		-139 622,64
2568 Palkkojen selvittelytili		-176,69
Siirtovelat		
2579 Taloudellinen tuki	-488,16	
2580 Lomapalkkajaksoitus	-3 522 802,48	-3 635 141,84
Muut siirtovelat		
2588 Muille	-2 141,37	-5 956,10
2589 Muille/Kärsämäen kunta		-10 397,63
2591 KueL-työntekijän palkkaperuste	-135 035,32	
2592 KuEL-työnantajan palkkaperuste	-290 627,39	
2595 Työttömyysvak.maksut, työntekijä	-53,27	
2597 Työtapaturmavak.maksut, työnantaja	-10 758,62	
Yhteensä	-9 695 518,89	-9 149 144,75

11.4.7 Lomapalkkavelka

Kirjanpidon mukainen lomapalkkavelka vuodelle 2021 oli -3.635.141,77 euroa. Laskennallinen lomapalkkavelka vuodelle 2022 on -3.522.802,48 euroa, joten lomapalkkavelan muutos oli 112.339,29 euroa. Lomapalkkavelka on laskettu lomarahojen osalta voimassa olevien kunta-alan sopimusten mukaisesti. Lomapalkkavelka on laskettu palkkakirjanpidosta saadun toteutuman mukaisena.

11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. palvelulinjoittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2021	2020
Hallinto- ja toimistopalvelut	25	25
Hyvinvointipalvelut	105	143
Terveys- ja vanhuspalvelut	446	440
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	23	21
Yhteensä	599	629

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-26 189 138	-25 341 278
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	-26 189 138	-25 341 278

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2021	2020
Suomen Keskusta Haapajärven kunnallisjärjestö	502	296
Suomen Keskusta Reisjärven kunnallisjärjestö	418	169
Suomen Keskusta Pyhäjärven kunnallisjärjestö	193	
Suomen Keskusta Kärsämäki	61	
Haapajärven Perussuomalaiset (PS)	15	11
Kärsämäen seudun Perussuomalaiset ry	28	11
Sosiaalidemokraattinen Puolue Haapajärven ty Sarastus	715	340
Sosiaalidemokraattinen Puolue Pyhäjärven Työväenyhdistys	20	
Pyhäjärven Vasemmisto ry	185	87
Tilitetty luottamushenkilömaksut yhteensä	2 137	914

Lakisääteisestä tilintarkastusta suorittavan tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastusyhteisö	2021	2020
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 136	9 260
Palkkiot yhteensä	10 136	9 260

Kuntayhtymän ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen omistaa Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit ja Reisjärven ja Kärsämäen kunnat. Kärsämäen kunta ostaa ainoastaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut. Perussopimus on allekirjoitettu 12.11.2008. Perussopimusta on tarkistettu kuntayhtymähallituksen päätöksellä 16.10.2014 § 145. Perussopimus on uusittu kuntayhtymähallituksen päätöksellä 20.5.2020 § 82. Jäsenkunnat ovat antaneet kuntayhtymälle tehtäväksi ja vastuulle järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kuntayhtymä tuottaa jäsenkunnilleen talous-, henkilöstö- ja it-palvelut. Jokainen jäsenkunta vastaa asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista (perussopimus 15 §).

Kuntayhtymän johtajan kanssa on 16.6.2016 § 78 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu neljän kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta ja yli kaksi vuotta kestäneen virkasuhteen jälkeen erokorvaus on kuuden kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus. Sopimuksen voimassaolo on lakannut 1.10.2021 alkaen kuntayhtymän johtajan irti sanouduttua virasta.

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma ja leasingvastuut

Haapajärven Vanhainkotiyhdistyksen Kuonalantien vuokrasopimuksen irtisanomisaika on kolme (3) kuukautta Haapajärven (päivätoiminta). Attendo Oy:ltä on vuokrattu tehostetun palveluasumisen yksikkö Koivikko ja arviointiyksikkö Pääskynen 1.3.2019 alkaen, vuokrasopimus on voimassa 29.2.2024 saakka ja sopijaosapuolilla on mahdollisuus sopia viiden vuoden jatkokaudesta. Reisjärven Vanhainkotiyhdistys ry:n kanssa solmitun vuokrasopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta (Mansikka), samoin Reisjärven kunnan kanssa solmitut vuokrasopimukset. Pyhäjärven Vanhainkotiyhdistys ry:ltä vuokratun tilan irtisanomisaika on asuinhuoneenvuokralain mukainen (päivätoiminta). Jäsenkuntien Haapajärvi ja Pyhäjärvi sekä muiden kanssa solmitut vuokrasopimukset ovat irtisanottavissa yhden kuukauden irtisanomisajalla.

Jokilaaksojen Koulutuskuntayhtymän solmittu vuokrasopimus Erkkiläntie 1, Haapajärvi päättyy 31.12.2033 (Yhteisvastaanotto). Vuokravastuu on laskettu vuoden 2022 loppuun saakka. Vuokrasopimus sisältää muutusrakentamisvuokraehdon.

Vuokravastuut	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä	672 624	16 160 359
– seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	672 624	3 232 072
Leasingvastuut	230 096	298 638
– seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	170 488	130 549
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.		

Kiinteistöjen vuokravastuut on laskettu vuoden 2022 loppuun saakka.

Taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus vastuusitoumuksen luonteen perusteella

Oikeudenkäyntikuluihin ei ole varattu taseeseen rahaa. Kuntayhtymässä on tällä hetkellä yksi hallintoriita-asia, muita vireillä olevia vahingonkorvaus- tai muita asioita tuomioistuimissa ei ole.

12 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Haapajärvellä 30. maaliskuuta 2022

Va. kuntayhtymän johtaja

Jorma Turunen

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallitus

kuntayhtymähallituksen puheenjohtaja

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen

Haapajärvellä ____. _____kuuta 2022

BDO Audiator Oy

Asko Vanhatupa, JHTT

Tilinpäätöksen henkilöstöraportti vuodelta 2021

1 YLEISTÄ

Kuntayhtymän luottamushenkilöiden, johdon ja esimiesten on tunnettava henkilöstöresurssit, joilla palvelut järjestetään. Henkilöstöresurssin ennakointi on osa strategia-työtä, jossa määritellään henkilöstöä koskevat tavoitteet, pyritään turvaamaan työvoiman saatavuus, henkilöstön osaaminen, työhyvinvointi ja työn tuloksellisuus. Tieto henkilöstöresursseista auttaa henkilöstösuunnittelua myös palvelutarpeiden muuttuessa. Henkilöstöraportti on kiinteä osa edellisen vuoden talouden ja toiminnan tarkastelua. Henkilöstöraportti sisältää henkilöstöä ja sen työtä, kehitystä, tuottavuutta, tuloja sekä terveyttä ja työkykyä koskevia tunnuslukuja ja tilastoja.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen strategian mukaisesti kuntayhtymän tehtävänä on palvelurakenteesta huolehtiminen yhdistämällä erillisten organisaatioiden, yksiköiden ja toimijoiden voimavarat hyödyntäen teknologisia ratkaisuja ja mahdollisia laadunhallinta- tai toiminnanohjausjärjestelmiä. Palveluketjujen ja työmenetelmien tulee olla toimivia ja tuloksellisia. Tähän pyritään prosessien uudistamisella, jatkuvalla arvioinnilla ja toiminnan kehittämisellä yhdessä henkilöstön kanssa. Henkilöstöresurssit hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Ppky Selänteen strategiana on henkilökunnan osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen; työhyvinvointikysely, sairauspoissaolot, koulutuspäivät, ohjaus, perehdytyksen toteutuminen, Haipro (työsuojelu), riski-Arvi, tsemppikeskustelujen toteutuminen ja yhteistoiminnan toteutuminen.

Kuntayhtymän työpaikkailmoitukset julkaistaan FCG Talent Oy:n Kuntarekryssä ja TE-toimiston sivuilla. Varahenkilöstöpankki on toiminut helmikuun 2017 alusta lähtien ja se on tuonut sijaisuuksien järjestämiseen jatkuvuutta ja helpottanut sijaisten hankintaa. Henkilökunnan irtisanoutumiseen vaikuttivat paitsi eläköityminen ja muut yksityiselämän muutokset. Erityisesti haasteita on ollut terveyskeskuslääkäreiden, sosiaalityöntekijöiden, psykologien ja eläinlääkäreiden rekrytoinnissa. Palvelujen kehittämistä on jatkettu palvelulinjoilla, mutta kuluneena vuonna kehitystyötä vaikeutti koronaepidemia, joka aiheutti toimintaan huomattavia muutoksia ja pitkiäkin toiminnan rajoittamisia ja sulkemisia esimerkiksi hyvinvointipalveluissa.

Esimiehiä kannustettiin käyttämään Varhaisen tuen –mallia henkilökunnan työssä jaksamisen edistämiseksi. Kolmikantaneuvotteluja käytiin yhdessä työterveyshuollon kanssa ja tarpeen mukaan järjestettiin työnohjausta henkilökunnalle.

Työn vaaratekijöiden tunnistamista ja riskien arviointia jatkettiin työpaikoilla työsuojeluvaltuutetun opastuksella. Työmenetelmiä kehitettiin vuoden aikana.

Henkilöstöraportin laatimisessa on noudatettu tarkasti tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) säännöksiä. Tämän vuoksi taulukoita on pyritty muokkaamaan siten, etteivät yksittäiset työntekijät ole tunnistettavissa. Taulukoissa ja henkilöstön määrissä on pyritty niin suureen tarkkuuteen kuin se on mahdollista. Joidenkin työntekijöiden palkka on kuitenkin kohdennettu eri kustannuspaikoille, mikä aiheuttaa henkilöstöhallinnon ohjelmasta saataviin raporteihin virheitä. Nämä virheet on eliminoitu niin hyvin kuin se on mahdollista olennaisuusperiaatetta noudattaen.

2 KÄSITTEITÄ

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä henkilöstötilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä ja viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo-, kustannus-, koulutus- ja työpanostiedot ovat koko vuodelta.

3 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2020

Kertomusvuoden lopussa (taulukko 1) vakinaista henkilökuntaa oli 449 henkilöä ja sijaisia 148 henkilöä ja työllistettynä 2 henkilöä, yhteensä 599. Vakituiseista henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 35 henkeä, joka henkilötyövuosiksi muutettuna on 27 henkilötyövuotta. Siten vuoden lopussa vakituisen henkilöstön määrä oli 591. Vuoden 2021 kevään aikana henkilöstön määrään vaikutti huomattavasti alkuvuoden käynnissä ollut palvelurakenneuudistuksen valmistelu, mikä vaikutti henkilöstön vaihtuvuuteen ja uusien työntekijöiden palkkaukseen. Kertomusvuoden aikana on vakinaiseen virka-/työsuhteeseen palkattu kuluneen vuoden aikana kaikkiaan 26 henkilöä mm. lähihoitajia, sairaanhoitajia, esimiehiä ja lääkäreitä. Osittain uudet työ- ja virkasuhteet ovat kuitenkin tarkoittaneet työntekijän tai viranhaltijan siirtymistä tehtävästä toiseen Selänteen sisällä. Terveyskeskuslääkäreitä ei onnistuttu rekrytoimaan vakinaisiin virkoihin tarvetta vastaavaa määrää. Kaikkia avoimia virkoja/työsuhteita ei ole täytetty mm. hakijoiden puuttumisen vuoksi. Toisaalta henkilöstön ohjelmien käytön osaamista on pyritty tukemaan ja kehittämään palkkaamalla tähän työhön hyvinvointiteknologian kehittäjä ja kouluttaja.

Vakinaisen henkilökunnan määrään vaikuttaa vuoden lopussa avoinna olevien työpaikkojen määrä. Kuntayhtymän sijaiset ovat pääasiassa erilaisten virka-/työlomien sijaisia. Sijaisten lukumäärään ei ole laskettu perhe- ja omaishoitajia.

Vakinaisessa palvelussuhteessa on vuoden lopussa ollut 75 % henkilökunnasta, määräaikaisessa palvelussuhteessa 24,7 % ja työllistettynä 0,3 %. Koko kunta-alan henkilöstöstä vuonna 2020 on ollut vakinaisessa palvelussuhteessa 77 %. Kuntayhtymän vakinaisesta henkilökunnasta 74,8 % työskentelee terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjalla. Hyvinvointipalveluissa työskentelee toiseksi suurin henkilöstöryhmä eli 16,7 % henkilökunnasta.

Työsuojeluvaltuutetun ja pääluottamusmiesten työaika on jaettu hallinnon ja terveys- ja vanhuspalvelujen kesken, mikä nostaa hallinnon henkilömäärää yhdellä ja vastavasti laskee terveys- ja vanhuspalvelujen henkilömäärää yhdellä.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä vuonna 2018 – 2021

Palvelulinja	Vuonna 2018	Vuonna 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021
Hallinto- ja toimistopalvelut	24	23	24	21
Hyvinvointipalvelut	103	101	96	75
Terveys- ja vanhuspalvelut	330	314	303	336
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	17	15	18	17
YHT. VAKINAINEN HENKILÖKUNTA	474	453	441	449
Hallinto- ja toimistopalvelut	2		1	4
Hyvinvointipalvelut	26	19	47	30
Terveys- ja vanhuspalvelut	125	110	137	110
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	4	6	3	6
YHT. SIJAISET, MÄÄRÄAIKAISET JA TYÖLLISTETYT	157	135	188	150
KAIKKI YHTEENSÄ	631	588	629	599
Tehostettu palveluasuminen siirtyi ostopalveluksi vuoden 2018 aikana.				

4 HENKILÖSTÖRAKENNE

4.1 Keski-ikä toimialueittain ja ikäjakauma

Vakinaisten henkilökunnan keski-ikä oli 48,2 vuotta. Miesten keski-ikä vuoden 2021 lopussa oli 46 vuotta, mikä on 2,4 vuotta vähemmän kuin edellisellä vuotena. Naisten keski-ikä vuoden 2021 lopussa oli 48,4 vuotta, mikä oli 0,7 vuotta vähemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Kunta-alan koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2020 oli 45,6 vuotta, miesten 45,5 ja naisten 45,7. Määräaikainen henkilöstö kunta-alalla on vakituista henkilöstöä selvästi nuorempaa (KT:n tilastot).

Palvelulinjoittain tarkasteltuna korkein keski-ikä oli hallinnossa 55 vuotta (54,6 vuotta/2020). Hyvinvointipalveluissa keski-ikä oli 48,5 vuotta (49 vuotta/2021) ja terveys- ja vanhuspalveluissa 47,4 vuotta (48,6 vuotta/2021). Keksi-ikä nuorin henkilökunta oli ympäristöpalveluissa 43,4 vuotta (42,9 vuotta/2021). Edelliseen vuoteen verrattuna keski-ikä on hallinnossa noussut 0,4 vuodella ja ympäristö- ja rakennuspalveluissa 0,5 vuodella. Keski-ikä on laskenut hyvinvointipalveluissa 0,5 vuotta ja terveys- ja vanhuspalveluissa 1,2 vuodella.

Kuten taulukosta kaksi voidaan todeta, henkilökunnasta yli 60-vuotiaita on reilu viidesosa eli 20,3 %. Yli puolet työntekijöistä (50,8 %) oli vuoden 2021 lopussa yli 50-vuotiaita. Henkilöstön keski-ikä laskuun vaikuttaa eläköityminen viimeisen vuosien aikana. Tällöin on tärkeää huolehtia hiljaisen tiedon siirtymisestä uusille työntekijöille. Alle 40-vuotiaita vakinaisesta henkilökunnasta oli vuoden 2021 lopussa 49,2 %.

Taulukko 2. Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2021.

Ikä	Henkilöt	%-osuus
alle 30	35	7,8
30-39	76	16,9
40-49	110	24,5
50-59	137	30,5
60-64	87	19,4
65+	4	0,9
Kaikki yhteensä	449	100

4.2 Ikääntyminen

Vuoden 2005 alusta on toteutettu suuri eläkeuudistus. Henkilö voi jäädä valintansa mukaan eläkkeelle 62-68 –vuotiaana. Kuviossa 1 on kuntayhtymän vakinaisen henkilökunnan eläköityminen vuosina 2021-2025. Yhä useampi työntekijä jatkaa yli henkilökohtaisen eläkeiän töitä ja se näkyykin vuoden 2022 eläköitymisennusteessa. Kuviossa 2 on Kevan ennuste eläköitymisen kohdentumisesta työntekijäryhmittäin vuoteen 2040 asti sisältäen vakinaisen henkilökunnan lisäksi kuntayhtymän alueella olevan muun hoitohenkilökunnan. Ennusteet ovat kuitenkin vain suuntaa antavia, sillä moni jatkaa työskentelyä eläkemahdollisuudesta huolimatta.

VAKINAISEN HENKILÖKUNNAN LASKENNALLINEN ELÄKÖITYMINEN VUOSINA 2021-2025					
Vuosi	Hallinto	Hyvinvointi- palvelut	Terveys- ja vanhuspalvelut	Ympäristö- ja rak.valvontapalvelut	Yhteensä vuodessa
2022		9	31		40
2023	4	5	13		22
2024	2	6	13		21
2025		3	9		12

Kuvio 1. Kuntayhtymän vakinaisen henkilökunnan eläköitymisennuste vuosina 2021-2025.

Kuvio 2. Kevan ennuste eläköitymisestä työntekijäryhmittäin. Lähde: Keva työnantajapalvelut

4.3 Sukupuoli (vakainainen henkilökunta)

Vakinaisesta henkilöstöstä oli naisia 93,5 % eli 420 henkilöä ja miehiä 6,5 % eli 29 henkilöä (kuvio 3). Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma on lähes sama kuin edellisenä vuonna. Koko maassa kunnallisesta henkilöstöstä naisten osuus vuonna 2019 oli koko henkilöstöstä 80 %. Miesten määrä kuntayhtymässä jakaantuu siten, että eniten miehiä vakinaisesta henkilökunnasta oli terveys- ja vanhuspalveluissa eli 58,6 % ja toiseksi eniten hyvinvointipalveluissa eli 10,3 %. Hallinnossa sekä ympäristö- ja rakennuspalveluissa miehiä oli yhdeksän henkilöä henkilökunnasta.

Kuvio 3. Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma vuonna 2021

4.4 Keskimääräinen työhistoria työnantajalla

Henkilökunnan työhistoria on yli viiden vuoden mittainen 60,8 %:lla vuonna 2020. Henkilöstöhallinnon ohjelman muutoksesta johtuen vuodelta 2021 ei henkilökunnan työhistoriaa aiemmilta vuosilta saada, joten keskimääräisenä työhistoriana pidetään edellisen vuoden tulosta. Henkilökunta siirtyi Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeista ja Reisjärven kunnista 1.1.2010 lukien kuntayhtymään ns. vanhoina työntekijöinä. Suurimmalla osalla henkilökunnasta on ollut pitkä työhistoria omassa kunnassaan, joten suurin osa yli viiden vuoden työhistorian omaavista on kunnista siirtynyttä henkilökuntaa, joista valtaosa jo on jäänyt tai jäämässä eläkkeelle.

4.5 Henkilökunnan vaihtuvuus ja rekrytointi

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 53 eli 12 % koko henkilökunnan (31.12.2021) määrästä seuraavista syistä:

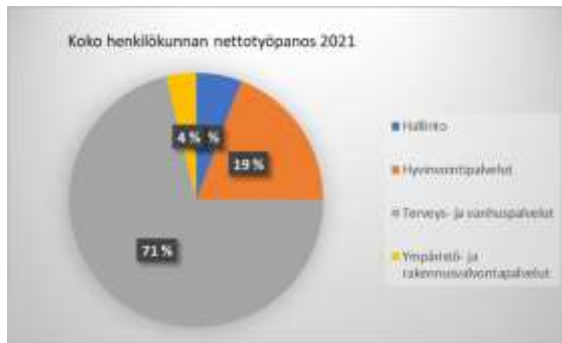
- eläke 12
- irtisanoutuminen/muu syy 41

Kuntayhtymästä eläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 64,1 vuotta (2020 63,2). Kunta-alalla Kevan toimintakertomuksen 2020 mukaan vanhuuseläkkeelle siirryttiin keskimäärin 64,2 vuoden iässä.

Työharjoittelussa eri oppilaitoksista on ollut opiskelijoita. TET-jaksoille tulevia koululaisia kuntayhtymä ottaa mielellään tutustumaan sosiaali- ja terveydenhuollon työelämään.

5 TYÖPANOS LASKENNALLISINA VIRKOINA/TYÖSUHTEINA

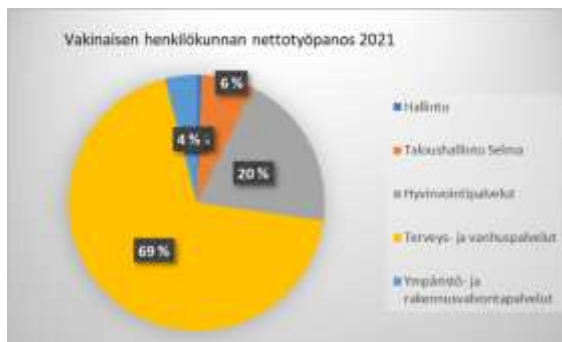
Koko henkilökunnan nettotyöpanos on esitetty kuviossa 4 palvelulinjoittain. Terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinja on suurin palvelujen tuottaja kuntayhtymän alueella ja siellä koko henkilökunnan nettotyöpanos oli 71 % palvelulinjan nettotyöpanoksesta (320). Toiseksi suurin palvelujen tuottaja oli hyvinvointipalvelujen palvelulinja 21 %:n nettotyöpanoksella (86). Hallinnon (tukipalveluyksikkö Selma ja yleishallinto) osuus koko henkilökunnan nettotyöpanoksesta (26) on 5 % ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen 3 % (17). Kaikkiaan kuntayhtymässä on tehty 449 henkilötövuotta. Vuonna 2020 koko henkilökunnan työpanos oli 448 henkilötövuotta. Netto-työpanos on noussut yhdellä henkilötövuodella.

Kuvio 4. Koko henkilökunnan nettotyöpanos 2021

Merkittävimmin nettotyöpanokseen vaikuttavat pitkät vuosilomat, sairauspoissaolot ja muut lakisääteiset poissaolot. Myös vakinaisten virkojen ja työsuhteiden täyttöaste vaikuttaa työpanoksen määrään. Koulutuspäivät on nettotyöpanoksessa huomioitu osittain, koska kaikkia koulutuksia ei ole kirjattu palkkaohjelmaan.

Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos on 301 (2020 302) henkilötyövuotta. Se on laskenut palvelujen ulkoistusten myötä. Terveys- ja vanhustapalvelujen palvelulinjalla nettotyöpanos henkilötyövuosina oli vakinaisella henkilökunnalla 207 (207), hyvinvointipalveluissa 60 (66), ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 12 (11) ja hallinnossa 22 (18) henkilötyövuotta. Poissaoloista johtuvaa työvoiman vajeusta on korvattu sijaishenkilöstöllä.

Kuvio 5. Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos 2021

Sijaishenkilöstön nettotyöpanos on ollut 146 henkilötyövuotta ja on siten kasvanut kuudella henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2020. Sijaishenkilökunnan tarvetta on pyritty vähentämään palkkaamalla vakinaisia varahenkilöitä hoitotyöhön. Merkittävimmät sijaistarpeeseen vaikuttavat pitkät äitiys- ja vanhempainvapaat, hoitovapaat, opintovapaat, vuorotteluvapaat, vuosilomien sijaisuudet ja sisäilmaongelmista johtuvat sijaistarpeet.

Kuvio 5. Sijaishenkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuosina 2021.

6 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

6.1 Osaamisen kehittäminen

Kaikkiaan koulutuspäivä on kirjattu Populukseen 593 kertaa vuonna 2021. Koulutus sisältää henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta sekä muuta koulutusta. Koronan vaikutuksesta koulutus järjestettiin vuonna 2021 pääosin etäkoulutuksina. Koulutusten muuttuminen sisäiseksi ja verkkokoulutukseksi tilastoitujen koulutuspäivien määrää ei henkilöstöhallinnon ohjelmasta saada.

Organisaation kehittäminen palvelulinjoilla on ollut vilkasta. Sosiaali- ja terveystieteiden lakilaki edellyttää, että koulutuspäiviä järjestetään vakinaiselle henkilökunnalle 3-10 päivää vuodessa. Kaikille halukkaille on pystytty järjestämään lain vaatima koulutus. Henkilökunnalle järjestetään vuosittain lääkehuollon koulutuksia. Lain mukaan yksilön tulee päivittää viiden vuoden välein lääkehuollon osaamisensa. Vuoden 2021 aikana on myös jatkettu kinestetiikka- ja validiakoulutusta. Lisäksi hoitohenkilökunta on osallistunut tarpeen mukaan oman alansa täydennyskoulutukseen. Työhyvinvoinnin edistämiseksi on käytetty työnohjaajia tarpeen mukaan yksilö- ja ryhmätyöohjauksessa. Henkilöstön omaehtoista kouluttautumista on tuettu kuntayhtymän koulutusperiaatteiden mukaisesti. Koulutuksiin osallistumisissa on hyödynnetty verkko-yhteyksiä. Vuoden 2021 aikana on POPSote ikähanke-ohjelmasta on järjestetty kotihoidon, palveluohjauksen/kuntoutuksen ja tehostetun palveluasumisen henkilöstölle koulutusta mm. ISBAR, NEWS-yleistilantarviointi, kuntoutusta edistävä hoitotyö, sykeettä seniorityöhön, turvallinen lääkehoito ja palliatiivinen kivunhoito.

Vuoden 2021 aikana uudistettiin käytössä olevia ohjelmistoja. Käyttöön otettiin uusia ohjelmia, kuten työterveyshuollon Acute, talous- ja henkilöstöhallinnon Kuntamalli 2.6 (CGI:n ohjelma perhe, josta käyttöön otettiin Raindance, Rondo, Populus ja UDP-raportointi) sekä talousraportointiin ja vertaisarviointiin tarkoitettu Kuntamaisema. Erityisesti talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien valmistelu aiheutti koko vuoden jatkuneen talous- ja henkilöstöhallinnon työntekijöiden koulutustarpeen ohjelmien rakentamiseksi Ppky Selänteen ja jäsenkuntien tarpeita vastaavaksi.

Hyvinvointipalveluissa on osin Ppky Selänteen ja osin POPSoten Lasten, nuorten ja perheiden sekä mielenterveyshankkeen kautta järjestetty koulutusta Mielenterveyden ea1 ja 2, Lapset puheeksi menetelmän kertaus / uusien perehdytys, Neuvokas Perhemenetelmän käyttökoulutus ja buustaus, Systemisen työotteen kertaus, Nepsy-koulutukset, Traumafokusoitu kognitiivinen käyttäytymisterapia lasten ja nuorten puolelle. Koulutuksia pystyttiin koordinoimaan hyvin myös kuntien puolelle lasten ja nuorten parissa työskenteleville POPSoten LNP-hankkeen kautta, mm. Nepsykoulutukset ja Mielenterveyden ea1 ja 2. Nämä ovat tärkeässä roolissa perhekeskusverkoston toiminnan syventämisessä.

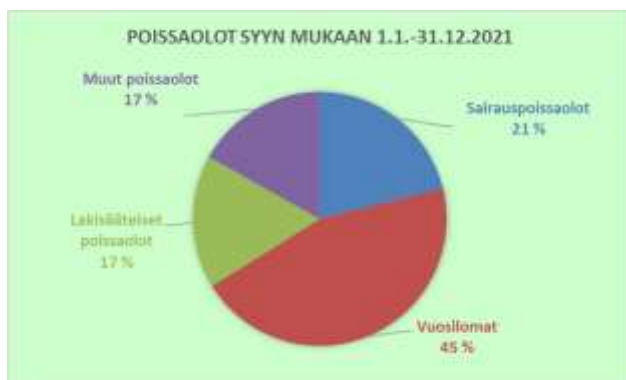
6.1 Johtamisen kehittäminen

Henkilökunnalle on järjestetty paikkakunnittain ja toimialoittain infotilaisuuksia kuntayhtymän toiminnasta. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidettiin palvelulinjoittain ja työyksiköittäin.

Esimiesten kanssa on pidetty esimiespalavereita. Esimiespalavereissa on käyty läpi mm. työhyvinvointiin, talouden seuraamiseen ja henkilöstöhallintoon liittyviä asioita. Esimiehiä kannustetaan löytämään omat vahvuutensa johtajina, jaksamaan työssään ja valmistautumaan muutoksen johtamiseen.

7 POISSAOLOT

Koko henkilöstölle poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvuonna 46.275 (2020 48.948) kalenteripäivää, mikä laskennallisina virka-/työsuhteina on 77 virka-/työsuhdetta, mikä on 2 virka-/työsuhteista vähemmän verran kuin vuonna 2021. Poissaolopäivien väheneminen johtuu koronaepidemian myötä nousseen käsihygieniasta ja turvavälien pitämisestä. Poissaaloista 45 % (kuvio 4) aiheutui vuosilomista (20.809 pv), 21 % sairauslomista (9.797 pv), 17 % lakisääteisistä virkavapaista/työlomista (7.853 pv) ja muista poissaaloista 17 % (7.816 pv), joista suurin osa oli palkattomia työlomia/virkavapaita.

Kuvio 6. Koko henkilökunnan kaikki poissaolot syyn mukaan 1.1.-31.12.2021

Sairauspoissaolojen palkkakustannukset sivukuluineen olivat laskennallisesti noin 2,4 milj.€ eli noin 50 virka-/työsuhdetta. Sijaistarve muodostuu pääasiassa vakinaisen henkilökunnan vuosilomista, sairauslomista ja lakisääteisistä poissaaloista.

Kuviosta viisi voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot ovat vähentyneet kahdeksalla laskennallisella viralla/työsuhteella vuoteen 2020 verrattuna. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa poissaolojen määrä on pysynyt samana, mutta hallintopalveluissa laskenut kahdella viralla/työsuhteella. Terveys- ja vanhuspalveluissa poissaolojen määrä on laskenut kahdeksalla viralla/työsuhteella ja hyvinvointipalveluissa noussut kahdella viralla/työsuhteella.

Kuvio 7. Vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot laskennallisina virkoina vuosina 2018-2021

8 TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

8.1 Henkilöstön sairastavuus

Koko henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi vuodelta 2021 kalenteripäivinä 9.797 päivää (11.077/2020), josta tapaturman vuoksi poissaolopäiviä 206 päivää. Sairauspoissaolojen vähenemiseen on vaikuttanut koronaepidemia. Työtapaturmia tapahtui 34 kappaletta, joista 82,3 % tapahtui työssä. Vuoden lopussa olleen henkilöstömäärän mukaan sairauspäiviä oli 16,4 päivää/työntekijä (17,6 päivää/työntekijä/2020). Työajasta sairauspoissaoloja oli 4,5 %. Työterveyslaitoksen mukaan vuonna 2019 poissaolopäiviä oli kunta-alalla 16,5 työntekijää kohti (kt.fi/uutiset-ja-tiedotteet/2020/sairauspoissaolot-vahenivat-2019)

Vakinaisen henkilökunnan sairauslomien pituus kalenteripäivinä/henkilöä kohti laskettuna on ollut hallinto- ja toimistopalveluissa 3,6 päivää, hyvinvointipalveluissa 33,5 päivää, terveys- ja vanhustalveluissa 10,5 päivää sekä ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 8,1 päivää. Henkilökunnan sairauslomien pituus vaihtelee palvelulinjoilla suurestikin esim. pitkien sairauslomien vuoksi. Sisäilmaongelmat vaikuttavat edelleen sairauslomien määrään.

Kuviosta kuusi voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan sairaudesta aiheutuvat poissaolot laskivat 2.110 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauslomapäivien määrä laski terveys- ja vanhustalveluissa 1.585 päivää, hyvinvointipalveluissa 22 päivää, hallinnossa 339 päivää ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 164 päivää. Sairauspäivien määrät vaihtelevat vuosittain yksiköstä toiseen.

Kuvio 8. Vakinaisen henkilökunnan sairastavuus vuosina 2018-2021

Työnantaja seuraa Varhaisen tuen malli -ohjeen mukaisesti työoloja ja työhyvinvointia. Esimies ottaa puheeksi sairauslomat silloin, kun työntekijällä on yksi tai useampia lyhyitä sairauspoissaoloja neljän kuukauden aikana tai yksi yli 10 päivän sairauspoissaolo tai yli 30 sairauspoissaolopäivää 12 kk:n aikana. Keskustelun tarkoituksena on vahvistaa työntekijän voimavaroja työssään, edistää hänen työhön paluutaan ja sopia niitä edistävästä toimenpiteistä. Kolmikantaneuvotteluja on käyty vuoden aikana, joissa on pyritty löytämään mahdollisuuksia työntekijän työuran pidentämiseen.

8.2 Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Henkilökunnan työnkiertoa eri tehtäviin/työpisteisiin on tuettu mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi henkilökunnan osa-aikaeläkkeelle siirtymiseen on suhtauduttu myönteisesti ja siten tuettu mahdollisuutta olla työelämässä pitempään. Henkilökuntamäärään

nähdén työkyvyttömyyseläkkeitä on toimintavuoden aikana toteutunut vähäinen määrä.

Selänteen työhyvinvointia kartoitettiin syksyllä 2021 sähköisellä työhyvinvointikyselyllä. Työhyvinvointikysely lähetettiin Kevan Avaintiedot – palvelun kautta 530 henkilölle. Kyselyn vastausprosentti oli 48,7 %. Koko kuntayhtymän tasolla verrokkeihin verrattuna työntekijöillä on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssä kahta verrokkia paremmin. Tulos on kuitenkin huonontunut edelliseen Kevan kyselyyn verrattuna (2012). Työntekijän ja esimiehen välillä vallitseva luottamuksellinen ilmapiiri on samaa luokkaa verrokkien kanssa. Palautetta annetaan huonommin kuin edellisessä kyselyssä (2012). Myöskään nykyistä työpaikkaa ei suositella enää samalla tavalla kuin aiemmassa kyselyssä (2012).

Keskiarvolla mitattuna työhyvinvointikyselyn tulosta voidaan kuitenkin pitää hyvänä. Alle kolmen keskiarvon sai kysymykset: minulla on tarpeeksi aikaa saada työni tehdyksi, johtaminen organisaatiossa perustuu avoimuuteen ja olen tyytyväinen koko organisaation johtamistapaan. Parhaimman arvosanan sai kysymys minun ja esimiehen välillä vallitsee luottamuksellinen ilmapiiri ja olen selvillä työyksikköni tavoitteista. Kokonaisuutena työhyvinvointi on samalla tasolla kaikkien jäsenkuntien alueella. Tehdyn kyselyn perusteella valittiin kehittämiskohteiksi seuraavat asiat: tietolähtetiläiden/viestintävastaavien valinta yksiköihin, tiedottamisen tehostaminen ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen.

Selänne on ollut savuton työpaikka 1.1.2012 alkaen. Kuntayhtymän työterveyshuoltosopimus on kokonaisvaltaista työterveyshuoltoa sisältäen lakisääteisen työterveyshuollon ja yleislääkäritasoisien työterveyspainotteisen sairaanhoidon.

Työoloselvityksiä on tehty työterveyshuollon toimesta ja niihin on osallistunut työterveyshoitajan lisäksi usein työfysioterapeutti ja tarvittaessa työterveyslääkäri tai työpsykologi. Työoloselvitysten tekemistä on kuitenkin rajoittanut koronaepidemia. Työkykyä ylläpitäviä ryhmiä ei ole voitu koronan vuoksi järjestää aiempaan tapaan. Työyhteisön kehittämishankkeita on aloitettu muutamassa työyksikössä. Työterveyslääkärin palveluja on ostettu Pyhäjärvelle ja Reisjärvelle viikoittain ja Haapajärvelle tarvittaessa. Ostopalvelut ovat olleet pääsääntöisesti etälääkäripäiviä. Kahtena päivänä kuukaudessa etälääkäri on pitänyt vastaanottoa paikan päällä Pyhäjärvellä. Työpsykologin vastaanottoja on ollut viikoittain, päivä Haapajärvellä ja päivä Pyhäjärvellä. Reisjärviset ja pyhäjärviset asiakkaat ovat voineet tarvittaessa varata ajan Haapajärvelle. Välillä työpsykologi on käynyt Reisjärvellä.

Työkykyneuvotteluja on varhaisen puuttumisen ohjeen mukaan otettu arkiseksi työvälineeksi ja niitä on käyty aiempaa varhaisemmassa vaiheessa. Puheeksiottokeskusteluja ja kolmikantaneuvotteluja työntekijän työuran pidentämiseksi on käyty entistä useammin. Neuvottelujen pitämisessä on kehitytty siten, että asioista puhutaan suoremmin. Työnohjausta on järjestetty tarvittaessa yksilötyönohjauksena. Työsuojelua on toteutettu hyvässä yhteistyössä työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutetun kanssa siten, että he ovat mukana työpaikkakäynneillä.

Työnantaja otti käyttöön vuoden 2017 alusta Smartum-kuntosetelin. Setelin arvo kokoaikaisella työntekijällä on 40 euroa vuodessa. Selänteen omia kuntosaleja on henkilökunnan ollut mahdollisuus käyttää silloin, kun ne eivät ole varattuna muuhun toimintaan.

Selänteessä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja, ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen, toimintojen järjeistämisen mm. ergonomisen työskentelyn ja riittävän henkilöstömitoituksen keinoin. Henkiseen hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota osallistavalla johtamisella ja mm. työnohjauksen avulla. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella laadittujen tavoitteiden toteuttamista jatketaan työyksiköissä.

Kuntayhtymän käyttöön on valmistettu seuraavat työsuojeluohjelmat: Työsuojeluohjelma, Varhaisen tuen malli, Päihdeohjelma, Ohjeistus työpaikkahäirinnän, epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisemiseksi ja lopettamiseksi, Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, Sovelletun työn ohje, Korvaavan työn ohje, Ohje huomautuksen tai varoituksen antamiseksi, Toimintaohje työnvaatimusten ja työntekijän työkyvyn yhteensovittamiseksi. Varhaisen puuttumisen helpottamiseksi laadittiin muistiopohja esimiesten tueksi. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti sisäilmaongelmien vuoksi. Yhteistoimintaorganisaatio kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa käsittelemään henkilökuntaa koskevia asioita.

9 PALKKA- JA MUUT HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Kunta-alalle solmittiin uudet sopimukset 27.5.2020. Sopimukset ovat voimassa 1.4.2020-28.2.2022. Sosiaali- ja terveydenhuollon alalle solmittiin 9.6.2021 uusi työ- ja virkaehtosopimus (SOTE-sopimus), joka on voimassa 1.9.2021-28.2.2022.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) sopimus sisältää 1.4.2021 paikallisen järjestelyerän, jonka suuruus on 0,8 prosenttia sekä yhden prosentin yleiskorotuksen ja henkilökohtaisen lisän korotuksen. Kevään 2021 kuluessa päästiin neuvottelutulokseen ammattijärjestöjen edustajien kanssa järjestelyerän jakamisesta 1.4.2021 alkaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunta siirtyi SOTE-sopimuksen piiriin 1.9.2021 alkaen. Sopimuksen piiriin kuuluvien palvelussuhteen ehdot määräytyvät SOTE-sopimuksen ja KVTES-määräysten mukaan. SOTE-sopimuksen erityismääräys syrjäyttää KVTES:n vastaavan yleisen määräyksen.

Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (TS) järjestelyerä 1.4.2021 on 0,8 % ja yleiskorotus 1.4.2021 yksi prosentti. Kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen palkkojen yleiskorotus 1.4.2021 alkaen on yksi prosentti ja paikallinen järjestelyerä 0,8 prosenttia.

Kunnallisen lääkärien virkaehtosopimuksen (LS) paikallinen järjestelyerä 1.1.2021 on 0,3 prosenttia ja yleiskorotus 1.4.2021 terveyskeskuslääkäreillä yksi prosenttia, hammaslääkäreillä 1,31 prosenttia ja eläinlääkäreillä 0,72 prosenttia.

Kuntayhtymän tuloslaskelman mukaiset työvoimakustannukset olivat 25,9 miljoonaa euroa (taulukko 5), mikä on noin 1,9 miljoonaa euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilökunnan palkat laskivat 9,3 %, mikä johtuu vakanssien täyttämättömyydestä suunnitellun palvelurakennemuutoksen keskeneräisyyden vuoksi osan vuotta. Erilliskorvausten kustannukset laskivat 12,7 %, mutta sijaisten palkkakustannukset nousivat 36,2 %. Henkilösivukulut olivat yhteensä noin 4,6 miljoonaa euroa, joista eläkekulut noin 3,7 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän eläkekulut

ovat normaalia kunnallishallinnon organisaatiota pienemmät, koska kuntayhtymä maksaa KuEL-maksuista ainoastaan palkkaperusteista maksua. Työnantajan henkilöstön sivukulut laskivat 9,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 5. Palkka- ja muut henkilöstökulut kunnittain vuonna 2021

	2 021	2 020	Muutos % ed. vuoteen
Työvoimakustannukset yhteensä	-25 865 653	-27 755 622	7,31
josta			
1 Palkat yhteensä	-21 563 484	-22 291 030	3,37
josta			
- Maksetut palkat ja palkkiot	-95	-343 110	
- Vakinaisen henkilökunnan palkat	-14 257 163	-15 584 700	9,31
- Tuntipalkat	-75 768	-64 696	-14,61
- Erilliskorvaukset	-2 162 937	-2 437 921	12,71
- Lomaraha	-117 513	-721 142	513,67
- Vuosiloman sijaisten, määräaikaisten ja työllistettyjen palkat	-5 395 870	-3 444 981	-36,16
- Kokouspalkkiot	-38 327	-21 211	-44,66
- Asiantuntija- ym. Muut palkkiot	-16 913	-21 300	25,94
- Jaksotetut palkat ja palkkiot	91 964	-28 458	-130,94
- Kela- ja tapaturmakorvaukset	409 138	376 489	-7,98
2 Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	-4 625 655	-5 018 158	8,49
3 Henkilöstöinvestoinnit			
- Työterveyshuolto, netto	-135 056	-155 318	15,00
- Koulutus ja muu kehittäminen	-76 089	-51 536	-32,27
- Muut yhteensä (työpaikkaruokailu, virkistys jne.)	-133 884	-118 071	-11,81

Taulukosta kuusi voidaan nähdä, että suurimmat rahapalkkamenot ovat terveys- ja vanhuspalveluissa noin 18,6 milj. €. Siellä on myös suurin osa henkilökunnasta. Pienin rahapalkkamenoiltaan on ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, noin 1,2 milj. €. Hyvinvointipalvelujen palkkamenot olivat yhteensä noin 4,8 milj. € ja hallinto- ja toimituspalvelujen 1,5 milj. €. Lomapalkkavarauksen kustannukset laskivat verrattuna edelliseen vuoteen noin 120.000 euroa. Työllistettyjen määrä on vähentynyt tasaisesti, mutta työllistettyjen palkkoja maksettiin kuitenkin noin 61.400 euron arvosta.

Taulukko 6. Palkka ja muut henkilöstökulut palvelulinjoittain vuonna 2021

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivukulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2020/2021 (1000 euroa/%)
Hallinto	1 254	243	1 497	6	-394/-35,7
Hyvinvointipalvelut	3 950	900	4 850	19	-7/-0,1
Terveys- ja vanhuspalvelut	15 362	3 233	18 595	71	-320/-1,7
Ympäristöpalvelut	997	250	1 247	5	-127/-11,3
Yhteensä	21 563	4 626	26 189	100	-848/-3,3

10 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Kuntayhtymän kahdennentoista toimintavuoden henkilöstöraportti osoittaa, että henkilökuntamäärä kuntayhtymässä on suuri verrattuna alueen muihin työpaikkoihin. Päivätyössä olevan henkilökunnan vakanssien vapautuessa täyttölupa on haettu kuntayhtymän johtajalta. Lyhytaikaisten sijaisten tarve on suurinta terveys- ja vanhuspalvelujen kotihoidossa ja asumispalveluissa. Varahenkilöstöpankki on toiminut vuodesta 2017 lähtien ja siitä on saatu hyviä tuloksia mm. sijaistarpeen vähentymisellä. Henkilöstöraportti osoittaa myös, että henkilökunta on osallistunut kuntayhtymän kehittämiseen vastuullisesti.

Kaikkia vapautuvia virkoja/työsuhteita ei ole saatu täytettyä. Vaikeimmin rekrytoitava henkilökunta on lääkärit ja sosiaalityöntekijät. Keski-ikä henkilökunnalla on hieman korkeampi kuin kunta-alalla työskentelevien keskimääräinen keski-ikä. Ikäeläkkeelle henkilökunnasta seuraavien viiden vuoden kuluessa jää noin 21,2 %. Henkilökunnan vaihtuvuuteen on vaikuttanut vanhuuseläkkeelle jäännit ja irtisanoutumiset. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle henkilökunnasta on jäänyt 12 %. Työvoima kuntayhtymässä on naisvaltaista.

Koko henkilökunnan nettotyöpanoksessa ei ole tapahtunut muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilökunnalla on ollut mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan sosiaali- ja terveyspalvelulain edellyttämällä tavalla. Henkilökuntaa on osallistunut ammatillisen koulutuksen kehittämiseen ja työnohjausta on järjestetty tarpeen mukaan. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidetään palvelulinjoilla ja niiden pitämistä pidetään tärkeänä henkilökunnan keskuudessa. Esimiehille on järjestetty esimiespäiviä, koulutuksia ja työnohjausta.

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 4,5 prosenttia. Kuntayhtymässä on toteutettu aktiivisesti työnkiertoa, mikä mahdollistaa vakinaisen henkilökunnan siirtymisen työpis- teestä toiseen mm. niissä tilanteissa, kun asiantuntijuutta on tarvittu toisessa työyksikössä tai kun terveydellinen toimintakyky on rajoittunut. Työntekijän työuran jatka- miseksi on käyty mm. kolmikantaneuvotteluja.

Työnantaja on osallistunut myös henkilökunnan fyysisen terveyden ylläpitämiseen an- tamalla kuntoseteleitä ja mahdollistamalla kuntayhtymän toimitiloissa kuntosalin käy- tön, silloin kun ne ovat vapaana. Työterveyshuolto on järjestetty omana toimintana. Työilmapiirikartoitus toteutettiin syksyllä. Kyselyn tulos kokonaisuutena arvioiden oli positiivinen ja saatujen vastausten pohjalta organisaation toimintaa kehitetään edel- leen. Tiedottamisessa on käytetty omaa tiedotuskanavaa intraa ja sähköpostijakelua.

Työvoimakustannukset ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna 7,31 %. Talousar- vioon verrattuna palkkamenot toteutuivat 102,7 %:sti. Palkkamenojen lasku johtui si- jaispulasta ja avoinna olevien vakanssien täyttämättömyydestä. Työterveyshuollon kustannukset ovat pienentyneet johtuen työterveyshuollon henkilökunnan työpanok- sesta koronaepidemian hoidossa.

Sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lähtien. Taloushallinto Selman ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden toiminta jäsen- kuntien tulee järjestää uudessa tilanteessa. Osa Taloushallinto Selman henkilökunnasta siirtyy hyvinvointialueelle. Muutos asettaa suuret haasteet henkilökunnan työhyvin- voinnille tulevina vuosina. Johtaminen edellyttää edelleen esimiestyön vahvistamista mm. muutoksen johtamiseen.